

Suomen Nuorisoin Liiton
Kirjasto
№ 2

RIPSALUOMA JA MÄKI

NUORISOSEURATYÖN
O P A S

TOINEN PAINOS

WERNER SÖDERSTRÖM
OSAKEYHTIÖ, PORVOO

•Se•

NUORISOSEURATYÖN OPAS

SUOMEN NUORISON LIITON KIRJASTO

N:o 2.

NUORISOSEURATYÖN OPAS

KIRJOITTANEET

AUKUSTI RIPSALUOMA

JA

M. E. MÄKI

.

PORVOO

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖN
KIRJAPAINOSSA PORVOOSSA 1923

SISÄLLYS:

	Sivu
SUOMEN NUORISOLLE	7
I.	
KATSAUS NUORISOSEURALIIKKEEN HISTORIAAN	12
II.	
NUORISOSEURAJÄRJESTÖ	20
III.	
NUORISOSEURAT JA NIIDEN TOIMINTA.	
1. Seuratalot	24
2. Jäsenet ja niiden velvollisuudet	27
3. Johtokunnat ja niiden tehtävät	30
4. Kokoukset	40
5. Iltamat	44
6. Luento- ja keskustelutoiminta	47
7. Kirjallisuuden viljeleminen ja levittäminen	53
8. Seuralehdet	61
9. Alaosastot	65
10. Kyläpiiritoiminta	68
11. Raittius- ja siveellisyyystyö	70
12. Kotiseututyö	74
13. Yhteiskunnallinen ja taloudellinen kasvatustyö ..	77
14. Puhujaosastot	82
15. Liikuntokasvatus	88
16. Laulu ja soitto	91
17. Näytelmäharrastus	94
18. Käsityösosastot	99

19. Huvitukset	108
20. Täsmällisyys ja järjestyksenpito	111
21. Nuorisoseurat ja kasvava nuoriso	115
22. Nuorisoseurat ja kansanopistot	119
23. Koti ja nuorisoseura	122
IV.	
ALUEPIIRITOIMINTA	126
V.	
KESKUSSEURAIN TOIMINTA	130
VI.	
SUOMEN NUORISON LIITTO	136
VII.	
TYÖOHJELMAT JA PAIKALLISSEURAIN TOIMINTA- LISTAT	141
VIII.	
NEUVONTATYÖ	166
IX.	
NUORISOSEURATYÖ JA MUUT EDISTYSLIIKKEET	174
X.	
NUORISOSURALIIKKEEN VASTAISET TEHTÄVÄT	178
XI.	
NUORISOSEURAMERKKI	187
XII.	
MUUTAMIA ERI KUUKAUSINA MUISTETTAVIA NUORISOSEURATEHTÄVIÄ	192

SUOMEN NUORISOLLE!

Suomen Sampo on vielä syntymättä, onnentuoja tulematta — — —

Tosin vuosisatainen unelmamme, Suomen vapaus ja itsenäisyys, on toteutunut, tosin suomalainen sivistys on meillä jo isiltä peritty todellisuus eikä enää kaukainen unelma, tosin tiedoissa ja taidoissa, viljelyksessä ja varjeluksessa, eteenpäin kuljemme —

Mutta paljon on vielä tehtävää. Nuoren valtiomme suojaksi on saatava niin paljon elävää kansallistuntoa, isänmaanrakkautta ja horjumatonta velvollisuuksien ymmärtämystä, etteivät ilkeimmäkään idän ilmat voi sitä vahingoittaa. Ja Suomen yhteiskunnallinen taivas, jota kansalaisten keskinäinen katkeruus, kateus ja viha pimittävät, on saatava seestymään. Puute ja kurjuus on rannoiltamme karkoitettava, Suomen suot pelloiksi perattava, koskiemme kohina ikuiseksi inehmon kuuliaisuudenlauluksi lauhdutettava, ja hehkuvat himot Suomen nuorukaisten ja neitosten sydämissä »valon varsoiksi valjastettava.»

Ei riitä se, että vain lasten opetuksesta huolehditaan, sillä nuoruusikä vasta lopullisesti elämänsuun-

nan määrää. Mutta kovin pieniä ovat toistaiseksi ne tekijät, jotka kansannuorison kansalaiskasvatuksesta huolehtivat. Tosin yksi vetää nuorisoa yhtäälle, toinen toisaalle, väittäen sen, tai sen yhteiskunnallisen ja valtiollisen suunnan olevan ainoan oikean. Mutta tätä tällaista toimintaa tuskin voidaan kasvatukseksi nimittää, ainakin se on siksi kovin yksipuolista. Kasvatus nuorison keskuudessa ei ole eikä saa olla mitään uskonkappaleiden tyrkyttämistä, vaan nuorison oman tahdonvoiman johtamista etsimään ja pitämään sen, mikä hyvä on. Yhteiskunta, jonka perustuksia nuoret ihmiset kerran joko tukevat tai särkevät, jättää ne useinkin oman onnensa nojaan.

Valveutuneella nuorisolla on tällaisissakin oloissa keino käytettävänä: se kasvattaa itse itseänsä. Se tietää, miten monet ihmiskunnan suurimmista ovat tarmokkaan itsekasvatuksen kautta vapauttaneet henkensä pienistä pyyteistä suuriin tekoihin, se tietää, miten ahkeruudella, yritteliäisyydellä ja innostuksella voidaan tässä maailmassa eteenpäin päästä ja miten työssä aina voimat varttuvat. Siksi liittyy se omiin yhdistyksiinsä, nuorisoseuroihin, siksi kohottaa se itsensä kasvattamisen ihan- teeksi, jota se yhteisin voimin yrittää toteuttaa. Tässä työssä tuntee se omat voimansa varsin rajoitetuiksi, ja siksi se kokeeneempia ja varttuneempia opastajikseen ja johtajikseen toivoo.

Tämä työ kutsuu kaikkia. Jokainen suomalainen, jolla eteenpäin pyrkivä sydän povessa piilee, on Suomen nuorisoseuroihin tervetullut. Nuorisoseuroissa ei saa olla eroa ylhäisen eikä alhaisen, köyhän eikä rikkaan välillä. Yksikään ihminen ei ole kylliksi hyvä, yksikään ei kylliksi taitava, yksikään ei kylliksi viisas, vaan kaikki tarvitsevat tulla paremmiksi, taitavammiksi ja viisaammiksi. Siksi nuorisoseuratoiminta sopii myöskin kaikille-ihmisille.

»Kun nuoret suurta uskaltaa, niin Suomi kukoistaa». Kun Suomen nuoriso uskaltaa itse käydä kasvattamaan itseään, kohottamaan henkistä joustavuuttaan ja siveellistä ryhtiään, silloin se Suomelle onnellista tulevaisuutta rakentaa.

Valveutuneen nuorison olisi tähän työhön saatava kaikki mukaan. Mikä ihana päämäärä: koota koko Suomen nuoriso saman lipun ympärille ihmisyyttä ja kansalaiskuntoa kohottamaan. Kun tällä tavalla voitaisiin löytää edes yksi yhteinen harrastus, joka kaikkia elähdyttäisi ja innostaisi, olisi se omiansa vähentämään sitä ristiriitaa ja katkeruutta eri kansanryhmien välillä, mitä viime aikojen onnettomat tapaukset ovat niin runsaasti kylväneet. Silloin nuorisoseurat varmasti tekisivät siunauksellista työtä. Eikä tämä päämäärä saa olla haaveilua, vaan tavoiteltava mahdollisuus.

Nuorisoseurat eivät luonnollisesti voi antaa kenellekään mitään suurta ja kokonaista sivistyspääomaa. Mutta se ei ole niiden tarkoituksaan. Nuorisoseuro-

jen työ on aina ollut ja tulee vastakin olemaan hyvien herätteiden synnyttämistä ja sen kautta hyvien harrastusten istuttamista nuorissa ihmisissä. Mutta juuri hyvät harrastuksethan ihmisiä johtavat tietoja ja taitoja tavoittelemaan, luovat innostusta, terästävät tahdon tarmoa j. n. e.

Itsekasvatusharrastukset nuorisoseuroissa eivät kuitenkaan menesty, ellei työtä tehdä järjestelmällisesti ja johdonmukaisesti tarkkoja suunnitelmia noudattaen. Nuorisopolvi vaihtuu aliomaa, kokee neet nuorisoseuralaiset siirtyvät alinomaa muita elämän asettamia velvollisuuksia täyttämään ja alokkaiden on aina alettava alusta. Koskaan ei voitaisi päästä alkuvaikeuksia pidemmälle, ellei vähitellen kokemuksen kautta saavutetut toimintamuodot aina hiukan eteenpäin auttaisi.

Miten tärkeä tällaisissa oloissa on myöskin kirjallisuuden kautta saavutettu tieto käytännöllisistä nuorisoseuratoimintaan kuuluvista tehtävistä! Tämän kirjan tarkoitus onkin olla pienenä ja vaatimattomana oppaana aloitteleville nuorisoseurojen toimihenkilöille. Se on syntynyt niiden kokemusten perusteella, mitä tähän saakka on maamme nuorisoseuraelämässä saavutettu. Mikään tyhjentävä tietokirja ei tällainen opas tietysti voi olla, vielä vähemmän se viimeistä sanaa voi sanoa nuorisoseuratoiminnasta, sillä elinvoimaa ja kehitysmahdollisuuksia toki liikkeessämme on. Tällaisenaakin se kuitenkin tahtoo palvella suurta asiaa.

»Nuorisoseuratyön opas» tarjoo supistetun kuvan

siitä, mitä tarkoituksenmukainen nuorisoseuratyö on. Kunhan vain itsekasvatusharrastus pääsee oikeuksiinsa, niin jokainen nuorisoseuralainen oman kokemuksensa koulussa tätä kuvaa laajentaa ja elävöittää.

Suomen nuorisolle, Suomen tulevaisuudelle, on tämä kirja omistettu. Nuorisoa pyytää se nuorisoseuroihin kasvattamaan Suomeen velvollisuudentuntoista, voimakasta ja yksimielistä kansaa, kansaa, joka kerran O n n e n S a m m o n S u o m e l l e s a i s i.

I.

KATSAUS SUOMEN NUORISOSEURALIIKKEEN HISTORIAAN.

Vuosi 1881 oli maassamme kansallisen herätyksen vuosi. Silloin ensikerran kansan laajat kerrokset juhlivat kansallissankarimme J. V. Snellmanin syntymäpäivää. Tänä herätyksen vuonna sai nuorisoseuraliike ensimmäiset itunsa. Kevättalvella 1881 julkaisi laihialainen lyseolainen J u h o H i e t a n e n Vaasan lehdessä kirjoitussarjan »M i e t t e i t ä n y k y i s y y d e s t ä», jossa kuvasi Etelä-Pohjanmaan nuorison alhaista kehitystä ja raakaa elämää, sekä esitti ylösnousemiskeinoja. Keinona oli nuorisoyhdistysten perustaminen. »Yhdistysten tarkoituksena on edistää kaikkea tosikansallista sivistystä, parantaa kansan tapoja ja aineellisuuden tilaa». Nuorisoyhdistykset toimisivat valistavia huvi- ja kokoustilaisuuksia. Kirjallisuuden harrastuksen elvyttämistä pidetään yhtenä yhdistysten tärkeimpänä tehtävänä.

Hietasen nuorisoyhdistysaatteen käytännöllinen toteuttaminen alkoi samana keväänä Kauhavalla.

Siellä oli toiminnau alkuunpanijana kaivertaja Matti Sippola. Hän oli lukenut Hietasen kirjoitukset ja niistä innostuneena ehdottanut Jyväskylässä ja Vaasassa opinteillä oleville kotiseutunsa nuorukaisille suunnitellun nuorisoyhdistyksen perustamista Kauhavalle. Nämä innostuvat myöskin asiaan ja päättävät toteuttaa sen kesälomalle tultuaan.

Saapui sitten juhannus 1881. Silloin toteutettiin koko keväimen mieliä askarruttanut aatos nuorisoyhdistyksen perustamisesta. Koululaiset Yrjö Alanen, Kustaa Pernaja ja Kustaa Fräntilä kokoontuivat Matti Sippolan asunnolle, josta yhdessä lähdettiin Kalan eli Hahtomaan torppaan, jossa asui samaan toveripiiriin kuuluva lyseolainen J. H. Kala. Hahtomaassa tehtiinkin samana päivänä suunnitelma Kauhavan Nuorisoyhdistykselle. Tämän, Suomen ensimmäisen nuorisoseuran perustivat siellä siis seuraavat 5 kansalaista: Matti Sippola, J. H. Kala, Yrjö Alanen, Kustaa Pernaja, ja Kustaa Fräntilä. Seuraavana torstaina Näykin talossa pidetyssä kokouksessa lisääntyi joukko niin, että jäsenluku oli 32 ja seuraavana sunnuntaina pidetyssä kokouksessa kohosi joukko 132:een.

Puolitoista vuotta oli tämä ensimmäinen nuorisoseura elossa. Seurassa toimi laulu- ja ompeluosastot. Kokouksia ja iltamia toimittiin. Samoin luotiin noin 600 markan arvoinen kirjasto.

Toistakin tietä teki nuorisoseuraliike alkurynnäköitään. 10 p:nä heinäkuuta 1882 toimittiin Ylistaron Malkamäellä ensimmäinen etelä-pohjalainen

maakuntajuhla nuorisoseura-aatteen liikkeelle panevana. Sen puuhasi Juho Hietanen maakunnan opiskelevan nuorison y. m. kansalaisten kanssa. Siellä saatiin tuhatlukuiselle nuorisolle elävällä sanalla valaista nuorisoseura-aatetta. Sana vaikutti. Juhlan jälkeen melkein kaikissa ympäristön pitäjissä oli nuorisoseurain perustamispuuhiä. Jo kohta Malkamäen juhlien jälkeen (30. VII. 82.) perustettiin Laihialle maamme toinen nuorisoseura, joka Hietasen ja Alkion perustamana muodostui myöskin merkitykselliseksi nuorisoseuraliikkeen historiassa. Samana vuonna perustettiin jo Satakuntaankin, Kauvatsalle, -nuorisoseura.

Useimmissa pitäjissä ei toistaiseksi kuitenkaan päästy tuumaa pitemmälle, mutta sen sijaan tehtiin Malkamäen juhlassa päätös perustaa »E t e l ä - P o h j a n m a a n N u o r i s o s e u r a», joka siitä asti on ollut yhtämittaisesti toiminnassa ja jonka toiminta teki vähitellen aatetta tunnetuksi ja laski perustusta paikallisten nuorisoseurain syntymiselle. Näin kului muutamia vuosia. 1880 luvun lopulla perustettiin muutamia nuorisoseuroja, useimmat Etelä-Pohjanmaalle, mutta muutamia seuroja jo muuallekin. M. m. Loimaalle perustettiin nuorisoseura 1886. Se oli E.-P. Nuorisoseuran ensimmäinen haaraosasto. V. 1890 oli koko maassa vasta 14 nuorisoseuraa. Tästä alkaakin itäneen siemenen oraan tekoaika. Nuorisoseuroja rupesi nopeasti syntymään eri puolille maata. Kymmenessä vuodessa — v. 1900 — oli nuorisoseurain luku noussut 338,

joissa oli 17,071 jäsentä. V. 1910 oli 788 nuorisoseuraa ja niissä 36,225 jäsentä. V. 1917 oli tietoja antaneita nuorisoseuroja 957 ja niissä 47,816 jäsentä. Nykyään on nuorisoseuroja noin 1 300 ja jäseniä niissä suunnilleen 70,000.

Paikallisten nuorisoseurain synnyttyä eri maakuntiin on niiden yhdyssiteeksi perustettu maakuntaliittoja. Edellä on jo mainittu, että E.-P. Nuorisoseuran perustus laskettiin 1882. Etelä-Karjalan Nuorisoseura perustettiin 1890, Keski-Suomen Nuorisoseura, joka aluksi oli E.-P. Nuorisoseuran haaraosasto, perustettiin jo vähän ennen. Nyt on 18 maakunnallista keskusseuraa. 1897 perustettiin koko maan yhteinen nuorisoseurajärjestö, Suomen Nuorison Liitto.

Ajan virtaukset ja tapaukset ovat monella tapaa nuorisoseuraliikettä koskettaneet. 80-luvulla aate tuli tunnetuksi ja sai hiljoilleen toteuttajia yleisen valistuksen tehdessä valloitus- ja herätystyötään. Routavuosien kynnyksellä kansallinen hätä kannusti voimakkaaseen valistustyöhön. Se oli nuorisoseuratyöllekin eteenpäin nykäys. Sittemmin sortovuodet vaikeuttivat liikkeen kasvua ja toimintaa. Suurlakon jälkeen henkivä vapauden ja innostuksen tuulahdus sytytti nuorisoseuroja. Pian kumminkin kuohahtivat puolueintohimot herpauttamaan ja hajoittamaan nuorisoseurojakin. Kun hajaannus ja lamaannus alkoi hellittää, tuli maailmansota, jonka aiheuttama hätkähdys ja valistustyön vaino varsinkin muutamien paikoin laimensi työskentelyä. Ja

kun Venäjän vallankumouksen jälkeen saavutetuissa vapaammissa oloissa päästiin työn alkuun, silloin alkoi kansalaissota, joka hetkeksi keskeytti kaikki. Tämän myrskyn jälkeen on vähitellen päästy uudella innolla työhön käsiksi.

Vastustajia on nuorisoseuratyöllä ollut koko vaelsajan. Aluksi olivat rintamassa toiselta puolen vanhoilliset, jotka uskonnollisessa ahdasmielisyydessään pitivät nuorisoseuraliikettä epäkristillisenä, ja toiselta puolen puukkojunkkarit tuvan tyhjentämistuumineen. Ensimmäinen rintama yritti papin johdolla estää Kauhavan nuorisoseuran ensimmäisen iltaman pitämisen. Jälkimmäisiä arkaillen täytyi alkuunpanokokous pitää syrjäisessä Hahtomaan torpassa. Ja vielä 1890, kun Kauhavan nuorisoseura lähti uudelleen taipaleelle, oli puukkojen y.m. sota-aseiden riisuminen ja räyhääjän putkaan telkeminen iltamissa hyvin tärkeänä tehtävänä. 1898 on Kauhavan nuorisoseuralla ollut viimeinen käräjäjuttu puukkojunkkarien kanssa. Rinnan puukkojunkkarien antautumisen kanssa on vahoillisten rintama myöskin lakannut olemasta »toimivana armeijana». Mutta vaikka esitaistelujen seuduilla aluperäiset vastustajat valkenivat, on jälestä lähteneiden täytynyt vaeltaa saman kiirastulen läpi. Ja väsyneiden vastustajien ja ennakkoluulojen tilalle on kasvanut uusia. V:nä 1905 ja 1906 tunnustivat valtiösäädyn nuorisoseuraliikkeen myöntämällä sille kumpanakin vuotena 25,000 markan valtioavun. Mutta v:den 1906—10 tienoilla oli yleistä syytös, että nuo-

risoseurat määrättyä yhteiskunnallista ohjelmaa omaamattomina laitoksina ovat merkityksettömiä hapuilijoita. Vain puolueseuroilla oli muka merkitystä. Samalla kumminkin peljättiin, että nuorisoseurat eivät olisikaan puolueettomia, vaan palvelevat vastustajan asiaa. Näillä ennakkoluuloilla on paljon vaikeutettu nuorisoseuratyötä, jopa osaksi hajoitettukin. Porvarillisissa piireissä nämä ennakkoluulot ovat nyttemmin kumminkin jotensakin voitetut. Sen sijaan on suurin osa sosialidemokraatteja edelleen nuorisoseuraliikettä vastaan vihamielisellä tai vierovalla kannalla. Nuorison vallattomuus ja henkinen välmpitämättömyys on myöskin yhä edelleen monilla seuroilla vakavana huolena.

Nuorisoseuraliikkeen tarkoitusperä ja tehtävä on jo ensimmäisessä (J. Hietasen) ohjelmakirjoituksessa määriteltä niin ytimekkäästi ja monipuolisesti, että siinä suhteessa ei vuosikymmenten taipaleilla ole ollut paljon tarkistettavaa. Sanaa »itsekasvatus» y. m. kuvaavia sanantapoja on totuttu käyttämään tarkoitusperää tulkittaessa, mutta sen, minkä me tänä päivänä käsitämme nuorisoseuraliikkeen ytimeksi, sen on Hietanen tuonut julki 1881. Niin monipuolinen on hänen suunnitelmansa, että siinä otetaan huomioon yleissivistyksellisen työn ohella myöskin ammattikasvatus ja vanhaa huonoa arvostellessa tahdotaan samalla säilyttää »kansan omia tapoja».

Mutta vaikka aate jo heti alussa on esitetty monipuolisena, on sen toteuttamisessa kehitytty aste asteelta. Aluksi oli työ varsinaisesti keskitet-

tävä käytöksen ja huvien jalostamiseen ja lukuhalun virittämiseen. Sitten tulivat järjeilevät keskustelut ja taloudelliset sekä yhteiskunnalliset harrastukset. Kotiseutu- kansanopisto-, y. m. harrastukset ovat olleet ohjelmassa heti alusta. Ensi vuosisista asti on m. m. Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura näillä aloilla toiminut.

Työtavatkkin ovat pääasiassa pysyneet samanlaisina. Iltamat ja kokoukset, näytelmät ja esitelmät, kirjastot ja lauluseurat, ovat heti alusta olleet vaihtusmuotoina. Alkuperäisten keinojen ohella on toki matkan varrella keksitty uusia. Kylä- ja aluepiiritoiminta, kotiopinnot ja monenlaiset neuvontamuodot y. m. ovat matkan varrella keksittyjä keinoja. Miten eri työkeinoja nuorisoseuroissa nykyään käytetään, siitä saamme selvyyden seuraavista 1916 vuoden tilastonumeroista: Kokouksia ja iltamia pidettiin 17 807, puheita ja esitelmiä 8 096, näytelmiä esitettiin 4,438; kirjastoista, joissa oli 98,464 sidosta, raha-arvoltaan 198,346 mk, lainasi 18,548 henkilöä 85,342 kirjaa; seuralehtiä oli 416:lla seuralla ja ilmes-tyi niitä 1,894 numeroa; Kotiopintoja luki 202:ssa seurassa 3,681 jäsentä, joista 1,191 suoritti tutkin-non; lukurenkaita oli 65 ja niissä jäseniä 1,061; lauluseuroja oli 155, jäseniä 4,245; soittokuntia oli 40, jäseniä 441. 482 eli runsaasti puolet seuroista toimi oma-ssa talossaan. Länsi-Suomessa, varsinkin Etelä-Pohjanmaalla on melkein kaikilla nuorisoseuroilla oma talo. Sisä- ja Itä-Suomessa on talottomia seuroja runsaammin.

Joka tahtoo perusteellisemmin tutustua Suomen nuorisoseuraliikkeen historiaan, hän tutustukoon E.-P. Nuorisoseuran julkaisuihin »Alku II:een» ja »Alku III:een» sekä Kansanvalistusseuran kustantamaan N. Liakan kirjoittamaan »Suomen nuorisoseuraliike» nimiseen kirjaseen. Suomen nuorisoseuraliikkeen tilasta saa parhaat ja tuoreimmat tiedot uusimmista S. Nuorison Liiton vuosikirjoista. V. 1890 on alkanut ilmestyä nuorisoliikkeen äänenkannattaja Pyrkijä. Vuoden 1917 loppuun asti se ilmestyi Laihialla kirjailija Santeri Alkion toimittamana. Vuoden 1918 alusta asti on Pyrkijä ilmestynyt Helsingissä Edistysseurojen Kustannus-Oy:n kustantamana. Tämän liikkeen v. 1923 lakkautettua toimintansa on Pyrkijä siirtynyt Suomen Nuorison Liitolle, joka sitä toimittaa ja kustantaa. Pyrkijää seuraamalla tutustuu nuorisoseuraliikkeen päivänkysymyksiin ja pyrintöihin.

II.

NUORISOSEURAJÄRJESTÖ.

Nuorisoseurajärjestön ensimmäinen ja tärkein nivel on paikallinen

NUORISOSEURA.

Nuorisoseuran muodostavat itsekasvatustarkoituksessa yhdistyneet kansalaiset eli seuran jäsenet. Seurain toiminta-alue ja jäsenluku on erilainen. Tiheissä asutuskeskuksissa ovat seuran jäsenet monesti muutaman kilometrin alueella, kun taas toisissa seuroissa on jäsenistö 15 kilometrinkin pituuseräisyydellä. Laajoilla ja tiheään asutuilla seuduilla ovat seurat jäsenlukuisia. 200 jäsentä ei ole vallaan harvinaista. Pienemmissä oloissa on nuorisoseuroja, joissa on 10—20 jäsentä. Keskimääräinen nuorisoseurain jäsenluku on 50. Kovin suurissa seuroissa tahtoo paljon jäseniä jäädä toimettomiksi; liian pienet ovat taas ulkonaisesti heikkoja. Laajan alueen ja runsasjäsenisyyden haittoja on menestyksellä torjuttu kyläpiiritoiminnan y. m. alaosastojen kautta, joista tuonnempana puhutaan.

Nuorisoseurain säännöt ja toiminta eivät ole aivan samanlaisia. Kun seurain säännöt vain ovat sopusoinnussa nuorisoseuratarkoitusten kanssa, on kullakin seuralla ollut vapaus yksityiskohdittain luoda sääntönsä. Kokemus ja johdon varmistuminen kehittää kumminkin nuorisoseuratoimintaa yhä enemmän yhdenmukaiseksi. Niin on m. m. tullut yleiseksi virallisen toimintavuoden alkaminen syksyllä syyskuun 1 p:nä.

Nuorisoseuraliikkeen tärkein työpaja on paikallinen nuorisoseura alaosastoineen. Kaikki muut järjestön nivelet ovat ruumiin apujäseniä, vaikka sellaisina ovatkin korvaamattoman tärkeitä. Paikallisissa nuorisoseuroissa tapahtuu nuorisoseura-aatetta toteuttava harjoittelu ja toiminta. Ylemmät järjestömuodot ovat olemassa etupäässä vain paikallisseurain työn ohjaamista varten. Tuonnempana tulomme esittämään, miten nuorisoseurat eri aloilla ja tehtävissä työskentelevät ja miten esim. työpaja jaetaan eri osastoihin. Edellä olevasta historiallisesta katsauksesta näimme, miten paikallisten nuorisoseurain ohella ovat muodostuneet

MAAKUNTALIITOT ELI KESKUSSEURAT.

Ensimmäinen nuorisoseuraliikkeen maakuntajärjestö perustettiin, kuten historiallisessa katsauksessa mainittiin, Etelä-Pohjanmaalle. Sen perustivat yksityiset kansalaiset. Yksityisten henkilöiden ohella oli kyllä heti tarkoituksena ottaa jäseneksi myöskin

paikallisia nuorisoseuroja. Toimintakin suunniteltiin aluksi tapahtuvan etupäässä välittömästi maakuntaseurana, sekä maakuntaseuran yksityisten jäsenten kautta. Vasta myöhemmin on selvennyt maakuntaseurain varsinainen tarkoitus: olla paikallisten nuorisoserain keskuksena ja johtajana. Paikallisten nuorisoseurain ohella, jotka nyt varsinaisesti muodostavat maakuntaliitot, on niissä useissa edelleen yksityisjäseniä. Yksityisjäsenillä ei ole enää kumminkaan muuta kuin kannattava merkitys ja tarkoitus. Samalla tavalla kuin yksityiset jäsenet muodostavat nuorisoseuran, muodostavat seurat maakuntaliiton. Maakuntaliittojen suuruus ja voima vaihtelee suuresti riippuen maakuntasuhteista ja nuorisoseuraharrastuksen voimakkuudesta seutukunnalla. Suurimmassa keskusseurassa, Etelä-Karjalan Nuorisoseurassa, oli v. 1919 335 haaraosastoa, joissa 7,987 jäsentä. Toiseksi suurin keskusseura on Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura, jolla oli 1921 129 haaraosastoa, jäseniä 9,758. Pienemmissä maakuntaliitoissa on vain alle kaksikymmentä toimivaa haaraosastoa. Pienimmät keskusseurat ovat myöskin toiminnassaan heikkoja. Se johtuu kyllä nuorisoseura-elämän yleisestä heikkoudesta niiden alueella, mutta samalla se johtuu siitä, että muutamien seurain yhteenliittyminen ei ole luonut tarpeellista ulkoista voimakkuutta.

Keskusseurain apuhallintohaaroima esiintyvät

ALUEPIIRIT.

Aluepiiri on paikallisseuran ja maakuntaliiton välillä oleva järjestöaste, joka järjestää ja johtaa nuorisoseurojen alueellista yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Aluepiirin muodostavat piirin alueen nuorisoseurat ja toimivat ne oman johtokuntansa kautta. Piirit ovat eri suuria sopivien aluerajain mukaan. 10—20 seuraa, tavallisimmin noin 15, muodostaa piirin. Suuressa piirissä aina joudutaan harjoittamaan laajaperäistä viljelystä.

PITÄJÄTOIMINTA.

Mikäli aluepiirit ovat useampia pitäjiä käsittäviä, ovat nuorisoseurat myöskin pitäjittäin liittyneet yhteen järjestäen pitäjän muiden valistusseuran kanssa yhteisiä kokouksia, luentotoimintaa y. m.

SUOMEN NUORISON LIITTO

on nuorisoseurajärjestömme ylin, koko maata käsittävä yhdistäjä ja johtaja. Keskusseuransa kautta kuuluvat kaikki maakuntaliittoihin liittyneet nuorisoseurat Suomen Nuorison Liittoon. Liitto vaikuttaa suureksi osaksi keskusseurain kautta.

Kun nuorisoseurajärjestön eri asteiden ja muotojen toiminnasta tehdään tuonnempana selkoa, emme tässä siihen kajoa.

III.

NUORISOSEURAT JA NIIDEN TOIMINTA.

SEURATALOT.

»Maaseudulla on vielä toistaiseksi verrattain vähän yleisiä rakennuksia. Sitä ikävämpi kun monet niistäkin, mitä on, ovat kovin rumia ja epäkäytännöllisiä. Tämä pitää paikkansa erittäinkin nuorisoseurataloihin nähden».

Yllämainittu marttyyrina kaatuneen nuoren arkkitehdin Väinö Hollon lausunto on liiankin totta. Mutta on otettava huomioon, että nuorisoseurojen ylläpitäjät ovat kaikkialla olleet vähävaraista väestöä, nuorisoa, jolla ei ole ollut tuhansia uhrata valistusharrastuksilleen. Nuorisoseurat ovat aina saaneet taistella aineellisia vaikeuksia vastaan. Useimmiten on saanut olla kiitollinen, jos on jonkinlaista suojaa saanut päänsä päälle. Eihän sellaisissa oloissa ole rohjennut taiteellisia vaatimuksia huomioon ottaa, jos olisi halua ja edellytyksiäkin ollut.

Mutta eteenpäin täytyy tässäkin suhteessa päästä. Sekä siveellisen että esteettisen kasvatuksen kan-

nalta on välttämätöntä, että seuratalot ovat somia ja siistejä. Myöskin, ja ennen kaikkea, tulisi niiden olla käytännöllisiä. Seurataloja ei kuitenkaan kyetä sellaisiksi saamaan, ellei niiden piirustuksia anneta asiaaymmärtävien ja amattitaitoisten arkkitehtien tehtäviksi. Sinä suhteessa ei saisi kitsastella. Tosin meillä ei vielä ole arkkitehtispesialistia tällä alalla, mutta epäilemättä sellaisia syntyy, kun niitä tarvitaan.

Seuratalopiirustusten tarve on kyllä aiottu tyydyttää sillä, että hankittaisiin tarkoitusta varten mallipiirustuskokoelma. Sekin kyllä auttaisi vähän eteenpäin, mutta yleisesti siihen turvautuminen johtaisi kaavamaisiin muotoihin ja arveluttavan epätaiteellisiin ilmiöihin. Taiteilija suunnitelmia tehdessään ottaa myöskin ympäristön huomioon.

Seuratalon paikan määrää olevat olot, sillä koetetaanhan tavallisesti tehdä »kirkko keskelle kylää». Kuitenkin olisi huomioon otettava, että seuratalon läheisyyteen voitaisiin saada hyvä ja tilava urheilu- ja leikkikenttä, sillä sellaisen arvo tulevaisuudessa tulee varmasti olemaan hyvinkin suuri. Myöskin laululavalle musiikki- ja voimisteluesityksiä sekä ulkoilmanäytäntöjä varten on paikka varattava seurahuoneen välittömään läheisyyteen. Jos seurahuoneen ympäristö on ikävä ja alaston, tulisi sitä puuistutuksilla somistaa. Varsinaista puutarhaa alkoon kuitenkin yritettävä seurahuoneen ympärille laitaa, ellei sen jatkuvaa kunnossapitoa voida antaa vahtimestarin tai jonkun muun yksityisen huoleksi.

Nuorison oma koti olisi jo ulkopuolelta saatava kunnioitusta ja mielenkiintoa herättäväksi. Mutta vielä tärkeämpää olisi saada sen sisustus sekä tarcoitustaan vastaavaksi että kasvattavaksi. Arkkitehtuurista riippuu, tulevatko seuratalojen suojat hyviä ja käytännöllisiä. Usein unohdetaan piirustuksia laatiessa varata pirtti pienempiä kokouksia ja erilaisia harjoituksia varten. Sellainen, lämmin ja kodikas huone pitäisi kuitenkin olla jokaisessa seuratalossa.

Seurahuoneiden sisustukseen on kiinnitettävä erikoista huomiota. Seinissä käytettävät tapeetit eivät ole suositeltavia, sillä ne pilaavat kaikupohjan ja ovat miltei aina uudistamisen tarpeessa. Jos talo on tehty hyvistä hirsistä, voidaan seinät veistää ja vernissata, muussa tapauksessa lieue laudoitus paras puuseinien somistamiskeino. Pukkipenkit pitäisi kaikista seurahuoneista hävittää ja sijaan saada joko selkänojalla varustettuja penkkejä tai sitten tuoleja. Kaapit, puhujalava ja muut huonekalut pitäisi olla yksinkertaisia ja aistikkaita.

Taidetta älköön koskaan seurahuoneista unohdettako. Suurten mestarien tauluista tulisi koettaa hankkia jäljennöksiä ja järjestää ne aistikkaasti huoneiden seiniä kaunistamaan. Myöskin siistinä ja puhtaina ne on pidettävä.

Seurahuoneiden valaistuksesta monesti myöskin riippuu tilaisuuksien onnistuminen. Ikkunat pitää olla suuret ja iltavalaistus mahdollisimman hyvä, niin että huoneiden joka soppi tulee valais-

tuksi. Pahat ajatukset ja huonot teot syntyvät pimeässä.

Myöskin seurataloon kuuluvien ulkokuoneiden tulisi olla siistiä ja tarkoitustaan vastaavia. Erityisesti on pidettävä huolta, että käymälä on aina puhdas, tilaisuuksien aikana iltaisin valaistu ja kaikin puolin kunnossa, sillä se on laitos, joka kaikkein useimmin joutuu sivistymättömyytemme todistajaksi.

Selvää on, että seuran kalustosta, niinkuin muustakin omaisuudesta, tulee pitää tarkkaa huolta ja kirjanpitoa, joka tehtävä kuuluu seuran taloudenhoitajalle. Joka vuosi on myöskin tarkastus pantava toimeen ja sitä varten valittava tarkastusmiehet, jotka sitten esittävät tarkastuskertomuksensa seuran vuosikokouksessa.

Vahtimestari tulee olla jokaisessa seuratalossa.

JÄSENET JA NIIDEN VELVOLLISUUDET.

Nuorisoseuran muodostavat sen jäsenet. Seurain jäseniksi pääsee niiden tarkoitukset hyväksyvät 16 vuotta täyttäneet hyvämaineiset kansalaiset. Jäsen on velvollinen toteuttamaan seuran tarkoituksia ja suorittamaan annettuja tehtäviä. Seuralla on velvollisuus työskennellä jokaisen jäsenensä kasvattamiseksi ja valvoa jäsentensä käytöstä. — Siinä lyhyesti sanottuna jäsenyyden merkitys, ehdot ja velvollisuudet.

Kun jäsenistö muodostaa seuran, on siis tärkeätä saada seuraan jäseniä. Mitä enempi ihmisiä liittyy

yhteen, sitä suurempi on voimain keskitys, sitä enempi on ohjelmain valmistajia, sitä useampi on varoja keräämässä valistustarkoituksiin ja sitä suurempi toverijoukko on toisiansa tukemassa ja innostamassa. Jäsenten keruu on kumminkin suoritettava vain kutsuvalla kasvatuksella. Seuran yleisölle tarjottuissa tilaisuuksissa tehdään selkoa nuorisoseura-aatteesta ja koetetaan saada se mielenkiinnon aiheeksi. Samoin puhuvat seuran jäsenet tovereilleen seuransa tarkoituksista ja koettavat saada heitä innostumaan nuorisoseuratyöhön. Jäsenkerääjät voivat suoraan kehoittaa liittymään. Kun täten kutsutaan jäseniä nuorisoseura-aatteella ja toveruudella, tulee jäsenistä oikeita nuorisoseuralaisia. Väärä on se joskus aikaisemmin käytetty keino, että toimitaan iltamia, joihin pääsee rupeamalla jäseneksi. Siten rakentuu jäsenyys iltamahuvien pohjalle ja seuraan tulee kuolleita, jopa mahdollisesti kuolemaa tartuttavia jäseniä.

Nuorisoseurain jäseneksi pääsevät kaikki hyvämaineiset 16 vuotta täyttäneet Suomen kansalaiset ammattiin, yhteiskunta-asemaan, puolueisiin y. m. katsomatta, kansalaiset, jotka hyväksyvät seuran tarkoitukset, s. o., jotka tahtovat itsekasvatuksen kautta nostaa ihmistä itsessään ja lähimmäisessään. Kompastuneetkin pääsevät mukaan, jos he vain tahtovat nousta. Mutta tahtoa vaaditaan. Seuran jäsenen velvollisuus on taistella paheita vastaan itsessään ja ympäristössään. Välinpitämätön »antaa mennä»-elämä on rikos. Hyvän käytöksen ohella on

jäsen velvollinen käyttämään vapaat aikansa itseänsä kehittävään ja tovereita valistavaan harjoitteluun ja toimintaan. Tätä jäsenvelvollisuusperiaatetta ei ole toistaiseksi puettu määrättyyn lakipykälään tahi ponnien muotoon. On vain opetettu nuorisoa käsittämään, mitä hyvä on ja sitä toteuttamaan seurassa, kylällä ja ennen kaikkea kotona.

Kun sotalaitoksemme vaatii nuorukaiset määrätyksi ajaksi aseharjoituksiin pois kotipaikkakunnalta, on tärkeitä, että tänä aikanakin pysytään nuorisoseurain jäsenyydessä ja eletään nuorisoseurain jäsenvelvollisuuden mukaisesti. Kotiin jäävien toverien velvollisuus on kirjeillä pitää yllä vuorovaikutusta asevelvollisten kanssa. Seurain on muistettava asevelvollisina olevia jäseniään lahjakirjoilla ja aikakauslehdillä y. m. sekä toimimalla heille lomalla oloaikoina toverijuhlia. Asevelvolliset puolestaan voivat seuraa muistaa esim. seuralehtikirjoituksilla, jopa kokonaisilla seuralehtinumeroilla j. n. e.

Kun jäsenellä on velvollisuus toimittaa seuran antamia tehtäviä, siitä itsestään johtuu, että seuralla on oikeus tällaisten tehtävien antamiseen. Mutta seuralla ei ole siihen ainoastaan oikeus, vaan lisäksi velvollisuuskin. Seura ei saa jättää jäseniään toimettomana kuihtumaan, vaan on jokaiselle jäsenelle annettava kehittävää, tekijäänsä opettavaa työtä, sekä järjestettävä sellaista opastusta ja johtoa, että jokainen pääsee alkuun. Innostavaan ja jalostavaan työhön kiinnittämällä seurat voivat parhaiten vetää nuoret jäsenensä myöskin joutavasta

ja vaarallisesta huvittelusta, sekä kepposten ja suoranaisten paheiden harjoituksesta. Mutta jos kaikesta huolimatta joku seuran jäsen hairahtuu huonoon käyttäytymiseen ja tekoihin, silloin on seuran velvollisuus häntä ojentaa. Jos eivät kehoitukset ja varoitukset auta, on käytettävä kurinpitoa ja viimeisenä keinona seurasta pois sulkemista. **Vaikka** seuraan liittyviltä jäseniltä ei vaaditakaan, että he liittyessään ovat valmiita, tulee heidän pyrkimystensä kumminkin olla vilpittömät. Jäsenvelvollisuutensa — siihen luettuna ennen kaikkea myöskin hyvä käytös — laiminlyönyt henkilö on toveripiirin ja seuran pahentaja. Jos siis laiminlyöjä on parantumaton, täytyy seuran puhdistaa itsensä erottamalla sopimaton jäsen.

Jäsenvelvollisuuksien ymmärtämistä ja syväliempää käsittämistä varten on nuorisoseurojen jäsenille säädetty nuorisoseuramerkkijärjestelmä (kts. XII. Nuorisoseuramerkki.) Samalla on se yhdyssiteenä kaikkien nuorisoseuratyötä harrastavien kansalaisten kesken.

Nuorisoseuran muodostavat sen jäsenet. Millaisia ovat jäsenet, sellainen on seura ja sen vaikutus.

JOHTOKUNNAT JA NIIDEN TEHTÄVÄT.

Nuorisoseuran jäsenet valitsevat keskuudestaan johtokunnan, jonka nimensä mukaan tulee johtaa seuran toimintaa. Johtokunnan toiminta ei rajoitu mihinkään seuran sille antamaan erityiseen tehtä-

vään, vaan sen on huolehdittava kaikista seuraa koskevista asioista samalla kuin se on seuran toimeenpanevana elimenä. Siitähän syystä onkin johtokunnan tehtävä seurassa tavattoman tärkeä. Jos johtokuntaan saadaan tehtävänsä tasalla olevia, kasvatuskysymyksiä harrastavia, aloitekykyisiä, täsmällisyyttä ja järjestystä rakastavia henkilöitä, on koko seuran toiminta turvattu, mutta päinvastaisessa tapauksessa taas koko seura voi joutua tuuliajolle.

Sentähden olisikin erityistä huomiota kiinnitettävä johtokunnan jäsenten vaaliin. Vaalit olisi mieluummin aina toimitettava suljetuilla lipuilla, sillä nuorten vaisto sittenkin useimmissa tapauksissa johtaa oikeaan. Jos ylimielisyyttä vaalissa ilmenee ja tieteen tahtoen hulikaaniaineksia tällöin johtokuntaan valitaan, osoittaa se seuran jäsenistöltä puuttuvan alkeellisimpiäkin edellytyksiä itsekasvatustoimintaan ja keskusseuran johtokunnan olisi sekaannuttava seuran asioihin.

Johtokuntaan olisi saatava mukaan aina myöskin vanhempia ja kokeneempia seuran jäseniä, sillä se antaisi sen työlle vakavamman leiman. Johtokuntavaalin tulokseen voitaisiin epäilemättä paljon vaikuttaa, jos edeltäpäin sitä varten valittu toimikunta esittäisi valittavaksi ainakin muutamia henkilöitä, joiden valituksi tuleminen pidettäisiin erittäin suotavana.

Johtokuntaa valitessa olisi muistettava, että »pojasta saattaa polvi muuttua», ellei johtokuntaa aina

uudisteta nuorilla jäsenillä. Nuoria innokkaita tyttöjä ja poikia olisi saatava johtokunnan toimiin oppimaan ja kasvamaan, niin että he tulisivat sitten muutamaa vuotta myöhemmin kykeneviksi ottamaan seuran toiminnasta vastuun hartioilleen, ohjaamaan sekä omaansa että muun jäsenistön itsekasvatusharrastuksia.

Johtokunnan vaalissa on myöskin huomioon otettava, että seuran alueen eri puolet ja erilaiset harrastussuunnat saavat edustajansa johtokuntaan.

Valittu johtokunta kokoontuu kerran kuukaudessa määrättyinä iltana ja muulloinkin puheenjohtajan kutsumuksesta niin usein kuin on tarpeellista. Elinvoimaisessa nuorisoseurassa täytyy johtokunnan kokouksia olla verrattain usein, sillä taloudelliset ja kasvatukselliset tehtävät, kokousten järjestäminen ja valmistaminen, iltamatoiminnan ohjaaminen j. n. e. kysyvät johtokunnalta paljon työtä. Että johtokunnan työ onnistuisi, olisi työjako sen keskuudessa kaikkialla välttämätön. Kullakin »ministerillä» olkoon oma salkkunsu hoidettavana. Jo seuran säännöt asettavat yhden johtokunnan jäsenistä puheenjohtajaksi, toisen kirjuriksi, rahastonhoitajaksi, taloudenhoitajaksi j. n. e. Tällaisiin käytännöllisiin tehtäviin kuuluu lisäksi puvuston hoitajan, kulissimestarin, kirjastonhoitajan y. m. semmoisten työt. Mutta myöskin kasvatuksellisilla tehtävillä pitäisi kullakin olla oma edustajansa johtokunnassa. Niinpä yhden johtokunnan jäsenistä pitäisi olla kotiseututyön etunenässä, toisen raittiustyön, kolmannen

siveellisyystyön, neljännen voimailun, viidennen musiikkiharrastusten, kuudennen opiskelun, seitsemännen maatalousharrastusten, kahdeksannen näytelmä-harrastusten j. n. e. kunkin harrastustensa, taipu-mustensa ja kykyjensä mukaan.

Jos johtokunnan toiminta järjestetään edellä-mainittuja näkökohtia silmällä pitäen, voidaan toivoa sen työn muodostuvan hedelmälliseksi, kun johtokunnan jäsenet vain vilpittömästi pyrkivät tehtävänsä täyttämään.

Johtokunnan edustavimpana henkilönä ansaitsee mainitsemista seuran puheenjohtaja. Puheenjohtaja on seuran tärkein »virkamies, ja siksi puheenjohtajan vaaliin kiinnitetään erityistä huomiota. Muut virkailijat valitsee johtokunta useinkin omasta kskuudesta, mutta puheenjohtajan vaaliin tahtoo seuran jäsenistö kokonaisuudessaan ottaa osaa. Puheenjohtajaksi tietysti valitaan henkilö, johon nuoriso mahdollisimman täydellisesti voi luottaa. Monesti on ollut kysymys siitä, onnistuuko puheenjohtajana parhaiten nuorison omasta keskuudesta lähtenyt henkilö vaiko vanhempi ja kokenempi tai sitten enemmän oppia saanut henkilö. Jokaisessa näissä tapauksissa on tietysti menestymis- ja epämenestymismahdollisuuksia. Jos kokeneet, suuremman sivistyspääoman omaavat henkilöt ymmärtävät nuorisoa ja nuoret heihin täydellisesti luottavat, on se tietysti hyvä. Mutta jos nuorten omassa joukossa on kehittyneitä, luottamusta ja arvoa nauttivia henkilöitä puheenjohtajaksi, on

sekin hyvä. Nuorison oma vaisto siinäkin valinnassa useimmissa tapauksissa oikeaan osaa.

Puheenjohtaja ei ainoastaan johda puhetta, vaan hänen tulee johtaa koko seuran ja sen johtokunnan toimintaa. Hän onkin oikeastaan toimitusjohtaja, joka panee koko koneiston käymään ja valvoo, että kaikki täyttävät tehtävänsä. Mutta puheenjohtajasta ei saa tulla juoksupoikaa, joka kaikki itse suorittaa, kaikki juoksut juoksee. Päinvastoin. Niinkuin isäntä talossa laittaa väkensä työhön ja toimeen ja itse valvoo työn kunnollista suoritusta, niin tulee puheenjohtajankin tehdä.

Puheenjohtajan erikoistehtäviin kuuluu kutsua johtokunta kokoon ja seuran jäsenet yleisiin kokouksiin ja toimia niissä puheenjohtajana. Paras johtokunnan kokoonkutsumistapa on lähettää kirjekortti johtokunnan jäsenille, ellei puhelinta voi käyttää. Johtokunnan kokouksiin on puheenjohtajan laadittava asialista, jota seuraten kokoukset menevät reippaasti ja viivyttelemättä. Parasta olisi johtokunnan kokouksissakin totuttaa nuorisoa säännölliseen keskustelumuotoon, vaikka kokoukset muuten olisikin saatava niin hauskoiksi ja toverillisiksi kuin mahdollista. Mitä yleisiin kokouksiin (kts. Kokoukset) tulee, on niidenkin onnistumisessa puheenjohtajalla tärkeä merkitys. Hänestä riippuu, tulevatko kokoukset täsmällisesti, asiallisesti ja vilkkaasti johdetuiksi. Kaikki venytteleminen pitäisi olla kiellettyä.

Erityisesti lienee syytä muistuttaa, että puheenjohtajan velvollisuuksiin tavallisesti kuuluu seuran

kirjeenvaihto. Tästä asiasta olisi paljonkin sanomista, mutta sanottakoon nyt vain sen verran, että puheenjohtajaksi ei kelpaa ollenkaan henkilö, joka ei tätä tehtävää suorita täsmällisesti. Keskusseuran kirjelmät ja muut ulkoapäin tulevat tiedustelut on vastattava viipymättä. Vuosikertomuskaavakkeet on täytettävä aikanaan ja lähetettävä keskusseuran sihteerille, samaten kaikki muutkin asiakirjat on ajallansa toimitettava. Koko seuran maine kärsii, jos se johtoonsa ottaa veltoja ja huolimattomia ihmisiä.

Puheenjohtajan täytyy myöskin aina tuntea, että useimmat nuoret ihmiset katsovat häneen kuin johtajaansa ainakin. Hänen asemansa on siis velvoittava. Siveellisessä suhteessa hänen täytyy kelvata toisten esikuvaksi, samoin täsmällisyydessä, kun velvollisuuksien täyttäminen on kysymyksessä. Hänen täytyy pitää ankaraa kuria ja järjestystä, mutta olla samalla toverillinen, ymmärtää nuorten heikkouksia, mutta samalla hienotunteisesti joskin tarmokkaasti käydä epäkohtia korjaamaan. Ja ennenkaikkea: puheenjohtajan täytyy olla todellinen nuorisoseuramies, aina valmis käyttämään kaikkia itsekasvatustilaisuuksia hyväkseen, olla esimerkkinä kirjallisuudenviljelyksessä, opiskelussa j. n. e. Ei ole välttämätöntä, että puheenjohtajalla olisi erityinen esiintymiskyky, mutta vilpittöntä pyrkimystä sen saavuttamiseen ainakin kotitarvetta varten hänellä pitäisi olla.

Mitä seuran puheenjohtajasta ihmisenä ja nuorisoseuralaisena on sanottu, se pitää paikkansa seuran muihinkin virkailijoihin nähden. Puheenjohtajaa lähinnä on seuran kirjuri.

Kirjuria valitessa tavallisesti pidetään silmällä, että saadaan siihen toimeen henkilö, jolla on kirjallisia taipumuksia. Ja totta on, että seuran kirjuriksi olisi edes yhden kerran saatava henkilö, joka kykenisi sekä asiallisesti että muodollisesti laskemaan kirjurin tehtäville hyvän perustuksen. Senjälkeen tulevat kirjurit tavallisesti noudattavat edeltäjänsä menettelytapaa, ja kirjurina-olo muodostuu heille erinomaisen arvokkaaksi kouluksi ja opiskelutilaisuudeksi. Siinä saavutettu taito tulee heille sitten hyvinkin suureksi hyödyksi elämän varrella.

Kirjurin tärkein tehtävä on kaiketi pöytäkirjan pitäminen johtokunnan ja seuran kokouksista. Tärkeintä siinä työssä tietysti on saada ne asiallisesti oikein tehdyiksi. Ne muut ominaisuudet, mitä hyvältä pöytäkirjalta vaaditaan (luontevuus, täydellisyys, muotovalmius), antaa kukin kirjuri sille taitonsa ja kykynsä mukaan.

Mutta pöytäkirjan pitäjän velvollisuus on myöskin lähettää siitä otteet, silloin kun seuran tai johtokunnan päätökset koskevat seuran jäseniä (joskus ei-jäseniäkin) ja niille uskottuja tehtäviä. Ajatellaanpa, että jossakin seuran kokouksessa on valittu iltamatoimikunta. Silloin on kirjuri velvollinen lähettämään valitun iltamatoimikunnan »päälle» otteen siitä pöytäkirjan kohdasta, jossa tästä vaalista

on mainittu, siinäkin tapauksessa, vaikka asianomainen henkilö olisi ollut kokouksessa mukana. Pöytäkirjanotteen perusteella hän voi sitten kutsua johtamansa toimikunnan koolle. Samoin olisi erilaisiin muihin tehtäviin valittuja henkilöitä pöytäkirjanotteella muistutettava.

Ellei johtokunta ole seuran työohjelmaa antanut joidenkin muidenkin jäsentensä tehtäväksi, kuuluu sen laatiminen seuran kirjurille. Siinä tärkeässä työssä hän tietysti voi käyttää ennen tehtyä työsuunnitelmaa apunaan, siihen aiotut muutokset huomioon ottaen.

Yksi erityisen tärkeä kirjurille kuuluva tehtävä on myöskin päiväkirjan pitäminen, ellei sitä varten erityistä henkilöä ole valittu. Sen pitäminen ei ole vielä läheskään yleistä, mutta olisi kaikkialla käytäntöön otettava. Päiväkirjaan olisi merkittävä päivittäin kaikki seuraa koskevat tapaukset lyhyesti, iltamat ja kokoukset ohjelmineen, harjoitukset, yleensä kaikki, millä jotakin oleellista yhteyttä on seuran ja sen toiminnan kanssa.

Kun vielä mainitsemme muutaman sanan arkistohoidosta, lieneekin tärkeimmät kirjurin tehtävät luetellut. Kullakin seurahuoneella pitäisi olla arkistokaappi, jossa jokaisella arkistoonpantavalla tavaralla, kuten pöytä- ja päiväkirjoilla, seural lehdistä, vuosikertomuksilla, saapuneilla kirjeillä ja lähetettyjen kirjeiden jäljennöksillä, kotiseutukuvilla j. n. e. tulisi olla oma paikkansa. Kirjuri huolehtikoon, että kaikki tulevat hyvässä järjestyksessä

paikoilleen pannuksi ja ettei asiattomat pääse arkistoa penkomaan. Suomen Nuorison Liitto julkaisee piakkoin arkistonhoitoa lähemmin selvittävän kirjaseuran.

Rahastonhoitajan täytyy ennenkaikkea olla rehellinen. Välttämätöntä ei ole, että jokainen rahastonhoitajaksi valittu on täysin kirjannpitotaitoinen, mutta kirjanpitokykyinen hänen tulisi olla.

Kunhan vaan kerrankin saadaan toimeen henkilö, joka on täysin selvillä täydellisestä kirjanpidosta, niin hänen laskemalleen perustalle voivat seuraajat rakentaa. Ja samalla heistä kustakin tulee kirjanpitotaitoisia. Siis samalla tavalla kuin hyvä kirjuri jättää hyvän perinnön seuraajilleen, tekee sen kunnollinen rahastonhoitajakin — vieläpä muutkin virkailijat.

Rahastonhoitajan tehtävänä on hoitaa seuran rahavaroja, pitää kirjanpitoa seuran omaisuudesta sekä tuloista ja menoista kuitteineen ja reversaaleineen, ottaa vastaan jäsenmaksut ja pitää jäsenkirjaa, tehdä tilinpäätös ja alistaa se seuran valitsemain tilintarkastajien ja seuran vuosikokouksen tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi j. n. e.

Useinkin on rahastonhoito seuroissa vielä sangen alkeellinen. Mutta sekä seuran omaisuuden hoidon että jäsenten oppimismahdollisuuksien kannalta olisi välttämätöntä ottaa joku kaksinkertainen kirjanpitojärjestelmä kaikkialla käytäntöön (vrt. Lauri Merikallio, Edistysseurojen kirjanpito). Keskusjärjestöjen olisi järjestettävä kirjanpitokursseja, että

yhä useammat kirjanpitokykyiset tulisivat kirjanpitotaitoisiksi. Taidon merkitys nykyisessä kansalaiselämässä on tavattoman tärkeä.

Johtokunnan virkailijoista mainittakoon vielä taloudenhoitajan paljon vaativä toimi. Se työ vaatisi huolellisuutta, järjestyksenrakkautta ja käytännöllisyyttä. Seuratalossa, jossa kunnollinen taloudenhoitaja pitää komentoa, ei mikään paikka »retaja», eikä mikään ole epäsiistiä (vrt. Seuratalot.)¹

Niiden virkailijain, jotka johtokunta keskuudestaan valitsee, tulee myöskin johtokunnalle olla vastuunalaisia työstään. Samoin on johtokunta yksi kaikkien ja kaikki yhden edestä vastuussa siitä, mitä johtokunnan virkailijat tekevät tai tekemättä jättävät. Puolueettomat tarkastusmiehet tarkastakoot vuoden lopussa, miten johtokunta on hoi-
tanut sen haltuun uskotut leiviskät, kuten kaluston, kirjaston, puvuston, pöytä-, päivä- ja kirjanpito-
kirjat j. n. e. Tarkastuksista on kertomukset jätet-
tävä seuran vuosikokoukselle.

Johtokunnan toiminnasta nuorisoseurakasvatuslaitoksen johtajana ei kuitenkaan mitään yleis-
pätevää tarkastuskertomusta voida antaa. Mutta
aikojen kuluessa hyvin tehty työ siinäkin suhteessa
tulee näkyviin.

---

¹ Myöskin n. s. taloudenhoitoa lähemmin selvittelevä kirja-
nen toivotaan saatavan julkisuuteen.

KOKOUKSET.

Nuorisoseuroja velvoitetaan pitämään yleisiä kokouksia noin kerran kuukaudessa. Seurojen taloudelliset y. m. sellaiset asiat eivät suinkaan vaatisi seurojen jäseniä niin usein kokoontumaan; jonka vuoksi kokouksilla täytyy olla toinenkin merkitys. Sellainen niillä onkin.

Seurustelun tarve ihmisten keskuudessa on eittämätön. Vallankin nuoret ihmiset hakevat alinomaa toistensa seuraa. Seurustelu voi olla joko kasvattavaa ja jalostavaa tai sitten alaspäin vievää, turmelevaa laatua. Saadakseen nuorisolle mahdollisuutta kehittävään ja nostattavaan seurusteluun järjestävät nuorisoseurat yleisiä tilaisuuksia, niinkuin kokouksia, iltamia j. n. e. Näistä kokoukset ovat tarkoitettut erityisesti nuorisoseurojen omien jäsenten seurustelu- ja kasvatustilaisuuksiksi.

Että kokoukset muodostuisivat hauskoiksi ja tarkoitustaan vastaaviksi, olisi ne tarkasti suunniteltava ja huolellisesti valmistettava edeltäpäin. Se tehtävä luonnollisesti kuuluu seuran johtokunnalle. Jos yleisessä kokouksessa suunnitellaan seuraavan kokouksen ohjelma, ei siinä voida käyttää niin perusteellista harkintaa kuin syytä olisi. Jos taas kokouksen valmistelu jätetään esim. jonkun kyläkunnan huoleksi, epäonnistutaan useimmissa tapauksissa. Johtokunnan tehtävänä on jakaa työtä seuran jäsenille ja siksi voi se ohjelman suorittajiksi kokouksiin saada parhaiten soveltuvat jäsenet,

silmällä pitäen, että niin monet kuin mahdollista saavat tehtäviä. Yleisissä kokouksissa valinta kohdistuu tavallisesti muutamaiin määrättyihin henkilöihin. Velvoitettuja henkilöitä on tietysti heille määrättyihin tehtäviin pyydyttävä, ja seuran kirjurin vielä ennen kysymyksenalaista kokousta heitä (mieluummin kirjeellisesti) muistutettava. Kieltäytymiset ja laiminlyönnit eivät saisi tulla kysymykseen.

Kokoukset olisi kokoonkutsuttava sanomalehti-ilmoituksilla, missä se käy päinsä. Syrjäisimmillä seuduilla voidaan tosin tyytyä painattamaan erityisiä kokousilmoituksia ja ne hyvissä ajoin aina ennen kokousta naulaamaan julkisille paikoille. Sanomalehti-ilmoitukset ovat kuitenkin parhaat nykyajan tietojen levittämiskeinot, vaikka sellaiselle puolueiden yläpuolella toimivalle laitokselle kuin nuorisoseura tuottaa hankaluuksia se, että ilmoitukset useimmiten täytyy laittaa aina moneen paikkakunnan lehteen.

Tavallista on, että nuorisoseurojen kokoukset pidetään sunnuntai-iltoina. Maaseudulla, jossa karjan ruokkiminen y. m. jokapäiväiset askareet vaativat osan sunnuntaipäivästäkin, ei voida kokouksia järjestää iltapäiviksi, vaikka se muuten olisikin sopiva kokousaika. Usein venyvät kokoukset aivan liian pitkiksi. Silloin nuorten kärsivällisyys helposti loppuu, sillä nuori mieli vaatii vaihtelua ja omakohtaista toimintaa. Sääntönä sen vuoksi onkin pidettävä, ettei ko-

kouksien ohjelmallinen puoli saisi kestää 2 tuntia kauemmin.

Ohjelma muutenkin pitäisi olla niin valittua, ettei se ketään kyllästyttäisi. Taloudelliset y. m. sellaiset kysymykset jääkööt suurimmaksi osaksi johtokunnalle, niin että kokouksen ohjelma saadaa niin herättäväksi ja kasvattavaksi kuin mahdollista. Ohjelmaa valitessa on muistettava, että kokousten tulisi olla samalla nuorten jäsenten esiintymisharjoitustilaisuuksia. Sen vuoksi sopisi-kin kokouksiin ottaa esim. 15 minuuttia tai niille vaiheille kestävä harjoitusesitelmä, jolla vasta-alkajakin vedettäisiin vakavaan työhön. Samoin lausunto-, laulu- ja soittoesitysten tulisi kuulua aina kokousten ohjelmaan, eikä tietysti saa unohtaa lyhyttä, mutta pirteää ja sisältörikasta seuralehteä. Nuorten harrastuspiiriä lähellä olevat keskustelukysymykset lyhyine alustuksineen kuuluvat myöskin kokousten ohjelmaan, mutta keskustelua ei saa pakottamalla pakottaa esiin, ellei sitä itsestään synny. Kun vielä mainitaan ilmapöytäkirjoja, ja seuran laulunjohtajan silloin tällöin virittämä reipas yhteislaulu, joka seisomaan nousten täysin rinnoin lauletaan, lienee tavallisimmat kokousohjelmanumerot mainitut. Suurta virkistystä tuottaisi myös n. s. huvinumero (joku pikku kuvaelma tai muuta semmoista), jos se jossakin välissä kuin yllätyksenä näyttämöltä esitettäisiin. Kokouksissa luonnollisesti pidetään pöytäkirjaa, joka luetaan sitten seuraavassa kokouksessa.

Henkisen ohjelman päätyttyä tulee seuran leikinjohtajan pitää huolta siitä, että seuraa myöskin ohjelmaa, johon kaikki voivat ottaa osaa. Piirileikki y. m. leikit ovat kokousten oleellisia osia. Leikinjohtaja järjestäköön kaikki käymään reippaasti ja ripeästi ja rajoittakoon leikkimisajan ($1-1\frac{1}{2}$ t.). Vähästä hyvä on aina parempaa. Varsinaista tanssia sen kiihottavan ominaisuuden vuoksi ei kokouksissa olisi suvaittava.

Kokouksen onnistuminen riippuu paljon siitä, miten se johdetaan ja kuinka täsmällisesti se aletaan. Puheenjohtaja huolehtikoon, että kaikki käy ripeästi ja säännöllisesti ja viivyttlemättä, ja että kokous alkaa määrätyllä minuutilla. Vaikka ei kokouksessa olisi muuta kuin puheenjohtaja ja kirjuri, on se ehdottomasti alettava oikealla ajalla. Sillä tavalla totutetaan nuorisoa täsmällisyyteen. Tuskin tarvitsisi huomauttaakaan, että ohjelman suorittajien on koetettava täyttää tehtävänsä niin hyvin kuin voivat. Velttous ja välinpitämättömyys älkööt pääskö pesimään nuorison keskuudessa.

Lopuksi huomautettakoon, että kokoukset eivät saa muodostua kaikki samanlaisiksi, kaavamaisiksi. Vaihtelevaisuutta niiden ohjelmissa olisi aikaan saatava. Hyvin hyvä keino siinä suhteessa on antaa kokouksille erilainen väritys, niin että yhdessä on etualalla kotiseutuasiat, toisessa raittiusasiat, siveelisyysasiat, maatalousasiat j. n. e.

Nuorisoseurojen tavallisista kokouksista voidaan

siis saada tärkeitäkin kasvatustekijöitä ja valistustilaisuuksia.

ILTAMAT.

Pohjaltaan ovat iltamatkin valistustilaisuuksia; mutta kun kokousten tarkoitus on vaikuttaa etupäässä seuran jäseniin ja olla niiden seurustelu- ja itsekasvatustilaisuuksia, koettaa seura iltamiensa kautta ulottaa vaikutuksensa ulospäin, vaikuttaa suureen yleisöön. Samalla ovat ne rahankeräystilaisuuksia, sillä ilman maallista mammonaa ei minkäänlainen yhdistyskään voi toimia.

Kun iltamilla on tällainen ulospäin tähtäävä luonne, ja kun iltamissa rahan edestä jotakin ihmisille esitetään, on itsestään selvää, että iltamissa aina täytyy esittää parasta, mitä seura voi tarjota. Tällä ei suinkaan tahdota sanoa sitä, että samojen henkilöiden, »kykyjen», aina täytyisi olla »remmissä», sillä hyväkin kyllästyttää aina kuulla, vaan että jokainen tekijä iltamassa tekee minkä voi. Hutiloiminen ja velttous on iltamasynti, jota ei kyllin ankarasti voi tuomita.

Edellisestä johtuu, että iltamat olisivat erittäin huolellisesti valmistettavat. Joskus valitaan iltamia toimimaan erityinen huvitoimikunta, joka vuodeksi valittuna huolehtii koko toimintavuoden iltamatoiminnasta. Ja jos tällaiseen huvitoimikuntaan saadaan päälliköksi henkilö, joka on kyvykäs, innokas ja tarmokas ja jolla on kylliksi aikaa uhrata

tähän tarkoitukseen, menestyvät iltamahommat varsin loistavasti. Mutta harvoin voidaan sellaista henkilöä saada. Ja yhdessä suhteessa on tällainen iltamatoiminta aina yksipuolista, se kun jättää suurimman osan jäsenistöä kokonaan syrjään iltamavalmisteluista ja -suunnitteluista.

Toisinaan annetaan ilmat eri kyläkuntien toimittaviksi. Kokemus kuitenkin todistaa, että iltamista silloin voimien puutteessa tulee keskinkertaista huonompia.

Paras tapa sittenkin lienee se, että jokaista iltamaa varten johtokunta tarkkan harkinnan perusteella valitsee erityisen iltamatoimikunnan, joka valinta kuitenkin vasta seuran kokouksessa tehdään lopulliseksi. Tällöin täytyy järjestää niin, että useimmat seuran jäsenet tulevat tähänkin toimintaan mukaan vedetyiksi, ja että iltamatoimikunnan puheenjohtajaksi valitaan varma ja luotettava henkilö. Näin valittu toimikunta saa vapaat kädet iltamasuunnitteluissa, ja sillä on oikeus velvoittaa seuran jäseniä niihin tehtäviin, mitkä se katsoo tarpeellisiksi.

Iltamia luonnollisesti voivat järjestää myöskin eri alaosastotoimikunnat, kuten kotiseutu-, kotiopinto-, kasvatus-, maatalous- ja raittiustoimikunta. Perhe-iltamat, kuusijuhlat y. m. sellaiset kuuluvat seuran johtokunnan toimintapiiriin.

Iltamien ilmoittamisessa olisi kaikkialla päästävä siihen, että se tapahtuu sanomalehtien välityksellä. Mikä kokouksiin nähden on toivottavaa, on iltama-

toiminnassa välttämätöntä. Iltamailmoituksissa ei koskaan saa olla sellaisia houkutuskeinoja, jotka vetoavat nuorison alhaisempiin huvitteluvaistoihin. Puhuminen hyvästä tanssimusiikista y. m. ei ole nuorisoseuran arvon mukaista.

Tavallisimpia ohjelmanumeroita iltamissa ovat puheet, esitelmät, soitto-, laulu-, lausunto-, kansantassi-, kuvaelma- ja näytelmäesitykset. Kun näistä itsekustakin tullaan myöhemmin lähemmin tekemään selvää, voidaan ne tässä siyuuttaa. Huomautettakoon vain vieläkin, että kaikki mitä iltamassa aiotaan esittää, valmistettakoon mitä huolellisimmin.

Samoin kuin kokoustoiminnassa koetettakoon karttaa sitä, etteivät iltamat muodostu kaikki samantaisiksi, kaavamaisiksi, vaan että vaihtelua iltamien ohjelmiin saadaan. Ripeys ja reippaus iltamienkin ohjelmansuorituksessa on välttämätöntä. Viivytelyä ja venyttelyä eivät nuoret kuulijat siedä. Varsinkin näytelmävälineet on saatava sellaisiksi ja näytelmävalmisteet siksi ajoissa suoritettava, ettei tule kiusallista odotusaikaa. Iltaman ohjaaja olkoon tehtävänsä tasalla ja katsokoon, että kaikki käy täsmällisesti ja hyvässä järjestyksessä.

Sangen ikävä seikka nuorisoseurojen iltamatoiminnassa on niiden alkamisen säännöllinen myöhästyminen. Näyttää siltä kuin nuorisollamme ei ollenkaan olisi täsmällisyyskäsitystä. Mitään yleispätevää keinoa ei toistaiseksi ole keksitty tämän epäkohdan korjaamiseksi, ja kun se on

meillä jo juurtunut kansallispaheeksi, ei se tietysti helposti korjaannukaan. Taisteluun sitä vastaan on kuitenkin kaikkialla käytävä ja varsin voimakkaasti juuri nuorisoseuroissa. Ehkäpä rikkaruoho lopuksi saadaan pois kitketyksi.

Kysymystä tanssista iltaman ohjelmassa on paljon pohdittu, paljon selvitetty, mutta on sittenkin selvittämätön. Epäilemättä tehdään vääryyttä toiminta- ja elämänhalukselle nuorisolle, jos ei iltamiin varata tilaisuutta ohjelmalle, johon kaikki voivat ottaa osaa. Ja mitään muuta sellaista ei ole voitu keksiä tanssin tilalle. Suvaittakoon sitä siis tunti ohjelman lopussa, mutta ei rajattomasti (kts. Huvitukset). Sitäpaitsi olisi tanssiakin kehitettävä ja jalostettava vastaamaan yhä suurempia taiteellisiakin vaatimuksia.

Kaikessa pidettäköön silmällä, että iltamatilaisuudetkin palvelevat nuorisoseurojen suurta päämäärää, nuorison kasvatusta.

LUENTO- JA KESKUSTELUTOIMINTA.

»Usko tulee kuulemisesta.» Niin herättävä ja vakuuttava vaikutus on puhutulla sanalla. Monet sellaisetkin ihmiset, jotka eivät viitsi lukea aate- ja tietokirjoja, kuuntelevat ja käsittävät, kun asia esitetään suusanallisesti. Siksi on puhutun sanan käyttäminen nuorisokasvatuksessa niin tärkeä.

Nuorisoseurat käyttävät puhuttua sanaa puheiden, esitelmäin ja keskustelujen muodossa.

Esitykset on sovitettava tilaisuuden ja yleisön mukaan. Tärkeä yleisesti huomioon otettava sääntö on, että puheet ja esitelmät eivät saa olla pitkiä. Varsinkin iltamissa, joihin tulee paljon kevyttä yleisöä, on oltava mahdollisimman lyhytsanaisia. On n. s. »iskuesitelmillä» luotava katsaus yhdellä kertaa yhteen asian puoleen, toisella kertaa toiseen. Kun iltamalla on joku mielenkiintoa synnyttävä erikoisleima, silloin voi esitelmä päivän aiheesta olla hiukan pitempi. Usein voitaisiin sanottava kumminkin paremmalla menestyksellä sanoa kahdessa osassa. Tavallisissa ohjelmakokouksissa on asia jotenkin samoin kuin iltamissakin. Sen sijaan erityisillä esitelmäpäivillä ja -illoilla, joihin menään nimenomaan esitelmiä kuulemaan, voivat luennot olla pitempiä ja »kuivempia». Mutta vaikka lyhyys ja pirteys luentopäivillä ei ole niin tärkeätä kuin iltamissa, on niilläkin aina yritettävä saada ohjelma mielenkiintoiseksi ja vaihtelevaksi. Mielenkiintoisuuden tavoittelussa ei kumminkaan saa uhrata asiallisuutta. Puhuminen ei saa muodostua vain huvittavaksi ajankuluksi. Että esitelmillä olisi henkisesti rikastuttava merkitys, on tärkeätä suunnitella luentosarjoja, jolloin toinen isku liittyy toiseen. Hyvä on tarjota keskustelua esitelmän johdosta silloin, kun kyselyt ja huomauttelut voivat vaikuttaa herättävästi ja vetävät esiin uusia asian puolia. Erittäin tärkeätä on esitelmäitsijän viitata, mistä kirjasta tai kirjoista voisi kosketeltuun asiaan lähemmin syventyä. Siten sytytetään

lukuhallua ja pystytetään tienviittoja tiedon poluille.

Luennoitsijain ja kuulijain saamiseksi on hyödyllistä toimia yhteisiä luentokursseja eri järjestöjen kanssa. Luentotilaisuudet on aina suunniteltava hyvissä ajoin etukäteen, niin että puhumaan pyydettyt henkilöt ehtivät valmistua ja järjestää aikansa. Puhujatoimintaa ei saa milloinkaan nuorisoseuroissa jättää ulkopuolisten sanankäyttäjien varaan, vaan on pyydettävä ja velvoitettava seuran omia jäseniä esiintymään. Tämän edellä täytyy seurassa tietysti olla käynnissä sellainen puheharjoitustoiminta, joka kasvattaa seuralaisten esiintymiskykyä. Kun on kysymys keinoista puhujain saamiseksi, on kiinnitettävä huomiota puhujain kohteluun. Aina pitäisi puhujalle varata asunto, ja, jos paikkakunta on outo, vastaanotto, sekä suorittaa matkakustannukset. Sillä jos puhujalle ovat matkat ikäviä ja aiheuttavat ajan uhrauksen ohella aineellistakin vahinkoa, silloin helposti kyllästytään ja lopetetaan puhumistoiminta.

Keskustelutoiminnasta täytyy vielä puhua erikseen. Onnistunut keskustelu on täysipainoisinta puhumista. Kun keskustelussa esiintyy useampia puhujia ja asiaa valaistaan eri puolilta, tulee se mielenkiintoiseksi ja pakottaa eri väitteitä punnitsemaan ajatteluun. Samalla on keskustelu erinomaista puheharjoittelua. Siinä voi muutaman sanan sanomisella päästä julkisen puhumisen alkuun ja makuun. — Samalla kuin keskustelu on tärkeätä, on se vai-

keimmin toteutettavia työmuotoja. Lukemattomat nuorisoseurain johtajat huokaavat, ettei heidän seurassaan saada aikaan keskustelua. Mutta toisissa seuroissa keskustelut luistavat ihmeesti. On siis vain osattava tempaista oikeasta nuorasta. Parhain alkuun pääsy saadaan pienissä harjoituspiireissä, kyläpiireissä, puheharjoitusosaston kokouksissa j. n. e. Näistä puhutaan eri kappaleissa. Paljon saadaan aikaan myöskin seuran kokousten keskustelutoiminnan sopivalla järjestämisellä. On luonnollista, että syvät filosofiset kysymykset ovat vaikeita käsitellä ja keskustella. Alkavissa oloissa pitää keskusteluaineet olla yksinkertaisia ja tuttuja, mieluummin jokapäiväistä elämää koskettavia. Maalaisoloissa esim. voidaan kysyä: Mistä terveydenhoito-oloissamme olevista epäkohdista johtuu tuberkuloosin y. m. tautien yleisyys paikkakunnallamme? Kun näin joudutaan arvostelemaan asunto-, ravinto-, työ- y. m. oloja paikkakunnalla, on siinä jokaisella kotoista, tuttua sanottavaa ja kuultavaa. Kun kysytään: Mitä huomioonotettavia maatalouden kehitysmahdollisuuksia on paikkakunnallamme? Miten nuorten on valmistauduttava maatalousolojamme kehittämään? tai: Miten palkkatyöväestön ja työnantajain tulisi järjestäytyä? j. n. e., niin silloin ovat aiheet jokaisen käsityspiiriin kuuluvia. Keskusteluilla on vauhtiinpääsymahdollisuutta ja samalla johtaa asiain käsittely kotoiseen parannuksen tekoon. Alkuunpääsyn helpottamiseksi voidaan kysymykset valita niin, että ne etukäteen

ilmoitetaan. Samoin voivat johtohenkilöt etukäteen sopia ja järjestää vastaväittelyä. Asian »väärään vääntäjä» tietysti keskustelun lopulla tunnustaa erehdyksensä ja yhtyy oikeana pitämäänsä kantaan — Kyselylippujen käyttäminen on sopiva keskustelujen avain. Järjestelmä on seuraava: Johtokunta valitsee sopivan helppotajuisen kysymyksen, esimerkiksi: Onko sivistyneelle naiselle arvoa alentavaa ottaa osaa karjanhoitotyöhön? Onko köyhyys Jumalan kirous, vaiko ihmisen omasta kyvyttömyydestä johtuva, ja ellei kumpakaan, mistä se aiheutuu? tai: Voiko itsekasvattaja leikitellä nautinnonhimollaan, esim. tupakoida? Valittu kysymys kirjoitetaan niin monelle paperilapulle kuin seurassa on jäseniä. Liput jaetaan kotievääksi pyynnöllä, että kysyttyä asiaa kotona ajatellaan, ja lapun toiselle puolelle kirjoitetaan vastaus, joka tuodaan seuraavaan kokoukseen. Nimenomaan huomauteetaan, että vain lyhyt vastaus, joka mahtuu lapun taa, on laadittava, ja että vastaukseen ei tarvitse liittää nimeä. Kokouksessa, johon vastaukset tuodaan, kootaan ne lippaaseen, joku toimihenkilöistä lukee ne yksikseen, perehtyäkseen käsialoihin, että julkinen lukeminen tapahtuu sujuvasti, ja samalla pannaan mahdollisesti löytyvät pilkkakirveiden vastaukset syrjään. Kun julkisen lukemisen jälkeen ryhdytään keskusteluun, on alkuunpääsy helppoa. Jokainen on ajatellut asiaa ja on kypsä puolustamaan mielipidettään.

Kun on päästy alkuun, niin että ei tarvitse tuu-

mia, miten saataisiin keskustelua, on huolehdyttävä siitä, että keskustelu tulee mahdollisimman hyödylliseksi, eikä jää vain joutavaksi sanaleikiksi. Pääasia tässä on keskusteluaiheiden valinta. Johdokunta keskuudessaan tai alustajain kanssa ratkaisee tällaiset asiat. Sopiva on kehittyneemmissä oloissa järjestää erityisiä sarjakeskusteluja, jolloin kukin keskusteluaihe liittyy edelliseen ja jälessä tulevaan. Siten voidaan suunnitella esim. yhteiskunnallisia ja siveysopillisia keskusteluserjoja.

Tässä on ollut puhetta vain seuran kokoosten keskustelutoiminnasta, mutta samoja näkökohtia voidaan soveltaa muihinkin kokousmuotoihin. Keskustelu on niin tärkeä kasvatustekijä, että sen pitäisi kuulua kaikkien kokoustemme ohjelmistoon. Kyläpiirit, alaosastot, aluepiirit, keskusseurat ja Suomen Nuorison Liitto, kaikki järjestöasteet pitävät kokouksissaan puhuttua sanaa, keskusteluja, puheita ja esitelmiä pääohjelmoina. Järjestömme alkuasteella on tärkeintä saada keskustelua, löytää helppotajuisia ja mielenkiintoisia keskusteluaiheita. Ylemmillä järjestöasteilla ovat tärkeät kysymykset ja asialliset tulokset etualalla.

Puhuttu sana on nuorisoseuratoiminnan liikevoima. Missä puhe- ja keskustelutoiminta on järjestetty, siellä on aina seuroissa aatteellista syvyyttä ja käytännöllistä vireyttä.

KIRJALLISUUDEN VILJELEMINEN JA LEVITTÄMINEN.

Ihmisen elämä on siksi lyhyt ja liikkuu siksi ahtaissa rajoissa, ettei hän omien kokemuksiensa avulla pitkällekään maailmassa pääsisi, ellei hänellä olisi käytettävänä ihmiskunnan kokemukset vuosituhansien kuluessa. Nykyajan ihminen tietoineen ja taitoineen on tuloksena vuosituhansien ponnisteluista, työstä ja taisteluista. Parhaiten ja selvimpinä kaikkien aikojen saavutukset esiintyvät kirjallisuudessa.

Kirjallisuuden viljelemisharrastuksen herättäminen onkin alunpitäin ollut nuorisoseurojen ohjelmassa. On toimeenpantu tilaisuuksia, joissa kirjallisuuskysymyksiä on selvitelty, on perustettu itsenäisiä kirjastoja ja toimittu yleisten kirjastojen hyväksi, on perustettu kotikouluja, levitetty kirjallisuutta j. n. e.

Vasta viime vuosina on säännöllinen opiskelu saanut jalansijaa seurojen työohjelmassa. Pieniä ja vaatimattomia tosin yritykset kotiopinto-
liikkeen järjestämiseksi nuorisoseuroissa ovat, mutta alku on kuitenkin tehty. Kun liike maasamme on vielä yleisesti hyväksyttyä järjestelmää vailla, ei käy sen muotoja hahmoitteleminen. Kuitenkin voidaan kotiopintoja jo siksi vakiintuneena nuorisoseuratoiminnassa pitää, että ollaan selvillä kotiopintotoiminnan ääriviivoista.

Kun opiskeluhaluja nuorisossa ilmenee — ja ellei

sellaista ilmene, eivät nuorison harrastukset ole oikealla pohjalla — on seuran jo syksyllä vuosikokouksessa, jolloin muitakin virkailijoita valitaan, valittava kotiopintotoimikunta. Toimikuntaan ehdottakoon seuran johtokunta jäsenet silmällä pitäen, että jokainen seuran alueella oleva kylä tulee kotiopintotoimikunnassa edustetuksi, ja että toimikuntaan valitaan asiaan innostuneita henkilöitä. Samassa kokouksessa päätetään, mikä kurssi otetaan luettavaksi.

Kotiopintotoimikunnan on kaikkein ensimmäiseksi hankittava lukujen johtaja. Sen puutetta usein valitetaan, mutta voittamattomia esteitä ei sentään tuottane. Jos paikkakunnan kansakoulunopettaja toimesta kieltäytyy, täytyy nuorisossa itsessä olla siihen syy. Nuorison tulee osata olla kiitollisia ja muistaa muinaista käskyä: »Joka sanalla neuvotaan, hän jakakoon kaikkea hyvää sille, joka häntä neuvoo.» Tietysti nuoret voivat ominpäinsäkin yrittää opiskelua järjestää, mutta ilman asianymmärtävää johtoa tulokset ovat usein heikollaiset. Jotakin hyötyä siitä kuitenkin aina on.

Senjälkeen keräävät kotiopintotoimikunnan jäsenet kukin kylässään lukijoiksi halukkaat henkilöt, tilataan lähimmän kirjakauppiaan kautta oppikirjat ja aloitetaan opiskelu. Kurssi käydään läpi jaksoittain ja lopussa otetaan yleispiirteinen kertaus. Miten pitkiä jaksoja kerralla otetaan, se riippuu opiskelijain kehityskannasta. Jos aivan aloittelevia lukijoita on, olisi oppiaines paloiteltava lyhyihin

jaksoihin ja kokoonnuttava esim. kerran viikossa kuulusteluun. Varttuneempien opiskelijain kanssa voi työn suorittaa pitemmissä jaksoissa ja kokoontua esim. joka toinen viikko. Tehtävän valmistukseen voi lukujen johtaja ryhtyä, jos katsoo sen tarpeelliseksi. Helpommissa aineissa ei se kuitenkaan ole tarpeellista. Kuulustelu voidaan myöskin suorittaa joko suullisesti tai kirjallisesti. Kirjallisia kokeita olisi kuitenkin aina silloin tällöin annettava. — Kotiopintotilaisuuksiin voi järjestää laulu-, lausunto- ja leikkiharjoituksia.

Lukujen päätyttyä olisi pidettävä päättäjäis-tilaisuus, jossa jaetaan opintokirjat opiskelijoille. Suomen Nuorison Liiton opintokirjoihin voi merkitä 8 eri suoritusta, joista jokaisen lukujen johtaja ja keskusseuran kotiopintosihteerit allekirjoittavat, jonka jälkeen se sitten päättäjäisjuhlassa annetaan opiskelijalle näkyväksi tunnustukseksi vuoden ponnistelusta. Muutenkin olisi tilaisuus saatava juhalliseksi ja kohottavaksi.

L u k u - j a o p i n t o k e r h o i s s a (kts. Moilasen ja Liakan esitelmät S. N. L. esitelmäsarjassa), jotka opiskelumuodot Ruotsissa ovat tulleet verrattain suosituiksi, järjestetään opintopiiri samaan tapaan kuin kotiopinnoissakin. Mieluummin kuitenkin olisi jaettava nuorisoseuran alue useampaankin opintopiiriin eli -kerhoon. Kukin kerho alkaa työskentelynsä helppotajuisen kaunokirjallisuuden lukemisella ja jatkaessaan koettaa päästä yhä vaikeatajuisempaan tietokirjallisuuteen. Kerran vii-

kossa tai niin usein kuin kerho päättää kokoonnu-
taan esim. kerhon eri jäsenten luona lukemassa,
keskustelemassa luetun johdosta, ottamassa uusia
tehtäviä ja suorittamassa muita tilaisuuteen määrät-
tyjä ohjelmanumeroita.

Kirjakerhoissa liittyy esim. kymmenkunta
seuran jäsentä yhteen kirjallisuuden hankkimista
varten. Jokainen kerhon jäsen maksaa jäsenmak-
sun (tavallisimmin 5.—15 mk), jolla sitten hanki-
taan hyvää kauno- ja tietokirjallisuutta. Senjälkeen
kirjat järjestetään kiertämään kerhon toiselta jäse-
neltä toiselle, kunnes kaikki ovat lukeneet jokaisen
kirjan. Silloin tällöin voidaan tietysti, jos se huvit-
taa, kokoontua keskustelemaan luetun johdosta ja
päättämään kerhoa koskevista asioista.

Luetut kirjat voidaan joko jakaa jäsenten kesken
tai lahjoittaa yleiselle kirjastolaitokselle, joka ne
sidottaa ja antaa yleisön käytettäväksi.

Kirjakerhot sopivat esim. seuran vanhemmalle, var-
sinaisesta toiminnasta jo syrjässä olevalle jäsenistölle.

Parhaallakaan tahdolla ei saa kaikkia seuran
jäseniä mukaan edellämainittuihin opiskelujärjes-
töihin. Toiset taas varsinaisen opiskelun ohella
haluavat käyttää muutakin kirjallisuutta. Sentäh-
den tulee jokaisessa seurassa olla kirjastolaitos tai
sitten seuran pitää olla yhteydessä jonkun muun
yleisen kirjastolaitoksen kanssa. Pääasia on, että
nuorisoseuran jäsenillä on tilaisuus käyttää niin
paljon kuin mahdollista ajanmukaisen kansan-
kirjaston suomia aarteita.

Viime aikoina onkin pyritty siihen, että jokaiseen kuntaan saataisiin hyvä tai ainakin tyydyttävä kunnallinen kirjasto kanta- ja piirikirjastojärjestelmineen. Tarkoituksenmukaisimpana niinikään pidetään, että nuorisoseurat yhtyvät kunnallista kirjastotoimintaa edistämään antaen sille aineellista avustusta ja koettaen puolestaan valvoa, että kirjastolaitos kaikin puolin tyydyttää niitä vaatimuksia, joita nykyään yleiselle kirjastolle voidaan asettaa.

Tällainen kirjastotoiminta onkin nuorisoseuroissa ainoa oikea, sillä yksikään seura ei ole niin voimakas, että se kykenisi itselleen kunnollisen ja täysin ajanmukaisen kirjaston hankkimaan. Ja jos jokainen pikku yhdistyskin hankkii itselleen oman pikku kirjastonsa, saattaa kuntaan kerääntyä kymmeniä tällaisia pikku laitoksia, jotka kaikki sisältävät samoja teoksia. Oikealle terveelle pohjalle ei silloin päästä, ellei näitä pikku kirjastoja yhdistetä yhteisen johdon alaisiksi ja yhteisin voimin käydä suuren ja mallikelpoisen kirjastolaitoksen luomiseen.

Joka tapauksessa täytyy jokaisella seuralla olla oma pieni käsikirjasto. Käsikirjastoon pannaan kaikki seuran tarpeeksi hankittu kirjallisuus, kuten näytelmäkappaleet, nuorisoseurakirjallisuus j. n. e. Lisäksi hankittakoon käsikirjastoon nuorisolle erittäin sopivaa tieto- ja kaunokirjallisuutta (esim. Foerster: Osaatko elää, Swet-Marden: Pyri eteenpäin, menestys varma, Alkiö: Uusi aika). Monia eri lajeja ei viimemainittuja kirjoja tarvitse

hankkia, mutta mieluummin useampi kappale samaa lajia. S. N. L:n toimesta julkaistaan piakkoin erityinen käsikirjasto-opas.

Käsikirjaston hoito kuuluu luonnollisesti seuran johtokunnalle, joka antaa sen jonkun jäsenensä huoleksi. Mitkään uudenaikaiset lainausjärjestelmät eivät tällaisen kirjaston hoidossa ole välttämättömiä, kunhän kirjastonhoitaja vain on selvillä, missä mikin kirja menee. Järjestys kirjastokaapissa niinkuin kaikkialla seuran omaisuuden hoidossa tulee vallita. Eri kirjallisuuden lajit erotettakoon toisistaan, ja samaan ryhmään kuuluvat teokset asetettakoon tekijän nimen mukaan aakkosjärjestykseen.

Kirjastotoiminta-asian ollessa edellisessä esitetyllä tavalla järjestettynä ei se seuralta varsin suuria ponnistuksia vaadi. Sitä enemmän olisi työtä lukuhalon ja kirjallisuuden viljelemisharrastuksen herättämisessä. Puheiden ja esitelmien, lyhyiden ja pirtteiden kirjaselostusten, seuralehtien y. m. avulla on saatava nuorisossa mielenkiintoa hyviin kirjoihin ja halua oppia tuntemaan niiden sisältöä. Kun jotakin hyvää kirjaa seuran yleisessä tilaisuudessa on suositeltu ja jos sen sisällöstä on otettu joku mielenkiintoinen kuvaus, on kirjan kysyntä kirjastossa lähiaikoina sangen vilkas. Kirjaston hoitajan pitäisi aina myöskin hyvin tuntea tavaransa, niin että hän voisi edellämainitunlaisia kuvauksia ja suosituksia tehdä.

Kirjallisuusharrastuksen herättämiseksi olisi toi-

mittava myöskin erikoisia tilaisuuksia. Sellaisia ovat vanhastaan käytännössä olleet kirjasto- ja kirjallisuuspäivät.

Kirjastopäiväksi on meillä omistettu Aleksis Kiven päivä (lokak. 10 p.). Nuorisoseuroja velvoitetaan silloin toimimaan kirjastolaitoksen hyväksi tilaisuuksia, joiden ohjelma on tarkoituksenmukaisesti valittu. Kun mainittu päivä useimmiten sattuu arkipäiväksi, ei tilaisuus tavallisesti maalaisoloissa onnistu. Otettakoon siis sitä päivää lähinnä oleva sunnuntai ja pyhitettäköön se kirjasto- ja kirjallisuusasialle.

Viime aikoina tavaksi tulleilla kirjallisuuspäivillä on edellisen lisäksi myöskin erikoisesti kirjallisuuden levittäminen päämääränä. Tilaisuuteen järjestetään kirjallisuutta myytäväksi samalla kun pidetään sitä selvittäviä puheita ja esitelmiä. Parasta on näissä tilaisuuksissa ottaa selvitetäväksi ja suositeltavaksi joku erityinen teos tai teossarja, jonka levittämistä pidetään hyvin tärkeänä. Kun siihen yhteen ainoaan kiinnitetään päähuomio, saadaan yleisön mielenkiinto hereille ja teosta voidaan levittää uskomattomia määriä.

Pidettäköön joka nuorisoseurassa kirjallisuuspäivä esim. kerran vuodessa.

Aikansa tasalla oleva nuorisoseura järjestää myöskin kirjallisuuden myyntiä ainakin huomattavimpiin tilaisuuksiinsa. Parasta silloinkin on panna näytteille vain muutamia harvoja lajeja, mutta aina parasta saatavana olevaa kirjallisuutta. Täl-

lainen kirjojen myynti voidaan hyvin esim. järjestää ravintolan yhteyteen. Yleiseksi tavaksi pitäisi tulla, että jokainen hankkisi huomattavimpien tapausten ja tilaisuuksien muistoksi itselleen jonkun hyvän kirjan.

Paras kirjallisuuden levittämiskeino on kuitenkin hyvä asiamiesjärjestelmä. Seura valitsee yhden jäsenistään pääasiamieheksi ja hänelle apulaiseksi ala-asiamiehen joka kylään. Pääasiamies valvokoon, että kyläasiamiehet täyttävät tehtävänsä. Tällaisen asiamiesverkon avulla levitetään kaikenlaista nuorisoseurakirjallisuutta ja muutakin hyvää kirjallisuutta suuret määrät. Pääasiamiehen tulee kirjallisuudesta olla siksi selvillä, että osaa erottaa kyllan kuonasta. Vain hyviä kirjoja on myytävä.

Samana seuran järjestämän asiamiesverkon avulla on toimittava myöskin »Pyrkijän» levittämiseksi. Suomen maassa ei saisi löytyä yhtään nuorisoseuratyön kanssa kosketuksissa ollutta perhettä, johon ei tulisi liikkeen äänenkannattajaa, Pyrkijää. Se on nuorisoseuraväen yhdysside, äänitorvi, se on auttaja, opastaja, innostaja. Samalla kun se selvittää nuorisoseurakysymyksiä ja muita nuorille tärkeitä elämänskysymyksiä tuo se myöskin virkistystä ja huvia itsekasvatustyössä toimijoille.

Keskusseurojen ja Suomen Nuorison Liiton on valvottava, että seurat Pyrkijän levittämisessä täyttävät tehtävänsä. Vuoden alussa tulisi jokaisen seuran antaa tieto, montako Pyrkijää se on levittänyt. Laiminlyöneitä voidaan silloin muistuttaa.

Kirjallisuuden viljeleminen muodossa tai toisessa on parasta itsekasvatustyötä, mitä voidaan tehdä. Sentähden harrastusta siihen on nuorisoseuratoiminnassa pidettävä aina etualalla. Kirjallisuuden levittäminen on taas nuorisoseuran jäsenten ulospäin suuntautuvaa toimintaa. Tärkeää on tietysti sekin. Seura ei nuorisoseuran nimeä ansaitse, ellei se mitään edellämainituista tehtävistä kykene suorittamaan.

SEURALEHDET.

Nuorisoseurojen jäsenet eivät suinkaan tyydy olemaan yksinomaan kirjallisuuden lukijoina ja levittäjinä, vaan varsin voimakas pyrkimys on olla myöskin sen tekijöinä.

Nuoruusiällä on mielikuvituksen lento voimakain, tunne-elämä herkin, ihanteet puhtaimmat — kaikki kirjallisen toiminnan edellytykset siis mitä parhaimmat. On sen vuoksi luonnollista, että mielelmiä mielellään paperille piirrellään. Ja kun järkeilevää itsekritiikkiä useimmiten puuttuu, pääsee mielikuviutus valloilleen ja painaa leimansa kirjoitusharjoitelmiin, joita pulppuaa runsaasti kuin vettä ehtymättömistä lähteistä. Mutta kun harjoituksia yhä jatkuu, tapaavat ne viimein oikean pohjan ja luovat yrittäjästä lopuksi kyvykkäänkin painetun sanan tekijän.

Tältä pohjalta on lähdetty, kun käsinkirjoitetut seuralehdet on omaksuttu tärkeäksi nuorisoseuratyömuodoksi.

Seuralehtien toimittamisessa on kuitenkin hyvin usein olemassa epäkohtia, jotka vaativat vakavaa huomiota. Seuralehdet ovat monesti pitkiä, »kuivia» ja väsyttäviä. Ja jos ne lisäksi huonosti esitetään, kiusaavat ne nuoria toiminnanhaluisia kuulijoita siinä määrin, että ne tulevat kokousten pahimmiksi vitsauksiksi. Ja tarkoitus kuitenkin on saada niistä opettavia, virkistäviä ja huvittavia.

Sanomalehden toimittajiksi olisi johtokunnan tarkan harkinnan perusteella esitettävä valittaviksi kaksi henkilöä esim. puoleksi vuodeksi kerralla. Valinnassa olisi silmällä pidettävä sekä kirjoittamis- että kuvittamiskykyä. Mitään erikoisia kirjallisia taipumuksia ei tietysti toimittajalta vaadita, mutta hyvä käsiala ja oikeinkirjoitustaito olisi suotava.

Välistä on tapana valita joka sanomalehdelle eri toimittajat. Toimitustyö tulee silloin kuitenkin kovin hajanaiseksi ja monta kertaa saattaa toimittajiksi tulla valituksi henkilöitä, jotka koko tehtävän laiminlyövät, vaikka sellainen ei tietysti saisi olla tulla kysymykseen nuorisoseuratoiminnassa. Vakinaiset toimittajat sittenkin paljon paremmin täyttävät tehtävänsä.

Useinkin kuulee toimittajien valittavan, että he saavat itse kirjoittaa koko lehden saamatta siihen avustusta sivultapäin. Se kuitenkin on toimittajien oma nolous, jos niin on asian laita. Jokainen seuran jäsen, jolla vähäsenkin on edellytyksiä kirjoituksen laatimiseen, on saatava mukaan tähänkin

työhön. Se tapahtuu parhaiten siten, että sanomalehden toimittajat kirjeellisesti pyytävät heiltä kirjoitusta joko joltakin määrätyltä alalta tai vapaan harkinnan mukaan. Joka tällaisen kirjekortin saa, ei henno olla pyyntöä täyttämättä, varsinkin jos pyytäessä on mainittu mihin mennessä kirjoituksen tulee olla valmiina toimittajille lähetettynä.

Tällaisen pyynnön voivat toimittajat tehdä eri alaosastotoimikunnillekin. Sanotaanpa, että kotiseututoimikunnan puheenjohtaja saa sanomalehden-toimittajilta kirjelmän, jossa he velvoittavat kotiseututoimikuntaa siihen ja siihen mennessä laittamaan kotiseutuaiheisen kirjoituksen sanomalehteen. Toimikunnan puheenjohtaja ei kelpaa tehtävänsä, ellei hän tuota kirjoitusta laita järjestämällä asiat niin, että esim. toimikunnan jäsenet vuorotellen velvoitetaan tuo tehtävä täyttämään.

Seuralehtikirjoitusten pitää ehdottomasti olla lyhyitä ja sattuvia. Jos jollakin on enemmän sanottavaa, jakakoon kirjoituksensa useampaan kappaleeseen, jotka muodostavat itsenäisen kokonaisuuden kukin, ja julkaiskoon useammassa lehdessä. Runot tekevät lehden hauskaksi ja vaihtelevaksi, jos niitä on sirotella sinne tänne. Ellei niitä itsestään synny, alkoon kuitenkin väkiväkällä yritettävä luoda.

Seuralehti kokonaisuudessaan ei saa tulla liian laajaksi. Toimittajille pitäisi aina asettaa uhkaväestys, ettei seuralehteä milloinkaan saa tehdä kahta isoa kirjoitusark-

kiä suuremmaksi, kuvitettu kansilehti siihen lisäksi. Pitkä sanomalehti ja pitkät kirjoitukset (elleivät ne ole vallan erinomaisia) tulevat useimmissa tapauksissa nuoren yleisön kiusaamiseksi.

Vaikka lehti ei sen suurempi olekaan, on se jaettava erityisiin osastoihin. Pysyvänä osastona pitäisi olla kotiseutu osasto ja kirjallisuus osasto. Kotiseutu tarjoaa aina mielenkiintoisia aiheita, jotka lyhyesti ja pirteästi esitettynä ovat virkistäviä. Kirjallisuusosastossa esitettäköön nuorelle kuulijakunnalle joka kerta vain yksi hyvä kirja, jonka sisällöstä tehdään lyhyt yhteenvedo ja pieni kuvaus. Kaikki tämä ei saa ottaa monta sivua. — Lehden muusta sisällöstä mainittakoon lyhyt pääkirjoitus, jossa kosketellaan nuorisoseura-, raittius-, maatalous- y. m. yleisiä asioita, lyhyt kaunokirjallinen kertomus ja pari kolme pientä runoa välipaloina. Ellei työtä tehdä suunnitelmanmukaisesti, voi se muodostua minkälaiseksi sattuu.

Lehden kuvituksesta on myöskin huolehdittava. Toimittajat voisivat vuorotellen olla lehden kuvittajina ja kirjoittajina. Paitsi somistettua kansilehteä olisi kirjoituksiinkin saatava kuvia. Lehden kirjoittaja jättäköön tekstiin aina sopiviin kohtiin tilaa kuville ja lähettäköön lehden sitten toverilleen, jonka velvollisuus sillä kertaa on olla kuvittajana.

Huonosti luettu seuralehti on nuorisoseuratilaisuuksissa kaikkein ikävimpä ilmiötä. L e h d e n

kirjoittaja opetelkoon sentähden lukemaan lehtensä sujuvasti ja kauniisti. Kahden arkin suuruinen lehtikin on luetava kokouksissa kahdessa osassa, ettei ikävystymistä tapahdu.

Seuralehdet on säilytettävä tietysti seuran arkistossa niille määrättyssä paikassa. Sinne pannaan ne sidottuina vuosikertoina siinä järjestyksessä kuin ne ilmestyvät. Jos lehden kirjoittajat esiintyvät salanimellä tai nimikirjaimilla, on lehden takasivulla lueteltava kirjoitusten kirjoittajien todelliset nimet ennen arkistoon panemista. Vastaisten tutkimusten vuoksi on tämä välttämätöntä. Tältä kannalta olisi myöskin tärkeätä säilyttää alkuperäiset käsi-kirjoitukset, ellei ole tapana niistä sellaisenaan seuralehteä kokoonpanna.

Seuralehden arvo nuorisoseuraelämässä on arvaamattoman suuri, jonka vuoksi se olisi saatava niin tarkoitustaan vastaavaksi kuin mahdollista.

ALAOSASTOT.

Nuorisoseuratoiminnan syntymisestä asti on nuorisoseuroissa ollut alaostotoimintaa. Ensimmäisen nuorisoseuran ensimmäinen alaostasto oli laulukunta. Matkan varrella on ilmennyt uusia alaostototehtäviä ja -muotoja. Erikoistaitoja harjoittelevien osastojen, kuten laulu- ja soittokuntain, sekä kotiopinto- ja voimisteluosastojen rinnalle on muodostunut toisia tarkoituksia silmällä pitäen perustettuja

alaosastoja. Nuorten jäsenten mukaan vetämisen, työtaakan tasaamisen ja matkavaikkeuksien poistamisen takia on perustettu kyläpiirejä. Toiminnan monipuolistuttamiseksi ja erikoistehtävään työnjaon kautta voimaperäistytämiseksi on perustettu erikoisharrastuksia ajavia osastoja, kuten raittius-, maatalous-, kansanopisto- ja kotiseutuosastoja.

Aikaisemmin perustettiin alaosastot siten, että määrättyä asiaa harrastavat jäsenet liittyivät alaosaston jäseniksi, valitsivat toimikunnan ja ryhtyivät toimimaan valtakuntana valtakunnassa. Talous oli kumminkin alaosastoilla ja seuroilla useimmiten yhteinen. Viime aikoina on tässäkin suhteessa päästy kiinteämpään ja tarkoituksenmukaisempaan toimintaan. Toimintavuoden alussa, järjestettäessä vuoden toimintaa, tehdään suunnitelma eri alojen työskentelystä ja päätetään mitä alaosastoja perustetaan. Tällöin m. m. otetaan huomioon, että mikään alaosasto ei saa seuran kokonaisuutta ja toisia tärkeitä työaloja vahingoittavaa voimakkuutta. Joskus saattaa käydä niin, että johtajan puutteessa ei jotakin tärkeätä harjoitusosastoa voida perustaa vuoden alussa. Jos vuoden aikana tämä puute poistuu, on luonnollista, että tässä suhteessa vuoden mittaan täydennetään työohjelmaa ja työskentelyä. Paitsi sellaisia alaosastoja, jotka harjoitustensa takia tarvitsevat määrättyt jäsenet, kuten esim. musiikki-, kotiopinto- ja voimisteluosastot, perustetaan alaosastoja, jotka ovat olemassa vain toimikuntansa kautta. Sellaisia ovat esim. kotiseutu-

kansanopisto- ja taloudellisten harrastusten osastot y. m. Nämä alat eivät edellytä määrätyn joukon säännöllistä harjoittelua, mutta silti on hyvä, että on toimikunta, joka johtaa alan työskentelyä. Kunnanlaatuksia alaosastot ovatkin, niihin valitaan seuran kokouksessa toimikunnat. Tällöin pidetään silmällä sitä, että kunkin alaosastotoimikunnan yksi jäsen kuuluu johtokuntaan. Tämä yhteinen jäsen on hermo, joka vie johtokunnan suunnitelmat toimikuntaan ja päinvastoin. Valittu toimikunta sitten kerää jäsenet, jos työskentely edellyttää jäseniä, ja järjestää toiminnan. Poikkeustapauksissa voidaan harjoitusosastoon ottaa henkilöitä jäsenistön ulkopuoleltakin.

Alaosastot asettavat työnsä näytteille etupäässä seuran yhteistilaisuuksissa. Laulu- ja soittokunta esittää musiikkia, voimisteluosasto voimistelua j. n. e. Poikkeustapauksessa voidaan kumminkin toimia osastojen erikoistilaisuuksiakin. Parhaiten onnistuvat erikoispäivätkin yhteistyön kautta. Siten esim. kotiseutujuhlassa kuoro ja soittokunta esittää kotiseudullisia lauluja, raittiustoimikunta esittää jonkun raittius- tai ryyppymuiston. Sopiva on järjestää alaosastojen yleinen seuratyöskentely siten, että ne ovat vuoroonsa tilaisuuksien toimeenpanovelvollisia. Ohlejmaa saavat kukin lainata toiseltansa.

Alaosastojen talous pitää olla seuran taloutta. Ansiot tulevat seuran kassaan, josta taas maksetaan menot. Työohjelman puitteissa tapahtuvan toiminnan juoksevat menot nostetaan kassasta ilman

muuta. Ylimääräiset menot alistetaan johtokunnan päätettäväksi, joka, jos kysymyksessä on suurempi menoerä, esim. torvien, painimaton tai muun sellaisen hankkiminen, esittää asian seuran ratkaistavaksi. Yllämainitunlainen talouden järjestäminen ei ollenkaan estä seuraa päättämästä, että joku alaosasto voi toimia itsenäisiä ansiotilaisuuksia ja pitää omaa kassaa. Monta kertaa on menetelty siten, että kirjastotoimikunta on saanut luvan toimia ilta-man kirjaston hyväksi, kansanopistotoimikunta opiston hyväksi, urheiluseura painimaton hankkimiseksi j. n. e. Mutta alaosastot eivät saa olla seurasta riippumattomia itsevaltiaita.

Nuorisoseuran on oltava perhe, jossa kukin alaosasto perheen jäsenenä suorittaa tehtävänsä yhteistä pesää rakentaen.

KYLÄPIIRITOIMINTA.

Kyläpiiri on määrätyn asutusnurkan käsittävä nuorisoseuran lääni paikallista toimintaa ja »itsehallintaa» varten. Alue muodostetaan asutusta ja alueen nuorten kanssakäymistä silmällä pitäen, niin että piiriin tulee 10—30 seuraan kuuluvaa nuorta.

Tärkeimpänä syynä kyläpiirien perustamiselle on ollut varata nuorille tuttavallisessa piirissä harjoitustilaisuutta ja siten vetää kaikki nuoret toimintaan. Samalla on tahdottu välttää ainaista juoksua seuran keskuksen yhteistilaisuuksiin sekä toteuttaa seurassa kyläkunnittamen velvollisuuksien jako.

Kyläpiirien tärkeimpänä toimintana on talvisin kahdesti kuussa, tavallisesti joka toinen keskiviikkoilta, toimitut harjoituskokoukset, joita pidetään vuoroonsa seuran jäsenten kodeissa. Kyläpiirikokoukset ovat seuran kokousten ja puheharjoitusosastotoiminnan välimuoto. Monesti on ohjelman suoritus sekä puheenjohto ja kirjurinaolo kiertävänä vuorovelvollisuutena. Joskus arvostellaankin esityksiä. Syrjäisiä ei kumminkaan karteta. Mielellänsä nähdään esim. naapuritalojenkin vanhat nuorten harjoituspuuhia seuraamassa. Kyläpiirikokousten varsinainen merkitys on siinä, että pienessä tuttavallisessa piirissä saadaan nuoret jäsenet astumaan esiin. Ellei se muuten onnistu, lähentyvät kyläpiiriin kehittyneemmät jäsenet yksityisesti toiminnasta syrjässä olevia ja pyytävät heitä mukaan. Jos pyydetty valittaa kykenemättömyyttään, tarjoaa pyytäjä apuaan kotivalmistukseen. Täten tavallisesti päästään alkuun. Ohjelman loputtua, joskus lomassakin, on kyläpiirikokouksissa leikkiä, mutta ei tanssia. Kyläpiiritoimikunnan, tavallisesti 3 jäsentä, valitsee seuran kokous. Sisäisen harjoitus-toiminnan ohella piirit suorittavat vuoroonsa seuran kokousten ja iltamain ohjelmia. Monesti jäävätkin kyläpiirit vain viimemainittua tehtävää hoitamaan.

Kyläpiiritoiminnalla on kaunis menneisyys. Se on ollut harjoituspajana Suomen parhaiden nuorisoseurain työväelle. Viimeaikoina on kumminkin tuntunut siltä kuin kyläpiiritoiminnan loistokausi olisi sen entisillä rynnistysalueilla mennyt. On

tullut niin paljon uutta repäisevämpää menoa ja houkutusta, että kyläpiirikokousten mielenkiintoisuus on loppunut. Nuorten osastot, kotiopintopiirit, voimisteluosastot j. n. e. näkyvät nykyisin saavan usein nuoret paremmin liikkeelle. Toiselta puolen on monissa entisissä kyläpiireissä nyt itsenäisiä nuorisoseuroja. — Ei siis ilman muuta enää voida rakentaa vanhan kyläpiiritoiminnan kokemuksen kalliolle. Monin paikoin on kyläpiiritoiminnalla kumminkin vieläkin kukoistusedellytyksensä. Aivan pienissä nuorisoseuroissa ei kyläpiiritoiminta luonnollisesti tule kysymykseen.

RAITTIUS- JA SIVEELLISYYSYÖ.

Nuorison siveellinen kasvatus on nuorisoseuran ydintarkoitus. Raittius on siveellisyyden yksi haara. Väkiuomain käyttäminen on itsessään epäsideellisyttä ja samalla johtaa lankeemaan muihin epäsideellisyyden muotoihin.

Siveellistä kasvatustyötä ovat nuorisoseurat aina tehneet. Puheet, esitelmät, keskustelut, runot vuorokeskustelut y. m. ovat suurimmaksi osaksi todistaneet siveettömyyden vaaroja ja siveyden siunausta. Raittiuskysymyksessä on aina tavoteltu ehdotonta raittiutta, vaikka silloin kun ehdottomuuden käsitys oli vieras ja kohtuullinen ryyppäminen siivoimpienkin ihmisten tapana, asetuttiin sille kannalle, että ehdoton raittius ei ollut jäsenyyden ehtona. Johtohenkilöiltä on verrattain yleis-

sesti pitkän aikaa vaadittu raittiutta. Raittiutta ajamassa on monissa seuroissa ollut erityinen raittiusosasto, jonka ovat muodostaneet ehdottomasti raittiit jäsenet. Muntamissa seuroissa ovat kaikki jäsenet kuuluneet raittiusosastoon. Väkijuomain ohella on taisteltu tupakkaa ja muitakin nautintoaineita vastaan.

Nyt, kun kieltolaki on astunut voimaan maassamme ja kun väkijuomain nautintoa koskevat ennakkoluulot on pääasiassa voitettu, on raittiuskysymys myöskin nuorisoseuroissa saanut uuden vaiheen. Nyt ei tule kysymykseen väkijuomaraittiidien erottelu, vaan täytyy kaikkien nuorisoseurajäsenten olla ehdottomasti raittiita. Maassa, jossa on kieltolaki, on lakia rikkoen hankittujen väkijuomain nauttiminen sellaista sopimatonta käytöstä, jonka tähden siihen langennut seuran jäsen on poistettava seurasta. Mutta vaikka raittiusosaston toiminta vanhemmassa muodossa on kuollut, tulee raittiutta valvomassa olla oma jaosto. Kun samalle jaostolle sopii yleensä siveellisyyden edistäminen, nimittäkäämme sitä raittius- ja siveellisyystoimikunnaksi. Raittius- ja siveellisyystoimikunta johtaa seurassa mainittujen alojen työskentelyä. Se valvoo, että asiaa ajetaan erilaisien ohjelmaesitysten kautta. Jos paikkakunnalla on väkijuomain käyttöä, joka tästä lähtien saattaa tapahtua vain kieltolain rikkomisen tuloksena, silloin on valistuksen kärki kohdistettava juuri sitä rikollisuuden muotoa vastaan, joka paikkakunnalla

kylvää kirousta, sekä järjestettävä seuran jäsenistöä toimintaan lain rikkojain selville saamiseksi ja rikollisuuden estämiseksi. Vaikka ei väkijuomain käyttöä paikkakunnalla ilmenisikään, on raittiusharrastusta pidettävä vireillä niin, ettei lankeeminen vastakaan ole mahdollista. Väkijuomaraittiuden ohella on edelleen ja entistä tarmokkaammin taisteltava tupakkaa vastaan. Esitelmän, keskustelujen, seura-lehtikirjoitusten y. m. valistustyön ohella, on huolehdittava siitä, että tupakoiminen ei ainakaan seuran juhlasalissa ja ravintolassa saa tulla kysymykseen. Hyvä olisi päästä siihen, että tupakoitsijoilla olisi oma »putkansa», tai että koko huoneustossa olisi tupakoiminen kielletty. Tupakkaraittiustaistelussa on hyvä edelleen vaikuttaa yhteislakoilla. Vaikkapa jäsenistä on jotenkin kaikki taatusti tupakkaraittiita, on nuorten suojelun kannalta yhteislakkoliikkeen vireillä pitäminen tärkeätä. Hyvä olisi raitti- ja siveellisyystoimikunnan kutsua luotettavimpia raittiuden harrastajia yhteiseen neuvotteluun, jossa suunniteltaisiin työskentelyä toveripiireihin. Tupakan vastustamistyössä on tällainen persoonallinen toverivaikutus tärkeätä.

Sukupuolisiveellisyden teroittaminen ja lujittaminen on toimikunnan työskentelyssä tärkeä. On olemassa paheita, jotka täytyy julistaa erityisen vainon alaiseksi. Sellainen on esimerkiksi öitsiminen, missä se on käytännössä. Näitä maakunta-paheita vastaan on taisteltava erityisesti puhumalla juuri nuoruuden kynnyksen yli astuville. Sillä niitä,

jotka ovat ehtineet taipua tapojen orjuuteen, on yleensä vaikea enää pelastaa. Sukupuolisiveyden tunnetta voidaan kasvattaa ja lujittaa kauniilla runoilla, lauluilla, kertomuksilla, puheilla j. n. e., vaikkapa ne ovatkin niin yleispiirteisiä, että ne suoraan eivät koske sukupuolikysymyksiin. Mutta yksinomaan tunteisiin perustuvan siveellisen hengen kasvattamiseen emme saa tyytyä. Tietämättömyys ei ole puhtauden äiti. On hankittava nuorisolle tietoa sukuelämän ja ennen kaikkea perinnöllisyyskysymyksen alalta. Se estää tietämättömyydessä kompastumasta ja nostaa vastuuntuntoa. Tässä tarkoituksessa on sopivina keinoina päteväm esitelmöitsijäin hankkiminen, sekä alaa koskevan kirjallisuuden levittäminen. Varsinaiset sukupuolielämää koskevat esitelmät on parasta järjestää kummallekin sukupuolelle erikseen. Jos toveripiirissä on joku, joka osoittaa horjuvaisuutta, silloin on toverien asetuttava tukemaan ja varjelemaan. Kun seisotaan silminnähtävän vaaran edessä, silloin on nousseille nuorille osoitettava toverivarjelua, vaikka ei häilyväisyyttä huomatakaan. Niin on esim. öitsimistävän alueella vanhempain toverien varottaen puhuttava houkutusikään ehtineille nuorille.

Raittius- ja sukupuolisiveellisyyden ajamisen ohella on nuorisoseuran ja siis tätä alaa johtavan toimikunnan kiinnitettävä huomiota myöskin muihin siveyskäsitysten ja tapojen horjuvaisuuksiin. Esimerkkien esittäminen, mitä tässä tulee kysy-

mykseen, veisi liian pitkän tilan. — Lopetamme tämän kappaleen samalla lauseella kuin aloimmekin: Nuorison siveellinen kasvatus on nuorisoseurain ydintarkoitus.

KOTISEUTUTYÖ.

Kotiseututyö on alunpitäen kuulunut nuorisoseurain ohjelmistoon. Jo v. 1886 oli Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran vuosikokouksessa keskusteltavana kysymys: »Olisiko syytä E-P. Nuorisoseuran ryhtyä yleiseen kansansatujen, sananlaskujen, tapoja kuvaavien kertomusten y. m. kansassa löytyvien muistomerkkien keräämiseen?» Kyseessä olevilla kotiseutukeräyksen aloilla julkaistiin kilpailu, joka ei kumminkaan tuottanut mitään.

Paitsi pyrkimystä saada kansan oloja valaisevat ainekset kerätyksi tutkimuksen käytettäväksi, on kotiseututyön kautta tahdottu saada nuorisolle toimintaa ja herättää nuorissa ihmisissä rakkautta kotiseutuun.

Vaikka vuoden 1886 kotiseutukeräysyritys ei onnistunut, on viimeaikojen keräystyö antanut sellaisia tuloksia, jotka osoittavat, että nuorisoseurat voivat monilla aloilla menestyksellisesti toimia. Varsinkin Satakunnan nuorisoseuroilla on suurenmoisia kotiseutukeräyssaavutuksia. Valokuvia, puumerkkejä, työkaluja, koriste-esineitä, taruja, taikoja, sananlaskuja, lauluja, asutuskertomuksia, maanraatajain, kansanopettajain y. m. merkkihen-

kilöiden elämäkertoja y. m. on kerätty arvokkaita kokoelmia. On saavutettu myöskin työskentelyssä opiksi käytettävää kokemusta. Se kehoittaa m. m. keskittämään kotiseututyön vuosittain määrätyille erikoisaloille. Sillä silloin voivat keskusseurat paremmin antaa ohjeita ja kehoituksia ja työ tulee innostavaksi joukkotoiminnaksi. Missä kotiseututyöhön on erittäin syvennytty, siellä voidaan tehdä vuosiohjelman sivulla ylityötä. Välttämätöntä on työinnon herättämiseksi järjestää keräysten näytetilaisuuksia. Tämä tapahtuu siten, että esm. syksyisin työohjelmaa laadittaessa määrätään kevätpuoleen pidettäväksi kotiseutupäivä ja laaditaan siihen pääpiirteinen ohjelma. Silloin koko talvi valmistutaan aivan kuin kinkerille. Kotiseutupäivä taas antaa virikettä eteenpäintyöskentelylle. Saman suuntainen vaikutus on seuralehtien kotiseutuosaistoilla, joissa kerätyt tarut, taiat, sanansutkaukset y. m. esitettynä antavat pontta samanlaisten saaliiden jatkuvaan pyydystämiseen. Aluepiirien ja maakuntain yhteiset kilpailut ja näytetilaisuudet ovat tärkeitä innostajia.

Kotiseututyössä voivat nuorisoseurat menestyksellä olla yhteistyössä toisten paikkakunnan yhdistysten kanssa. Esim. pitäjäkuvastojen keräilyssä voidaan toimia siten, että maamiesseurat hankkivat maatalousalaa koskevia kuvia, hevosyhdistykset hevosjalostusta koskevia kuvia j. n. e. Samoin voidaan kotiseutupäiville pyytää maamiesseuralta joku maataloudellinen tutkielma j. n. e.

Kotiseututyön onnistumiselle on tärkeätä, että keskusseurat toistaiseksi antavat tällä alalla seuroille seikkaperäistä ohjausta. Mallikyselyjen ja kehoitusten julkaiseminen veisi tässä liian pitkän tilan.

Paikallaan on huomauttaa, että kotiseutukeräys ei tarkoita vain vanhaa, vaan esim. kuvituksessa ikuistetaan mahdollisimman selväpiirteisesti myöskin nykyisyys. Siten vapautetaan vastaisuus menneisyyden murenaisesta tutkimisesta. Tärkeätä on seurain omasta elämästänsä koota sellainen tietoarkisto, että siinä ei jää mitään hämärään. Pöytäkirjan ohella on seurasta pidettävä tarkkaa päiväkirjaa, johon merkitään kaikki se, mikä ei näy pöytäkirjasta. Päiväkirjaan liitetään kaikki seuraa koskevat sanomalehtitiedot y. m. Seuran tärkeimmistä tilaisuuksista, toimihenkilöistä, harjoitusjoukkuista y. m. pitäisi saada kuvat seuran arkistoon. Kirjoitetut esitelmät ja puheet, alkuperäiset seuran tilaisuuksissa esitetyt runot y. m. ovat tärkeätä arkistotavaraa. Kirjeenvaihdossa olisi käytettävä kirjeiden jäljentäjää, mutta jos niin ei tehdä, on tärkeimmät kirjeet joka tapauksessa jäljennettävä. Selvää on, että kaikki arkistoon kuuluva lajitellaan ja järjestetään. Seuralehdet, kirjeet, erilaiset kotiseutukeräykset j. n. e. muodostavat kukin helposti käsiteltävät omat niteensä. Olisi ehkä sopivin, että keskusseuran kiertokirjeet pantaisiin erilleen muista saapuneista kirjeistä. Siten niihin olisi tarpeen tullen mukavampi palata.

Nuorisoseurain kotiseututyön kautta kerätään ainehistoa paikallishistorioihin ja elämän kuvauksiin. Samalla on tällainen työskentely arvokas itsekasvatuskeino.

YHTEISKUNNALLINEN JA TALOUDELLINEN KASVATUSTYÖ.

Nuorisoseurat ovat ihmisen eikä minkään eri ammattikunnan kasvattajia. Mutta hyvän ihmisen pitää olla myöskin käytännöllinen. Taloudellinen hyvinvointi on myöskin henkisen kasvatuksen perustus. Siksi on tärkeätä, että nuorisoseurat herättävät jäsenistössään myöskin harrastusta ja kuntoa käytännöllisiin elämän tehtäviin. Tämä näkökanta ilmenee jo 1881 julaistussa Hietasen ohjelmakirjoituksessa.

Taloudellisen kasvatuksen alalla on nuorisoseuroilla ollut käytännössä monia tehoisia vaikutuskeinoja. Ensimmäinen tehtävä tässäkin on yleisheimomme tilaisuuksien ohjelmistossa sytyttää harrastusta arkielämään ja sen tehtäviin. Tärkeätä on varsinkin työn ja säästäväisyyden kunnioituksen sekä ammatillisivistyksen kohottaminen. Paitsi puheita, esitelmiä, keskusteluja, kotiopintoja j. n. e. voidaan työn kunnioitusta kohottaa myöskin kouraantuntuvammilla keinoilla. Sellaisia ovat työn sankarien juhlat, ammattikilpailut ja retkeilyt. Toiminta näillä aloilla tapahtuu seuraavasti:

Työn sankarien juhlia toimitaan jon-

kun toimekkaan kansalaisen täyttäessä määrätty ikätaite, esim. 60 vuotta. Työn sankari voi olla nainen tai mies; palkkalainen tai oman työn tekijä. Joka jollakin alalla on ollut keskinkertaisuuden yläpuolella oleva toimen ihminen, hän on tunnustuksen ja seuraamisen arvoinen juhlan aihe. Työn sankarien juhlaa toimittaessa ottaa joku seuralainen lähemmin selkoa juhlijän elämästä ja toiminnasta esittääkseen niistä selostuksen raatajajuhlissa. Muuta sopivaa ohjelmaa varataan myös. Päivän sankari kutsutaan kunniavieraaksi ja hänelle annetaan joku muisto. Täten toteutuu kahtalaimen tarkoitus. Ensimmäinen on se, että kunnan työihminen saa julkisen tunnustuksen, ehkä ensi kertaa elämässään, toinen on juhlaan saapuvan nuorison kunioittavan mielenkiinnon johtaminen työelämään.

Toisenlainen työnjuhla on raivauspäivä, jossa nuoret ovat yhteisessä työssä. Jos seuran talon tienoo on epäkunnossa, otetaan se ensimmäiseksi raivauksen aiheeksi. Myöhemmin järjestetään kuokan heilutuspäivä jonkun vähävaraisen uutta kotia luovan seuralaisen pellon perkaamiseksi. Raivauspäivä on toimittava syksyllä kiireiden mentyä. Päivän ilta voi olla vielä yhteinen levähdyshetki pienine ohjelmamuruineen.

Kilpailuja on menestyksellä toimittu käsiteollisuuden, kasvitarhohoidon y. m. taloudellisen työkentelyn alalla. Henkisen työn tekijän keskuudessa voidaan toimia otteluja esim. kirjanpidossa, kaunokirjoituksessa y. m., jossa etevyys on myös-

kin työetevyyttä. Kirjanpito on tärkeä myöskin maataloudessa, käsityöliikkeessä ja perhetaloudessa, joten se on kaikissa piireissä luettava ammattikilpailuksi. Näitä nuorisoseuran taloudellisia kilpailuja ei saa jättää toimimatta muistellen, että esim. maatalousseurat toimivat samanlaisia kilpailuja. On aivan toinen merkitys, kun nuoret itse seuransa kautta kilpailut järjestävät. Silloin ne synnyttävät innostusta ja yrittelyä.

On järjestetty myöskin nuorisoseuroille yhteinen kasvitarha, jota jäsenet ovat johtajan valvomana hoitaneet. Siten on kasvitarhaviljelysharrastus ja -taito saatu pesimään yksityisiin koteihin.

Retkeilyjä on toimittu kahdenlaisia. Toinen retkeilytapa on ollut käydä katsomassa ja oppimassa hyvin hoidettuja talouksia. Toinen ja etualalle asetettava muoto on seuralaisten toveriretkeilyt. Se tapahtuu siten, että seuran jäsenet tekevät keväisin ja kesäisin retkeilyjä toistensa työmaille. Kevät-talvella voidaan tehdä hiihtoretkiä lähellä oleville metsähakkauksille, savetuille soille, peltojen lantapattereille j. n. e. sekä navettoihin ja talleihin. Kesällä retkeillään kasvitarhoissa, kesanto- ja viljelysmailla j. n. e. Liikealalla olevien työtä tietysti tarkastetaan heidän omalla alallaan, jos ei se ole sitä laatua, kuten esim. myymälöissä, että se on aina näytteillä. Näilläkin retkeilyillä voidaan oppia viljelys- ja työmenetelmiä, mutta ennenkaikkea niiden kautta johdetaan nuorten omanarvontunto arkityön liikevoimaksi.

Taloudellista kasvatustyötä johtamassa pitää nuorisoseuroissa olla toimikunta. Että toiminta ei liiaksi pirstoutuisi, on katsottu sopivaksi, että taloudellisten ja yhteiskunnallisten harrastusten toimikunta on yhteinen, koska tehtävät ovat varsin lähellä toisiaan. Toimikuntaan tavataan valita pari vanhempaa ja yksi nuorempi jäsen. Tietysti ei toimikunnan valinnassa saa noudattaa kuivia kaavoja. Se on vain otettava huomioon, että siinä tulee edustetuksi käytännöllisen elämän tuntemus ja että se pääsee elimelliseen yhteyteen kasvatettavan nuorison kanssa.

Yhteiskunnallinen kasvatustyö on tärkeä. Kun kansamme kohtalot nyt riippuvat siitä, millaiseksi me kykenemme ne muodostamaan, on tärkeätä, että kansalaistemme katse terästyy ja vastuun tuntonousee. Keinoja on monia. Tärkeä yhteiskunnallinen kasvatustekijä on jo eri kansalaispiirien yhteinen kosketus nuorisoseurassa. Seurustelun kautta kaatuu väärinymmärrykseen perustuvat epäluulot. Toimintamuotojen kautta on ajettava samaa asiaa. Siellä, missä yleiset kirjastot eivät ole kunnossa, on nuorisoseurain hankittava jäsentensä saatavaksi yhteiskunnallista kirjallisuutta. Kaikkialla on herätettävä yhteiskunnallisen kirjallisuuden lukuharrastusta. Lyhyet esitelmät, joissa lopuksi viitataan lisäselvityksen lähteisiin, sekä kirjaselostukset sytyttävät lukuhalua. Kotiopintoina on yhteiskunta- ja kansantalouslukuja toimittu menestyksellä. — Kun-kin hetken ratkaistavana oleviin yhteiskunnallisiin

kysymyksiin ja eri ryhmäin kantaan on mukava tutustua siten, että kukin toimikunnan jäsen ottaa tarkoin seuratakseen yhden ryhmän kantaa. Josakin kokouksessa voidaan sitten esittää selostukset seuran jäsenistölle. Ansaitsee huomauttaa, että jäsenistönsä yhteiseen työskentelyyn totuttajana nuorisoseurat suorittavat tärkeän kasvatustyön. Nyt jo on monin paikoin kuntien ja osuuskuntain johtajat melkein järjestään entisiä nuorisoseurain kasvatteja.

Yhteiskunnallisessa kasvatustyössä on tärkeätä muistaa, että nuorisoseura on yhteiskunnallisten oppisuuntain yläpuolella oleva kasvatusliike, joka ei tavoittele määrättyjä yhteiskunnallisia muotoja, eikä siis tahdo tyrkyttää määrättyjä käsityksiä, vaan tahtoo tutustaa jäsenistöään yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja aatesuuntiin, jättäen kunkin kansalaisen itsensä ratkaistavaksi, minkä katsantokannan omaksuu. Minkään puolueen oppien tyrkyttäjäksi ei nuorisoseura saa ryhtyä. — Nuorisoseurain sisäisistä kasvatuseriaatteista kumminkin johtuu, että meidän yhteiskunnallisen kasvatustyömme pohjana on kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta ja menestystä harrastava henki. Itsekäs, oikeudesta välittämätön ryhmä- ja luokkaetujen harrastus ei voi johtaa hyväksi ihmiseksi ja kunnon kansalaiseksi pyrkivää nuorisoseuralaista. Mutta mikä tie on parhain yhteiskunnalliseen hyvinvointiin ja tasarvoon, sen valitsemisen me jätämme kunkin kansalaisen yksityiseksi asiaksi.

PUHUJAOSASTOT.

Puhuminen ja lausunto.

Nykyajan yhteiskunnallinen elämä vaatii, että jokainen kansalainen julkisissa tilaisuuksissa kykenee lausumaan ajatuksensa selvästi ilmi silloin, kun ne sisältävät jotakin uutta ja huomioonotettavaa. On sen vuoksi välttämätöntä saavuttaa rohkeus ja taito siihen.

Tätä tarvetta silmällä pitäen perustetaan nuorisoseurojen yhteyteen puhujaosastoja. Puhujaosaston syntymisen edellytyksenä on, että seuran jäsenistön keskuudessa on harrastusta puhumis- ja lausuntoharjoituksiin. Ellei sellaista ole huomattavissa, on turhaa yrittää tätä toimintaa vireille.

Puhujaosaston aikaansaaminen on varsin yksinkertainen asia. Asianharrastajat esittävät kysymyksen sen perustamisesta seuran kokouksessa. Jos silloin kymmenkuntakin halukasta ilmenee, valitsevat nämä keskuudestaan toimikunnan hoitamaan puhujaosaston asioita, järjestämään sen kokouksia ja suunnittelemaan niihin ohjelmaa. Toimikuntaan kuuluu tavallisesti puheenjohtaja ja pari jäsentä.

Puhujaosaston kokoukset sopisivat parhaiten pidettäväiksi seuran »pirtissä», pienemmässä kokous- ja harjoitushuoneessa, jos sellainen on seurataloon varattu. Muussa tapauksessa täytyy käyttää jotakin muuta huoneustoa tarkoitusta varten, sillä seuran suuri juhlasali varsinkaan talvi-iltsin ei oikein

tarkoitukseen sovellu. Kokoukset pidetään määrättyinä iltana viikossa, esim. joka toinen (tai joka) viikko.

Jokaiseen puhujaosaston kokoukseen valitaan aina puheenjohtaja ja kirjuri, jotka valitaan jo edellisessä kokouksessa. Ensimmäisen kokouksen avaa toimikunnan puheenjohtaja. Kokouksen puheenjohtaja johtaa puhetta siinä osaston kokouksessa, johon hänet on puheenjohtajaksi valittu, kirjuri pitää pöytäkirjaa. Puheenjohtajan pitäisi oppia reippaasti ja huolellisesti kokouksen menoa ohjaamaan. Miten hän tehtävässään onnistuu, siitä annetaan kohta kokouksen lopussa arvostelu. Arvostelun aikana johtaa puhetta seuraavan kokouksen puheenjohtajaksi valittu osaston jäsen. Pöytäkirjan asiallisuus, kokoonpano ja muoto myöskin arvostellaan, mutta vasta seuraavan kokouksen alussa, jolloin pöytäkirjan tekijä sen itse esittää.

Kokouksien ohjelmistossa on puheita, esitelmia, kaunoluksua, runonlausuntoa, laulua, satuja j. n. e. Jokaisen ohjelmanumeron päätyttyä seuraa yleinen arvostelu. Puheita, esitelmia, satuja y. m. arvostellaan aiheen, kokoonpanon ja esityksen puolesta, lausuntoa ja laulua aiheen valintaan ja esitykseen nähden. Arvostelun täytyy olla vakavaa ja harkittua. Jos saadaan mukaan joku pätevä henkilö antamaan loppuarvostelua, niin sitä parempi. Toimikunnan jäsenet valvokoot, ettei arvostelu muutu viisasteluksi. — Kokouksen lopulla esitetään toimikunnan tekemä suunnitelma seuraavan kokouksen

ohjelmaa varten. Reipas yhteislaulu ohjelmanumerojen välissä tekee virkistävän vaikutuksen. Voidaanpa toimeenpanna erityisiä yhteislauluharjoituksiakin siten, että edellisessä kokouksessa otetaan läksyksi sanojen ulkoaoppiminen ja seuraavassa kokouksessa opetellaan yhteisesti sävell! Seuran »luukkari» huolehtikoon tästä puolesta.

Puhujaosastot ovat tärkeitä siitä syystä, että niissä herätetään harrastusta tähän tärkeään alaan, ja että niissä saavutetaan jos ei muuta niin ainakin rohkeutta tuoda esiin, mitä on sydämellä. Jos on intoa ja tarmoa jatkaa, voidaan päästä pitkällekin puhuja ja lausuntotaidon alalla.

Huonoillakin puhujalahjoilla varustettu voi varttua eteväksi puhujaksi, jos vain on oikein luja tahto, kuten Demosteneen esimerkki historiassa osoittaa. Puhujaksi pyrkijöltä vaaditaan kuitenkin jotakin, jota ilman ei tarvitse yrittääkään. Täytyy olla mitä puhuu, toisin sanoen hänellä täytyy sydämellään olla asioita, joita hän ei voi olla toisille sanomatta, joita hän ei voi olla maailmalle huutamatta, vaan ne suorastaan pakottavat häntä nousemaan puhujan paikalle.

Kun on tällainen polttava tuli rinnassa, on eteenpäin pääseminen tällä alalla helppoa. Mutta jos tahtoo varttua hyväksi puhujaksi, pitää oppia puheensa edeltäpäin tarkoin suunnittelemaan. Samoin kuin kirjailija laatii suunnitelman teostansa varten, rakentaja rakennustansa varten ja maanviljelijä viljelyksiänsä varten, pitää puhujankin

laatia jäsenitys puhettansa varten. Kansanpuhujilta tämä tehtävä usein jää tekemättä ja hyvätkin sanat silloin saavat helposti sangen sekavan järjestyksen.

Puhujan, joka vapaasti, siis edeltäpäin sitä kirjoittamatta, esittää puheensa, tulee sen pääkohdat merkitä muistiin edeltäpäin. Jos siis tahtoisii pitää puheen vaikkapa tupakkakysymyksestä, saattaisi jäsenitys muodostua esim. tämälantapaiseksi:

- I. Alkulause.
  1. Ihmisen nautintoaineet.
  2. Tupakka nautintoaineena.
- II. Tupakan historiaa.
  1. Tupakan kotimaa.
  2. Tupakan käytön leviäminen.
    - a) sen kiihottavan myrkyn vuoksi
    - b) tavan vuoksi.
- III. Onko tupakan käyttäminen pahe.
  1. Terveydelliset syyt
    - a) tupakan nauttijan oma terveys
    - b) jälkeläisten terveys ja tupakkamyrkytys
    - c) tautien leviäminen tupakansavun mukana
  2. Siisteyden kannalta katsottuna
    - a) Tupakan vaikutus huoneisiin, vaatteihin y. m.
  3. Taloudelliset seikat huomioon ottaen
    - a) yksityistalous
    - b) kansantalous.
- IV. Paheen vastustaminen.
  1. Vaikuttaminen yleiseen mielipiteeseen

- a. puhutun sanan kautta yleisissä tilaisuuksissa ja yksityiskeskusteluissa
- b) kirjallisuuden avulla.
- 2. Poistamalla paheen harjoittajien julkiset oikeudet.
  - a) seurataloilta
  - b) rautateiltä j. n. e.
- 3. Itsekukin omalla esimerkillä.
- 4. Lasten tupakankäytön ehkäiseminen
  - a) myyntikielto
  - b) valvominen kotona ja koulussa.
- V. Loppulause.
  - 1. Naiset tupakkakysymyksen ratkaisijoiksi.
  - 2. Suomen kansan kasvaminen terveeksi, raittiiksi ja voimakkaaksi.●

Tällainen jäsenitys on kuin luurankó, johon puhuja puhuessaan luo muut ainekset kokonaisuuden aikaansaamiseksi. Havainnolliset esimerkit olisi hyvä miettiä valmiiksi jo jäsenitystä tehdessä. Sitten silmäyskin siihen palauttaa ne mieleen eivätkä vertaukset tule ontuvia.

Suunnitelman laatiminen on siitäkin syystä hyvä, että puhe tai esitelmä tulee siten edeltäkäsikin hyvin harkituksi ja esittäjä pysyy asiassa. Muuten voi helposti käydä, että lasten kasvatuksesta aiottu esitelmä käsitteleeikin pääasiassa kananhoidon jaloa taitoa.

Jos puhuja käyttää kirjallisuudesta tai muualta saatuja aineksia, on hänen aina ilmoitettava lainatut ainekset, aiheet, lausunnot j. n. e.

Puheiden ja esitelmien merkityksestä nuorisoseuratoiminnassa on jo ennen puhuttu (kts. Luennot ja keskustelutoiminta). Varsin huomattava osa nuorisoseuratilaisuuksien ohjelmassa on myöskin lausunnolla. Se on kuitenkin taidetta, jota vain harvat kykenevät esittämään oikein kunnollisesti. Sentähden kuuleekin alinomaa esitettävän lausuntoa, jota tuskin voi kunnan lukemiseksi nimittää.

Toisilla ihmisillä on suurempi luontainen taipumus lausuntoonkin kuin toisilla, mutta jokaisesta voi tyydyttävä esittäjä tulla, kun vain on harrastusta ja intoa. Hutiloimista ei tämäkään tehtävä siedä. Olkoonpa kysymyksessä runo tai suorasana-ainen esitettävä, tulee lausujan valmistua tehtävään huolellisesti. Parasta on opetella se ensin ulkoa ja sitten harjoitella lausuntoa. Mitä kauemmin sitä harjoittelee, sen paremmin siihen syventyy, ja aina siinä löytää uutta varteenotettavaa. Yhä paremmin sen myös kykenee esittämään muille samalla kuin itse siitä nauttii enemmän. — Ilman tällaista valmistusta, ilman innostusta ja tehtävään syventymistä ei oikeastaan mitään saisi mennä julkisesti esittämään.

Monia ulkonaisia keinoja on olemassa esiintymistaidon kasvattamiseksi ja kehittämiseksi, ja monen monet oppikirjat, kurssit y. m. tarjoovat siinä suhteessa apuaan. Mutta ilman sisäistä lämpöä ja voimaa on sittenkin puhujan ja lausujan esitykset kuin »helisevä vaski ja kilisevä kulkunen». »Sydämeistä lähteneet sanat sattuvat sydämeen.» Tämä

tosiasia olisi puhujaosastoissa harjoittajain muistettava, se olisi itsekseen harjoittajien mielessä pidettävä. Samalla tulee kuitenkin tietää, että perinpohjainen tehtävään syventyminen ainoastaan luo intoa ja lämpöä.

LIIKUNTOKASVATUS.

Nuorisoseuran tarkoitus ei suinkaan ole kehittää yksinomaan ihmisen henkisiä ominaisuuksia, vaan koko ihmistä. Sentähden ovat ruumiilliset harjoitukset alunpitäm kuuluneet nuorisoseurojen ohjelmistoon.

Ruumiinharjoituksissa, joissa nuoret kasvattavat itselleen voimakkaita lihaksia, tervettä elimistöä, ryhtiä, reippautta j. n. e., kasvaa myöskin ihmisen henkiset kyvyt, vieläpä huomattavan suuressa määrässä. Mikä on sen parempaa päättäväisyyden, muistin ja huomiokyvyn terottamista kuin voimistelu. Samalla kysyy se ehdotonta tarkkaavaisuutta. Pieninkin ajatushairahdus estää liikkeen täsmällisen suorituksen ja pilaa sen. Urheiluissa niinkään kysytään tarmoa, rohkeutta, kestävyyttä ja päättäväisyyttä. Ilman näitä jokaiselle ihmiselle välttämättömiä ominaisuuksia ei yhdestäkään ihmisestä tule urheilijaa.

Vahinko vain, että urheiluelämä maassamme maaseudullakin on pyrkinyt siinä määrässä eristäytymään henkisistä harrastuksista kuin nyt on tapahtunut. Ainakin maaseudun — ja miksei kau-

punkienkin — nuorison pyrinnössä niiden tulisi käydä rinnakkain. Syy tähän eristäytymiseen on epäilemättä haettava puolelta ja toiselta. On ollut liian yksipuolisia henkisten harrastusten ja liian yksipuolisia ruumiillisten harrastusten ihmisiä ja siksi on toiminta järjestynyt kahteen leiriin.

Ja kuitenkin ei nuorisoseura olekaan nuorisoseura, ellei se mitään toimi voimistelun ja urheilun alalla. Siitä huolimatta vaikka paikkakunnalla olisi itsenäisiä urheiluseurojakin, on nuorisoseurojen huolehdittava jäsentensä ruumiillisten harrastusten ohjaamisesta ja johtamisesta.

Varsinkin nuorisoseuran kesäisen toiminnan keskuksena täytyy olla ruumiilliset harrastukset. Ensikädessä tulee silloin kysymykseen erilaiset palloleikit. Jokaisella seuralla tulee olla urheilu- ja pallokenttä, johon nuoret voivat kerääntyä kesäiltoja viettämään kyläraittien asemesta. Seuran leikinjohtaja, jonka pitää olla täysin perehtynyt kaikenlaisiin palloleikkeihin, pitääköön huolta siitä, että kaikille tulee toimintaa. Kunhan amerikkalaismaalliset palloleikkijärjestelmät opitaan täälläkin tuntemaan, tempaavat ne varmasti nuorison mukaansa täällä niinkuin muuallakin. Ja palloleikeillä on erinomaisia ominaisuuksia nuorison henkisten ja ruumiillisten voimain kehittäjiksi.

.Luonnollisesti kuuluvat kaikki muutkin urheilu- ja voimailulajit leikkikenttäohjelmaan. Pääasia on, että kaikki saadaan mukaan. Kun sitten tulevat pimeät syksyiset illat ja talven pakkaset, siirrytään

seuran suojiin, joissa monen monet tehtävät taas nuoria odottavat. Silloin tulee nuorten myöskin voimistelulla itseänsä kehittää ja kasvattaa. Muutamissa maissa voimisteluharjoitukset ovat pakollisia. Ja siveellisiä velvollisuuksia voivat nuorisoseuratkin asettaa jäsenilleen erikoisesti voimisteluharjoituksiin nähden.

Mutta ulkoilmaurheilua ei talvisinkaan sovi unohdtaa. Kun peilikirkas jää kattaa järvet ja joet, niin silloin luistimet jalkaan ja nuolen nopeudella kiitämään pitkin kiiltävää, kumisevaa siltaa. Ja kun valkoinen lumi sitten peittää maat ja metsät, niin silloin suksilla liukuen halki maiden ja metsien joko yksinään, parittain tai joukolla retkeilyjä tehden. Ja voihan nuorisoseura pitää kunnossa lumisenakin aikana luistinrataa jäällä järjestäen siten jäsenillen nautintorikkaita hetkiä ulkona talvisen luonnon helmassa. Siellä ne posket tulevat punaisiksi ja silmät kirkkaiksi. Ja kun rullaluistelu-urheilu meilläkin tulee tunnetuksi, saa seurojen juhlasalit varmasti nähdä lattiaillaan riemukkaasti ja taidokkaasti kaarittelevia lapsiaan kesät talvet.

Erityisiä urheiluosastoja perustettakoon nuorisoseuroihin vain siellä, missä varsinaisia urheiluseuroja ei ole. Kaikissa tapauksissa on jokainen nuorisoseuran nuori jäsen velvollinen huolehtimaan myöskin ruumiillisesta kasvatuksesta ja ottamaan osaa leikki-, voimistelu- ja urheiluharjoituksiin. Pirteä ja työkykyinen ur-

heilutoimikunta pitää sentähden olla joka seurassa valvomassa edellämainittujen tehtävien toteuttamista, johtamassa ruumiillista kasvatusta, järjestämässä kilpailuja j. n. e. Tämä työ on nuorisoseurojen kaikkein tärkeimpiä toimintamuotoja eikä milloinkaan saa sitä laiminlyödä.

LAULU JA SOITTO.

»Ihannetaiteet, jotka ilahuttavat ja sivistävät ihmissydäntä, ovat viimeisenä asteenä jokaisen kansan kehityksessä ja osoittavat sen kehkeytymistä totuuden tiellä», sanoo runoilija Z. Topelius. Tämän huomioon ottaen koettavat nuorisoseurat parhaansa mukaan edistää myöskin taiteellisia harrastuksia. Niistä lähinnä nuorison harrastuspiiriä on kaikkina aikoina ollut laulu ja soitto.

»Soitto on suruista tehty, murehista muovaeltu», sanoivat esi-isämme. Ja onhan sitä nuorilla ihmisilläkin omat surunsa, joita he soitolla ja laululla tulkitsevat, kaihomieliisiin säveliin pukevat. Kai-paus ja kaiho ovat kuitenkin vähän toista kuin suru, mutta enemmän ehkä sittenkin juuri ne tulevat esiin nuorten lauluissa. Myöskin ihanteiden ja aatteiden tulkki on laulu aina ollut, ja sellaisena sillä nuorisoseuraelämässä on suuri merkitys.

Laulun tärkein muoto nuorisoseuratoiminnassa on yhteislaulu. Jo se että yhteislaulussa kokouksien, iltamien y. m. ohjelmassa kaikki saavat teki-jöinä olla mukana, antaa sille merkityksellisen arvon

nuorison tilaisuuksissa. »Laulu syömet aukaisee». Reippaasti ja innostuneesti viritetty laulu, jonka kaikki osaavat ja johon kaikki sydämensä pohjasta yhtyvät, synnyttää joukkotunnelman, joka tekee ihmisen vastaanottavaisemmaksi ja vilpittömämmäksi kaikelle sille, mitä tilaisuuden ohjelmassa tarjotaan. Kun laulu esitetään, tulee sen tapahtua aina seisomaan nousten, ryhdikkäästi. Silloin tuo se myöskin vaihtelua ja virkistystä.

Yhteislaulua varten täytyy jokaisessa seurassa olla laulunjohtaja, »lukkari», joka valitsee sopivat laulut ja esittää ne laulettavaksi sekä aloittaa ne reippaasti ja kursailematta. Jos laulu on kaikille tuttu, on varsin sopiva alkaa se repäisevästi, esittelemättä, esim. innostavan puheen tai esitelmän jälkeen. Laulunjohtajan tulisi myöskin huolehtia, että paljon lauluja sanoineen ja sävelineen opittaisiin. Niinkuin ennen on jo mainittu, tarjoutuu siihen hyvä tilaisuus kotiopintojen, puhujaosastojen y. m. toiminnan yhteydessä.

Laulunjohtajaksi sopii kuka hyvänsä laulutaitoinen seuran jäsen. Tarpeellisen rohkeuden ja auktoriteetin saavuttamiseksi olisi hyvä laulunjohtajien käydä erityisen järjestön niitä varten toimeenpaneman kurssin.

Suurempaa perehtymistä laulutaitoon vaaditaan laulukuoron johtajalta. Innokkaita kuorolaulun harjoittajia kyllä olisi miltei jokaisessa nuorisoseurassa, mutta johtajista useinkin on puute. Useim-

mat henkisen työn tekijät, vaikka heillä olisi kykyä ja harrastustakin lauluun, eivät voi tätä paljotöistä ja usein kiittämättömyydellä palkittua tehtävää ottaa suorittaakseen. Voimat eivät riitä. Sivistys on toistaiseksi ainakin maaseudulla vielä siksi alhainen; että toimeen kykeneviä henkilöitä, on harvassa. Mutta kun sivistys kohoaa, tulee laulunjohtajapuute itsestään poistetuksi. Ja miksei nuorisoseurat voisi omassa keskuudessaan puutetta poistaa kasvatamalla laulunjohtajistaan myöskin kuorolaulun johtoon kykeneviä henkilöitä.

Kuorolaulu seuran tilaisuuksissa muodostaa sangen arvokkaan ohjelmanosan, jota aina ja kaikkialla suurella nautinnolla kuunnellaan.

Soitto seurojen toiminnassa rajoittuu hyvin ueissa tapauksissa rämissävään, harmonikalla esitettyyn tanssimusiikkiin. Harvoin saadaan kuulla edes vaatimattomia kantele-, viulu- ja pianokappaleita — sekin alhaisen sivistystasomme todistaja. Ja kuitenkin pitäisi soittoa olla aina iltamien ohjelman rikastuttajana.

Nuorisoseuratoiminnan alkuaikoina perustettiin soittokuntiakin varsin runsaasti, mutta harvassa niitä enää tapaa. Syyn siihen hyvin ymmärtää. Soittokunnan toiminta vapaan harrastuksen varassa on oikeastaan liian paljon vaativa. Sitäpaitsi siinäkin johtajakysymys tuottaa vaikeuksia. Siihen pitäisi kuitenkin voida päästä, että joka kunnassa olisi tyydyttävä soittokunta, jota edistysseurat ja kunta yhteisin voimin ylläpitäisivät. Johtajia voi-

taisiin myöskin kasvattaa samoin kuin laulunjohtajia. Nuoria soiton harjoittelijoita tulisi olla suuri joukko, niin että pisimmälle ehtinyt astuisi aina soittokunnasta poistuvan tilalle. Siihen halukkaita varmasti myöskin olisi, kunhan vain olisi soittoväline ja opastaja.

Työtä tietysti taiteen poluille lähtijältä vaaditaan. Mutta nuorisoseurojenhan pitäisikin saada joka jäsenensä työhön ja toimeen silmällä pitäen sekä jäsentensä kaikinpuolista kehitystä että heidän yksilöllisiä luontaisia lahjojaan ja taipumuksiaan.

NÄYTELMÄHARRASTUS.

Koko suomalainen sivistyshän on oikeastaan vasta aivan nuorta, alkavaa. Mutta vielä nuorempaa on suomalainen näytelmätaide. Eihän ole vasta kulunut kuin vähän yli puolen sataa vuotta siitä kun ensi kerran suomalaiset sanat näyttämöltä kaikuivat. Ja kuitenkin on näytelmätaiteesta jo ehtinyt tulla kansamme lempilapsi.

Nuorisoseurat tuskin uskaltavat ajatellakaan iltaman toimeenpanemista, ellei sitä varten ole näytelmää harjoitettu. Ja kun näytelmä edes jotenkuten saadaan menemään, ei sen katselemiseen väsyttä. Mutta hyvin usein näytelmän esittäminen on kaikkea muuta kuin näyttelemistä. Itse näytelmäkappaleet, joita nykyään jo suomenkielelläkin on jos jonkinlaisia, ovat monesti kaikkea muuta kuin kasvattavia ja kohottavia.

Näytelmän valitsemiseen onkin ensi kädessä kiinnitettävä huomiota. Hyvän näytelmän pitää olla siveellisesti opettava, vaikka opetus ei saakaan olla silmäänpistävä eikä tyrkyttävä. Se pitää näytelmän muun sisällyksen ohessa tulla ikäänkuin kaupan päälliseksi. Tärkeätä on myöskin näytelmää valitessa ottaa huomioon, mihin voimat riittävät, vaikka liian pieni itseluottamuskin on ihmisen kehitykselle vaarallinen. Ylimyspiireissä liikkuvat salonkikappaleet ovat maalaisoloissa yleensä mahdottomia esittää, mutta missä vain siihen mahdollisuuksia on, tehtäköön tällä tavalla maalaisnuorisollekin tutuksi niiden piirien usein sangen vähän ihanteellista elämää. Historialliset näytelmät sitenkin onnistuvat maalaisoloissa paremmin ja ovat tärkeitä ja arvokkaita. Jos on toiveita ulkomaalaisten kappaleiden menestymisestä, olisi suotavaa saada näytelmien kautta pilkistaa muidenkin maiden kansanelämää.

Suuria kappaleita nuorisoseuroissa on usein vaikea senkin vuoksi esittää, että näyttämövarustukset ovat puutteellisia. Näyttämökin tulee varatuksi poikkeuksetta liian pieni, niin että kulissiakaan ei voi mielensä mukaan järjestää. Epäkäytännölliset kulissilaitteet vievät suunnattomasti aikaa ja koko näyttelemishomma muodostuu ikävyydyttäväksi venyttelemiseksi. Kun sitten lisäksi puuttuu alkeellisimpiakin tietoja näyttämö- ja kulissijärjestelystä, ei tulos suinkaan voi olla loistava. Perusteellista opastusta tälläkin alalla kipeästi kaivattaisiin.

Maaseutuoloissa toistaiseksi on opittu tyytymään hyvinkin puutteellisiin näyttämövälineisiin. Ja nuorten mielikuvitus ne kyllä täydentää, kunhan vain kappale muuten saadaan sujuvasti ja reippaasti menemään. Mutta valitettavasti se vain harvoin onnistuu sillä tavalla.

Syy näytelmäin epäonnistumiseen on jokseenkin jokaisessa tapauksessa harjoituksen kelvottomuus. Harjoitukset aletaan aina liian myöhään. Toisinaan ne kyllä pannaan alulle kuukausia ennen näyttelmisspäivää, mutta tosissaan käydään työhön käsiksi vasta viikkoa paria ennen esiintymistä. Ja sitten ne harjoitustilaisuudet! Samalla kun näyttämöllä joku pari roolit käsissä soitaa edestakaisin, istuu suuri joukko kamiinin luona huvittel-
 len omalla tavallaan, ja toiset meluavat pukuhuoneessa minkä kerkiävät. Kun sitten näyttämöllä olijat tavaavat kohtauksensa loppuun, hälyytetään uusia osastoja lavalle, ja saadaan ne vastenmielisesti jättämään puuhansa ja jatkamaan tankkaamista näyttämöllä. Omatunto ei ole ollenkaan kipeä, vaikka ollaan poissakin harjoituksista, kun sattuu olemaan »laiskalla päällä». Ensimmäinen todellinen harjoitustilaisuus on silloin kun kappale esitetään. Ja joka kappaleessa annetaan tietysti päärooli kuiskaajalle.

Nuorten teatteria pelaavien tulisi näytelmäharjoituksissa niinkuin, muissakin tehtävissään aina muistaa kultaista lausetta: »Kaikki, mikä ansaitsee tulla tehdyksi, ansaitsee tulla hyvin tehdyksi».

Pidettäköön pari kertaa n. s. »pöytäharjoitukset», joissa kukin lukee osansa roolistaan. Tällä tavalla päästään tutustumaan näytelmän sisältöön ja voidaan korjata rooleihin mahdollisesti pujahtaneet virheet. Suotavaa olisi, että kaikkia pääroolien esittäjiä varten hankittaisiin painetut kirjat, sillä ne tulevat halvemmaksi ja ovat käytännöllisempiä kuin kirjoitetut roolit. Pöytäharjoituksissa käy erinomaisesti myöskin lausuntoharjoitus.

Sen jälkeen otetaan pitempi harjoitusten väliaika, jolla ajalla jokainen opettelee roolinsa niin, että ehdottomasti osaa sen ulkoa. Kun tämän jälkeen kokoonnutaan, voidaan hyvällä menestyksellä alkaa liikkeiden harjoittelu. Sen pitää käydä täsmällisesti, aivankuin yleisön edessä jokaikinen liike tehtäisiin ja jokainen puheenvuoro käytettäisiin. Jokainen liike, jokainen asento ja jokainen pieninkin toiminta on edeltäpäin tarkasti määrättävä ja harjoitettava. Koskaan ei ole luotettava siihen, että esim. hyväily- y. m. sellaiset kohtaukset kyllä menevät sitten näytellessä. Jos ei niihin harjoituksissa totu, menevät ne tavallisesti hyvin hullunkurisesti niitä yleisölle esitettäessä. Samoin näyttämö pitää harjoituksissa olla likipitäin siinä kunnossa kuin sitten kappaletta esitettäessäkin.

Harjoitukset on alettava täsmällisesti eikä kukaan saa pettää toveriaan olemalla poissa harjoituksista. Myöhästyminen ja laiminlyönti ilmoittamatta, ilman laillista estettä, ovat rikoksia, jotka oikeastaan saisivat tulla rangaistuiksi.

Jokaisessa seurassa tulisi olla myöskin näytelmänsijoittaja, joka tämän työmuodon hoitaisi kunnollisesti. Ilman sitä ei toiminta tällä alalla johda toivottuihin tuloksiin. Työmiehiä näytelmätoimintaa varten onkin liikkeemme koettanut ryhtyä kasvattamaan järjestämällä 1—2 viikkoisia opastuskursseja seuranäyttelijöitä varten, joissa sekä teoreettisesti että käytännöllisesti näytelmätoimintaa selvitellään. Toisissa pitempiaikaisissa kursseissa taas opastetaan näytelmänjohtajia.

Näytelmän merkitys nuorison kasvattajana on eittämätön. Edellä on jo viitattu niihin havainnollisiin kuviin, joita näytelmien avulla voidaan tarjota ammoin kuluneilta ajoilta, eri kansanluokkien ja eri kansojen elämästä. Hyvässä näytelmässä esiintyy aina syyn ja seurauksen laki pannen katsojat arvostelemaan ja punnitsemaan myöskin omia edesottamisiaan. Suuret, jalot persoonallisuudet herättävät aina myötätuntoa, vaikkapa kohtalo joskus pitäisikim heitä leikkikaluinaan. Itsetiedottomastikin pakottavat näytelmistä saadut vaikutukset nuorisoa pyrkimään parempaa ja täydellisempää kohti.

Huomattava merkitys on näytelmillä myöskin harjoittajilleen ja esittäjilleen. Ihmiselämän erilaiset ilmiöt vaativat heitä syventymään erilaisiin luonteihin huonoine ja hyvine puolineen, heidän näköpiirinsä laajenee ja huomiokykynsä selvenee — sanalla sanoen: he itse kasvavat kasvattaessaan muita.

Kunnollinen työ näytelmäharrastuksissakin teki-
jänsä palkitsee.

KÄSITYÖOSASTOT.

Jo Suomen ensimmäisessä nuorisoseurassa työskenteli ompeluseura. Sen tarkoituksena oli valmistaa arpajaisvoittoja seuran toimeenpanemiä arpajaisia varten. Tämäntapaiset ompeluseurat ovat myöhemminkin olleet verrattain yleisiä nuorisoseurojen keskuudessa. Milloin oman talon aikaansaamiseksi, milloin kirjaston perustamiseksi, milloin minkin hyvän tarkoituksen toteuttamiseksi ovat sadat ahkerat naiskädet innokkaasti valmistanee aistikkaita käsitöitä, joilla aina askel on päästy päämäärää lähemmäksi. Miesten »ompeluseurat» sen sijaan lienevät olleet harvinaisia.

Viime aikoina on näistä vaatimattomista ompeluseuroista alettu kehittää nuorisoseuroihin erityisiä käsityöosastoja, joiden tarkoituksena on ensi sijassa jäsentensä käsityötaidon kehittäminen. Tällaistenkin käsityöosastojen tehtävänä saattaa olla sen tai tämän pyrkimyksen taloudellinen tukeminen, mutta useimmiten kuitenkin osaston jäsenet saavat tekemänsä työt itselleen.

Jos nuorisoseura haluaa perustaa keskuuteensa käsityöosaston, käy se seuraavaan tapaan:

Jossakin nuorisoseuran kokouksessa pidetään asianharrastajain toimesta esitelmä käsityöosastosta, sen tarkoituksesta ja toimintamuodoista. Tämän

jälkeen viritetään asiasta keskustelu. Jos sen tuloksena on käsityöosaston perustaminen, kirjoittautuvat halukkaat sen jäseniksi ja hankkivat osastolle säännöt, jotka alistetaan nuorisoseuran johtokunnan hyväksyttäväksi. Tämän jälkeen valitsee osasto itsellensä johtokunnan ja puheenjohtajan sekä nais- ja mieskäsitöiden johtajat ja laatii työsuunnitelman. Näin on toiminta saatettu pian alulle.

Käsityöosaston toiminta voi muodostua hyvinkin monipuoliseksi riippuen — niinkuin kaikki muutkin harrastukset — osaston johtajista ja jäsenistä. Osaston työsuunnitelmassa määrätään, mitkä tehtävät kunakin vuotena on suoritettava, tietysti erikseen nais- ja erikseen miesjäsenille. Kurssit voivat olla erisuuruisiakin, että erilaisella kehitysasteella olevat saavat kykynsä mukaisia tehtäviä. Tehtäväsarjaan kuuluvia töitä valmistetaan osittain yhteisinä käsityöiltoina, osittain kotitöinä. Voidaanpa järjestää kuukauden, kaksi jopa kolmekin kuukautta kestäviä säännöllisiä käsityökurseja.

Yhteisiä käsityöiltoja järjestetään joko kerran viikossa tai joka toinen viikko seuratalolle, kansakoululle tai johonkin muuhun sopivaan paikkaan. Osa illasta käytetään käsitöiden tekemiseen, niiden suunnitteluun ja kotitehtävien valmisteluun, jolloin tietysti käsitöiden johtajat näyttelevät tärkeintä osaa. Illan ohjelmaan kuuluu sitäpaitsi ainakin yksi luento kotiteollisuuden alalta joko osaston johtajien, jäsenten tai sitä varten hankitun luennoitsijan pitämänä, keskustelua tai muuta ohjelmaa. Mitä tar-

joiluun, leikkiin y. m. sellaisiin tulee, riippukoon niiden ohjelmaanottaminen osaston johtokunnan tarkasta harkinnasta. Joka tapauksessa on katsottava, etteivät ne muodostu pääasioiksi.

Keväällä pidetään käsityöosaston työkauden päätökseksi käsityönäyttely, jossa asetetaan näytteille koko vuoden työt. Näyttelyn yhteyteen järjestetään päättäjäisjuhla, jossa parhaiten kunnostautuneille osaston jäsenille jaetaan palkinnot osaston päättämällä ja palkintolautakunnan määräämällä tavalla.

Liitämme tähän näytteeksi Satakunnan keskusseuran käsityöosastojansa varten valmistamat mallisäännöt.

Karhusaaren n. s. käsityöosaston SÄÄNNÖT.

1 §.

Karhusaaren nuorisoseuran käsityöosaston tarkoituksena on jäsentensä ja ympäristönsä herättäminen ja kehittäminen tietoisiksi omaperäisen kotiteollisuuden arvosta ja siitä johtuvista kansallisvelvollisuuksista kodeissa ja kotien ulkopuolella,

2 §.

Ollen vuorovaikutuksessa kotiseutu-yhdistysten kanssa, pyrkii osasto saavuttamaan tarkoitustaan kahdella tavalla, nimittäin sisäisellä, jäsentensä

kehittämisellä säännöllisten kurssi-iltojen, kokousten, luentopäivien, retkeilyjen, näyttelyjen ja työnjuhlien järjestämisellä, sekä voimiensa mukaan toimimalla ulospäin, kotiteollisuuden arvonantoa herättämällä.

3 §.

Osasto, jonka muodostavat Karhusaaren nuorisoseuran jäsenet, kuuluu tili- ja toimintakertomusvelvollisuudella Karhusaaren nuorisoseuran alaosastoksi ja ovat osaston johtokunta ja virkailijat toiminnastaan vastuussa seuralle, minkä johtokunnassa osaston puheenjohtajalla olkoon puhevalta.

Osaston säännöt hyväksyy seuran johtokunta.

4 §.

Osaston jäseneksi liittyvä sitoutuu, omakätisellä nimikirjoituksellaan osaston jäsenkirjaan nimensä merkittyään, noudattamaan osaston sääntöjä ja päätöksiä, sekä suorittamaan vuosittain osaston syyskokouksessa hyväksytyt maksut ja työkaudeksi hyväksytty kotiteollisuuskurssi.

5 §.

Osaston hallintoa ja toimintaa johtaa syyskokouksessa valittu 5 henkinen, (3 henkisenä päätösvaltainen) johtokunta, josta vuosittain 2 ja 3 jäsentä vuorotellen eroo, 2 johtokunnassa äänioikeutettua käsityönjohtajaa, toinen mies- ja toinen naistöiden opastusta varten, sekä muut tarpeelliset toimikun-

rat ja virkailijat. Johtokunnan puheenjohtaja valitaan johtokunnan jäsenistä syyskokouksessa, muut johtokunnan virkailijat johtokunnan kokouksessa.

6 §.

Osaston syyskokous pidetään elokuun 15 päivänä johtokunnan sillätavalla ilmoittamana aikana ja paikassa kuin nuorisoseuran ilmoituksista on päätetty ja käsitellään ja päätetään kokouksessa seuraavat asiat:

1: Laaditaan ja noudatettavaksi hyväksytään alkavan työkauden työohjelma johtokunnan ehdotuksen pohjalla;

2: Tarkastetaan ja hyväksytään johtokunnan laadima alkavan työkauden tulo- ja menoarvio;

3: Päätetään käsityöosaston jäsen-vuosimaksusta;

4: Valitaan seuraavan toimintavuoden alusta 2 vuotiskaudeksi jäsenet johtokunnasta erovien tilalle sekä 1 vuodeksi osaston puheenjohtaja johtokunnan jäsenistä;

5: Valitaan tai valtuutetaan johtokunta valitsemaan mies- ja naistöiden johtajat ja päätetään heidän palkastaan;

6: Käsitellään muut osastoa koskevat, kokousilmoituksessa mainitut asiat.

Osaston vuosikokous pidetään tilivuoden loputtua niin ajoissa, että sen päätökset ja tilastot ehtivät seuran vuosikertomukseen. Vuosikokouksessa esitetään vuosikertomus ja tilikertomus, sekä päätetään johtokunnan vastuuvapauden myöntämi-

sestä ja toukokuun käsityönäyttelyjen ja työjuhlien järjestelystä.

7 §.

Osasto kokoontuu kurssi-iltoihin syyskokouksen hyväksymässä paikassa ja aikana säännöllisesti samana viikonpäivänä kerta viikossa, tai joka toinen viikko, 4 tunnin ajaksi, josta 2 tuntia käytetään varsinaisen käsityön tekemiseen, 1 tunti kotiteollisuusluentoihin ja 1 tunti keskusteluun luentojen pohjalla tai muun ohjelman suoritukseen.

8 §.

Kurssi-iltojen vuotisen työsuunnitelman kanssa sopusoinnussa oleva ohjelma on kullakin kerralla julkaistava työhuoneen seinällä, mainitsemalla siinä myös ohjelmansuorittajat, jotka aina valitaan seuraavaa kurssi-iltaa varten jäsenistön keskuudesta.

Kurssi-iltojen luennoitsijoiksi voidaan kutsua päteviä kotiteollisuusluennoitsijoita osaston ulkopuoleltakin, ei kuitenkaan itsekasvatustyölle vieraita henkilöitä, mutta muuten on osaston jäsenten vuoronsa jälkeen ammattikirjallisuuden pohjalla suoritettava luennot, joita kussakin kurssi-illassa tulee olla kaksi, vähintään puolen tunnin kestäviä.

Osaston jäsenet tekevät kurseilla omia töitään, joita kotitöinä on oikeus kehittää, mutta on kukin jäsen velvollinen yhden keskiarvoisen tai 2 vähempää kurssikauden työtään antamaan osaston hyväksi.

9 §.

Toukokuussa, johtokunnan lähemmin määräämänä (mieluummin 1) päivänä, toimeenpannaan osaston käsityönäyttely (mieluummin myös työnjuhla), jossa kunkin osaston jäsenen työt tulee olla näytteillä, kukin työ varustettuna luettelonumerolla, tekijänsä nimellä sekä aineen ja mallin alkuperäistiedolla.

Näyttelyssä tulee olla nähtävänä myös johtajain laatimat luettelot, työ- ja päiväkirjat.

Näyttelyssä jaetaan vähintään 3 palkintoa miesten ja 3 naisten töistä. Palkintoina käytetään kotiteollisuuskirjallisuutta ja tulee alimman palkinnon olla vähintään 10 markan arvoinen.

Palkintolautakuntaan itseoikeutettuina kuuluvat mies- ja naistöiden johtajat, osaston ja nuorisoseuran puheenjohtaja sekä 4 osaston kokouksessa valittua asiantuntijaa, jotka osaston pöytäkirjaan, allekirjoituksillaan varustettuna, merkitsevät arvostelunsa ja palkintojen jaon.

10 §.

Osaston näyttelyn arvostelun perusteena käytetään seuraavan kaavan mukaista pistejärjestelmää, jossa lasketaan:

1. töiden käytännöllisyys ja tarkoituksenmukaisuus korkeintaan ..... 30 pist.
2. aineen alkuperäisyys ja sen kehittäminen 20 »
3. mallin tarkoituksenmukaisuus ..... 20 »

4. mallin kotimainen puhtaus (valinta)	20	pist.
5. mallin omaperäisyys	30	»
6. työn hyvyys	20	»
7. työn määrä	20	»
8. pidetyt luennot	20	»
9. omaperäiset keksinnöt tai tutkimusten kautta saadut työtavat ja muut seikat.	20	»
Ollen korkein pistemäärä	200 pist.	

II §.

Osaston puheenjohtaja kutsuu osaston ja sen johtokunnan kokoukset päätöksenmukaisella tavalla kokoon, johtaa niissä keskustelut sekä valvoo päätösten toteuttamista ja tilastojen antamista seuralle ja edustaa osastoa johtokunnan sekä muissa osaston edustusta vaadittavissa kokouksissa. Puheenjohtajan esteellisenä ollessa täyttää varapuheenjohtaja tai joku sitävarten valittu hänen paikkansa.

Sihteeri, joka samalla on rahastonhoitaja, pitää osaston pöytä- ja jäsenkirjat, hoitaa osaston kirjanpidon ja raha-asiat ja antaa säädetyt tilastot seuralle sekä toimii muut sihteerille määrättyt tehtävät. Sihteerin esteellisenä ollessa hoitaa silloin varasihteeri hänen tehtävänsä paitsi rahastonhoitollisia tehtäviä, joista pääsihteeri yksin on johtokunnalle vastuussa.

Käsityöosaston töiden johtajat huolehtivat kurssi-iltojen järjestelyn johtokunnan hyväksymien ohjei-

den mukaan, johtavat opinnot ja pitävät tarkkaa päiväkirjaa kunkin työillan osanottajista, töistä, ohjelmasta, esiintyjistä ja luentojen aineesta, sekä yleistä työluetteloja missä kullakin osanottajalla on avattu osastonsa asianmukaisine työn laatua, alkamista, lopettamista, sekä näyttelyarvostelun 2, 4, 5 ja 8 kohtaa valaisevine tiedonantosarekkeineen.

12 §.

Erimielisyydet osaston kaikissa tilaisuuksissa ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä ja äänten tasan sattuessa ratkaisee arpa.

13 §.

Jos osasto tahtoo lakkauttaa toimintansa on päätös siitä tehtävä 2:ssa osaston laillisesti ilmoitettussa kokouksessa peräkkäin ja lopullisesta päätöksestä seuralle ilmoitettava. Lopetetun osaston arkisto ja omaisuus talletetaan seuran valvonnan alaisena 10 vuotta, minkä kuluttua, jos ei osasto uudelleen herää, omaisuus rahaksi muutettuna liitettäköön seuran rahastoon ja arkisto sekä kirjasto säilytettäköön seuran arkistossa.

Nuorisoseurojen olisi tarkasti valvottava, ettei yksikään sen jäsenistä jää ulkopuolelle alaosasto-toiminnan. Epäilemättä käsityösasto on tärkeä täydentäjä seurassa, joka tahtoo kaikille jäsenilleen saada harrastuksellista toimintaa ja on senvuoksi

kipeän tarpeen vaatima. Olemme vakuutettuja siitä, että nuorissa piilee isiltä peritty harrastus myöskin käsiteollisuudessamme ilmenevään kansantaiteeseen, joka avartaa sydäntä ja terästä silmää. Siksi tämäkään työmuoto ei jääne nuorisoseuroillemme vieraaksi.

HUVITUKSET.

Kuka voi estää lintua laulamasta, kuka voi estää ihmislasta iloitsemasta. Huvin ja leikin tarve on ihmisessä luontainen. Varsinkin nuorella iällä se on huomattavissa. Estä nuorilta omakohtaiset tilaisuudet huvitteluun ja sinä teet heille vääryyttä, joka kerran kostaa itse itsensä.

Mitä alhaisemmalla sivistysasteella jokin kansa on, sen alkuperäisempiä ovat sen huvittelumuodot. Kun vertaa intiaanipitojen hillitöntä hyppimistä, espanjalaisia härkätaisteluita ja maailman kristillisten yhdistysten järjestämiä illanviettoja toisiinsa, niin onhan niissä tuntuva ero. Ihmisen täytyy kasvaa sellaiseksi, että hän saa tyydytyksensä huvitteluhalulleen kasvattavista, henkisesti kohottavista huvittelumuodoista.

Tältä pohjalta on oikeastaan Suomen nuorisoseuraliike lähtenyt (vrt. Historiallinen katsaus). Sen ensimmäisenä tehtävänä on ollut saada nuorisolle sivistäviä huvitilaisuuksia. Ja epäilemättä on tämä tehtävä vieläkin etualalla pidettävä.

Yleisin huvitteluhalun ilmaus Suomen nuorisossa

on tanssi. Luuva-, silta- ja lavatanssit olivat aivan yleisiä ennen nuorisoseurojen perustamista. Tanssilla on muutamia ominaisuuksia, jotka tekevät sen niin suosituksi. Se on helppoa oppia, niin ettei se ketään estä siihen osaa ottamasta. Siinä saavat kaikki olla mukana, eikä kenenkään ilman omaa haluaan tarvitse olla syrjästäkatsojana. Se antaa nuorison toimintahalulle tyydytystä ja tarjoo seurustelutilaisuuksia.

Kuitenkin on tanssilla huonojakin ominaisuuksia, jotka täytyy ottaa vakavasti huomioon. Monen ihmisen terveys on hukkunut tanssin pyörteisim. Kun hiestyneenä mennään talvipakkasessa ulos, vilustutaan helposti, ja silloin tanssipaikan tomupilvessä saadut bakteerit helposti pääsevät tekemään tuhotyötänsä ihmisruumiissa. Tämän lisäksi on tanssilla sellainen kiihottava voima (samoin kuin korttipelillä y. m.), että se helposti tukahduttaa kaikki muut paremmat harrastukset. Nuori ihminen joutuu tanssin orjaksi.

Näistä syistä on tanssia yleensä nuorisoseurapiireissä vastustettu. Mutta niin kauan kuin ei mitään sellaista huvittelumuotoa, johon kaikki voivat ottaa osaa ja joka antaa nuorisolle toimintaa sekä sopii väkirikkkaiden iltamien ohjelman lisäksi, voida keksiä, on tanssia rajoitetussa muodossa nuorisoseuratilaisuuksissa suvaittava. Mutta seuratalot on pidettävä siisteinä ja niiden lattiat laitettava niin, etteivät terveydelliset vaarat pääse suuriksi. Ellei näin tehdä, on kuntien terveyshoitolautakuntien

sekaannuttava seuran asioihin. Sekä terveyssyistä että varsinkin tanssin kiihoittavan vaikutuksen vuoksi on tanssiaikaa annettava ainoastaan 1 tunti ohjelman loputtua eikä kokoustilaisuuksissa ollenkaan (kts. Kokoukset).

Tanssia on myös koetettava jalostaa ja kehittää, niin että se olisi siistiä ja vaikuttaisi voimistelun tapaan. Hyvä viulun- tai pianonsoittaja, orkesteri tai soittokunta tulisi olla tanssimusiikkia antamassa. Harmonikka muuttaa kisat remutansseiksi.

Terveydelliset vaarat ovat p i i r i l e i k i s s ä epäilemättä pienemmät, mutta siveelliset vaarat ehkä suuremmat, ellei oteta huomioon tanssin suurempaa kiihoittamisvoimaa. Siveellisesti alentavia ovat rumat ja kaksimieliset piirileikkilaulut. Mutta jos seuralla on tehtävänsä tasalla oleva leikinjohtaja, joka aina aloittaa laulut ja siten estää huonojen sellaisten valtaan pääsyä, on reipas piirileikki erinomainen, kokouksien y. m. sellaisten tilaisuuksien, joissa on pienempi yleisömäärä, ohjelman jatkaja.

K a n s a n t a n s s e j a j a l a u l u l e i k k e j ä on yritetty kotiuttaa meidänkin maassamme, mutta kuitenkin ei siinä ole sanottavia tuloksia saatu. Nuorisoseuraelämässä on niillä merkityksensä ja huomattava tilansa iltamien ohjelman rikastuttajana näyttämöltä esitettynä, mutta suurien joukkojen huvittelumuodoiksi eivät ne yleensä sovi.

Myöskin taikalyhtykuvat ja elävätkuvat voisivat nuorisoseurat ottaa palvelukseensa tarjoomalla niitän vaihteen vuoksi tilaisuuksissaan muun ohjel-

man ohella, mutta silloin pitiäisi olla kyky erottaa kulta kuonasta. Varsinkin elävissäkuvissa on niin kovin paljon huonoa ja siveellisesti turmelevaa, että niissä oleva hyvä helposti hukkuu kaiken saastan paljouteen. Valitsemalla voisi niistäkin kuitenkin poimia kultajyväsia. Yksinomaiset elävienkuvien näytännöt alkoot tulko nuorisoseuroissa kysymyksen.

Ihmisen kehittyessä tuo kaikenlainen henkinen viljelys hänelle tyydytystä s. o. muuttuu huviksi. Helppotajuisimpia sellaisista huveista ovat näytelmät ja kuvaelmat, jonka vuoksi ne saavatkin niin yleisen suosion osakseen (vrt. Näytelmäharrastus). Mutta myöskin taide-esitykset, vieläpä puheiden ja esitelmien kuuleminen sekä kirjallisuuden viljeleminen muuttuu huviksi. Tällaisiin henkevämpiin, kohottaviin ja jalostaviin huvitteluihin tahtoo nuorisoseuraliike Suomen nuorisoa johdattaa.

Paljon on tälläkin alalla vielä tekemätöntä työtä.

TÄSMÄLLISYYS JA JÄRJESTYKSENPIITO.

Hyvä järjestys, jossa täsmällisyys on tärkeimpänä kulmakivenä, on nuorisoseuratyön ensi ehto. Jos puuttuu täsmällisyyttä ja käytöksessä on epäjärjestystä, silloin ei juuri muusta kasvatuksesta voi puhuaakaan. Jos annettujen tehtävien hoitaminen lyödään laimin, silloin hyväksi suunnitelluista tilaisuuksista tulee huonoja, yleisön ja toimijat valtaa kyllästyminen ja laiminlyöjät totuttavat itseään

holtittomuuteen. Jos harjoitustilaisuuksiin, joissa kaikkien jäsenten läsnäolo on välttämätöntä, muutamat saapuvat vasta pitkän odotuksen jälkeen, se on toisille katkeroittavaa ja väsyttävää. Ja jos yleiset tilaisuudet eivät ala määrälleen, silloin totutaan sellaiseen venyttelyyn, että alkaminen on lopuksi ihan sattuman varassa. Jos taas puuttuu järjestystä, jos yleisö ohjelman aikana liikkuu ja puhelee, tai ohjelmoitsijat häiritsevät toisiaan, esim. paukuttamalla näyttämöllä esiintyjäin selän takana, silloin ohjelman suorittajat eivät voi eläytyä esitykseensä ja tarkkaava yleisö tulee häirityksi. Hyvä järjestys on siis nuorisoseurassa kaiken muun hyvyyden pohja.

Mitä on sitten tehtävä hyvän järjestyksen aikaansaamiseksi?

Laiminlyöntipaheen poistamiseksi on joksikin aikaa otettava ohjelman suoritus ja toimet »varmoinhin käsiin», joita toivottavasti joka seurassa on muutamia. Kun ydinjoukko valitsee ulkopuoleltaan puuhaajia, tapahtuu se asianomaisen kanssa aikaisemmin tapahtuneen yksityisen neuvottelun pohjalla, jossa valittu on antanut lupauksensa. Kun täten joitakin aikoja annetaan esimerkkiä, että kaikki annetut tehtävät suoritetaan, voidaan vähän ajan kuluttua alkaa valita ilman ennakkolupaustakin ja yleinen tapa ja käsitys annettujen tehtävien pyhydestä vaatii jokaisen seurassa suorittamaan tehtävänsä. Laiminlyöntien merkitseminen päiväkirjaan ja laiminlyöntien käsittely jäsenrikoksina

ovat sopivia kannustajia. Tässä on asetettava samalle tasolle myöhästymiset ja poissaolot niinhyvin harjoituskokouksista kuin yleisistäkin tilaisuuksista.

Täsmällisyyden aikaansaamiseksi on tilaisuuksille määrättävä sopiva alkamisaika, jolloin hyvällä tahdolla harjoittajat tai yleisö voivat saapua. Iltamat ja kokoukset aletaan täsmälleen määrättynä aikana. Ohjelman aikana ei yleisöä lasketa sisään, vaan on myöhästyneen odotettava ohjelmanumeron väliaikaa.

Järjestyksen pidossa on nuorisoseuroille asetettava ainakin seuraavat vaatimukset:

1. Juhlasalissa ja ravintoloissa ei saa tupakoida eikä esiintyä lakki päässä.
2. Ohjelman aikana ei saa salissa liikkua eikä supatella.
3. Leikissä ja tanssissa ei suvaita rivoja lauluja eikä käytöstä.
4. Jokaisesta tilaisuudesta poistutaan viimeistään klo 12 yöllä.

Järjestyksen luomisessa ja valvonnassa ovat seuraavat keinot vartenotettavia:

Ohjelman edellä ei suvaita tanssia. Se saattaa kehittymättömän yleisön levottomaksi ja kehittyneissä oloissa ei tanssilla alkamistapaa ole katsottu sopivaksi edes kokeilla.

Tarjoilu on käynnissä vain väliajoilla. Ohjelman ajan ovat ravintolan ja salin ovet suljetut, missä ei yleisö ole niin kehittynyttä, että vapaaehtoisesti on ohjelman ajan paikoillaan.

Kunkin tilaisuuden ohjelma järjestetään etukäteen yksityiskohtaisesti. Samoin on joka tilaisuudessa ohjelman johtaja. Jos näyttämöllä täytyy iltaman aikana »kollastaa», on sitävarten järjestettävä väliaika.

Ohjelmanumerojen välillä ei saa olla mitään odotusta, ellei ole yleisölle ilmoitettu väliaikaa. Väliaikoja onkin järjestettävä tarpeeksi tiheään. Koskaan eivät nuorison tilaisuuksien ohjelmat saa olla kovin pitkiä, iltamissa eivät mitenkään yli kolme tuntia kestäviä. Väliaika pitäisi olla noin joka tunnin päästä.

Järjestyä valvomaan on valittava erityinen toimikunta. Jos järjestyksen aikaansaamisessa on vaikeuksia, on toimikunta valittava mahdollisimman runsasjäseninen. Edellä mainittujen toimenpiteiden valvomisen lisäksi järjestystoimikunta pitää kussakin tilaisuudessa järjestyä, hajautuen yleisön sekaan, taajimpaan salin perälle ja parvekkeelle. — Tavallisesti ei järjestyksen valvojain näin hajauduttuaan tarvitse käyttää muuta kuin kuis-kaavaa huomautusta. Järjestystoimikunta pitää vuosittain muutamia kokouksia jäsentensä ammattinnostuksen ja taidon kasvattamiseksi.

Edellä jo viitattiin päiväkirjaan. Sitä pitää johtokunnan jäsen, joka on tehtävänsä valittu vuodeksi. Päiväkirjassa annetaan mainetodistus kustakin tilaisuudesta ja jos on ollut muistutettavia, merkitään ne nimeltään. Samaa päiväkirjaan merkitään myös harjoittelijain myöhästymiset tai kokonaan pois-

jäämiset. Päiväkirja luetaan seuran kuukausikokouksissa. Muistutettujen ja harjoituksista myöhästyneiden nimet luetaan kumminkin vasta sitten, jos he samalla toimintavuodella esiintyvät toisen kerran muistutettavina.

Tärkeätä on järjestysmuistutuksissa ja rangaistuksissa noudattaa ehdotonta puolueettomuutta. Siten tulee laki pyhitetyksi ja saa arvovaltaa.

Hyvä järjestys on nuorisoseuratyön tärkein kulmakivi. Ja hyvä käyttäytyminen on nuorisoseuralaisten itsekasvatustyön ensi hedelmä, jota ei saa mistään nuorisoseurasta puuttua.

NUORISOSEURAT JA KASVAVA NUORISO.

Nuorisoseuratoimintaan kasvaa aina uusia työntekijöitä. Luonto itse suurin piirtein katsottuna pysyy muuttumattomana, mutta luonnon eläjät alinomaa vaihtuvat. Sadan vuoden kuluttua asuu kokonaan uusi sukupolvi Suomenniemelläkin. Sama on laita nuorisoseuraelämässäkin sillä eroituksella, että sukupolvet siinä vaihtuvat tavattoman nopeaan. Vain muutama vuosi, ja seurojen toimivan jäsenistön muodostavat kokonaan toiset henkilöt.

Jo seurojen itsensä kannalta on senvuoksi tärkeää, että nuorisoseurat kiinnittävät myöskin nousevan nuorison kasvatukseen huomiota. Seurojen täytyy koettaa hankkia itselleen kunnollisia vastaisia työntekijöitä. Mutta myöskin tällaisen nuorison oman kasvatuksen kannalta on se välttämätöntä.

Kansakoulusta päässeet lapset jäävät hyvin usein oman onnensa nojaan itse huolehtimaan kasvatuksesta. Ja tämä ikäkausi on kuitenkin kaikkein tärkein ihmiselämässä, sillä silloin vasta lopullisesti vakaantuu se siveellinen pohja, jolle ihmiselämän perustus lasketaan. Omat huonot taipumukset ja usein myöskin ympäristö vetävät alaspäin. Täytyy olla myöskin kasvattavia ja kohottavia voimia.

Nuorisoseurojen on varsin helppo järjestää joka vuosi erityisiä tilaisuuksia lapsia varten, lasten-iltamia. Sensijaan tavallisiin iltamiin ei lapsia (alle 15 vuoden) tulisi oikeastaan laskea yksinään. Silloin kun vanhemmat tai sisarukset heitä iltamiin tuovat, tapahtuu se tietysti heidän vastuullaan, ja he myöskin valvovat lasten käytöstä tilaisuuksissa. Yksinään tulevat lapset hyvin usein joutuvat siellä kaikenlaisten — ei suinkaan sivistävien — nurkka-keskustelujen kuulijoiksi ja saattavat niihin häiriintyä itsekkin. Ohjelmassa on aina kohtia, joita lapset eivät ymmärrä ja joista niiden mielikuvitus luo kaikkea muuta kuin kauniita kuvia. Sitäpaitsi lasten yörauha häiriintyy ja se estää heidän ruumiinsa säännöllisen kehityksen. Ja jos lasten iltamissakäynti jatkuu, tulee siitä heille turmiolliset seuraukset ja nuorisoseura menettää heidän mielenkiintonsa.

Kun lapset kuitenkin haluavat aikaihmissen tapaista huvittelua, tulisi se lasteniltamien kautta tyydytetyksi. Samalla, niistä saataisiin erinomaisia kasvatustilaisuuksia.

Lasteniltamien toimeenpanijana on luonnollisesti seuran vuosikokouksessaan valitsema kasvavan nuorison toimikunta, joka olisi joka seuraan järjestettävä erityisesti kasvavan nuorison kehityksestä huolehtimaan. Tähän toimikuntaan pitäisi saada ainakin joku paikkakunnan opettajista sekä pari kolme seuran vanhempia jäseniä ja lisäksi muutamia nuoria jäseniä toimikunnan käytännöllisiä tehtäviä suorittamaan. Seuran leikinjohtajalla on itsestään paikkansa toimikunnassa.

Lasteniltamien ohjelmalla saa tietysti olla samoja ohjelmanumeroita kuin aikuistenkin illanvietoissa, kunhan vain huolehditaan, että kaikki ohjelmaan kuuluvat esitykset ovat lyhyitä ja lastentajuisia. Puheet ja esitelmät valittakoon lasten ajatus-, kokemus- ja tietopiiriä lähellä olevista asioista, kuten kotiseutumuistoista, suurten ihmisten laspuus- ja nuoruuskuvauksista, yksityispiirteitä muiden kansojen, esim. luonnonkansojen elämästä j. n. e. Seuran parhaat näyttelijät esittäkööt jonkun hyväsisältöisen, lapsille sopivan näytelmän. Mutta myöskin lasten itsensä pitää saada silloin esiintyä. Runo, lyhyt kertomus, laululeikki, kuvaelma ja lastennäytelmä sekä voimistelu ovat lasten esitettäväksi sopivia ohjelmanosia. — Iltama on alettava tarpeeksi aikaisin, että lapset pääsevät ajoissa nukkumaan.

Jokaisen nuorisoseuran olisi saatava aikaan edes yksi tällainen iltama vuodessa. Kasvavalle polvelle muodostuvat lasteniltamat juhlahetkiksi, joita ei hevillä unohdeta ja joiden vaikutus ulottuu vuosi-

kymmenien taakse. Samalla ne tekevät nuorisoseuratalot lapsille paikoiksi, joita kohtaan heillä on kunnioitus, ja nuorisoseuratoiminnan heille työksi, johon he suurella innolla kerran toivovat pääsevänsä osallisiksi.

Kansakoulusta päässyt nuoriso kyllä mielellään ottaa osaa kaikenlaisiin itsekasvatusharrastuksiin, kunhan sille vain järjestetään siihen tilaisuutta. Erityisesti pallo- ja urheiluleikit saavat juuri siitä ikäluokasta innokkaimmat osanottajansa, kunhan seuran leikinjohtaja vain voi niitä järjestää (kts. Liikuntokasvatus). Samoin kotiopintotyössä ovat tähänastisten kokemusten perusteella olleet kaikkein innokkaimpia 15—18 ikävuosien välillä olevat nuoret, kun vain kurssit eivät ole ylivoimaisia. Myöskin kotiseututyössä voidaan tätä ikäluokkaa käyttää kerääjinä, piirtäjinä j. n. e.

Varsinainen itsenäinen työskentely ei luonnollisesti voi menestyä tällä ikäkaudella — eikä vielä vähän myöhemminkään. Sentähden pitäisikin seurojen johtohenkilöiden jakaa tehtävät, ohjata ja järjestää työtä niin, että jokainen tietää hänellä olevan oman peltosarkansa kynnettävänä.

Erinomaisen tärkeä työmuoto kasvavan nuorison kasvatuksessa tarjoutuu nuorisoseuroille partioliikkeen kotiuttamisessa nuorisoseuroihin. Se tapahtuu parhaiten siten, että Suomen Nuorison Liitto ryhtyy yhteistoimintaan Suomen Partio-Liiton kanssa johtajien kasvattamiseksi liikkeeseen. Kun nuorisoseurojen nuorimmista, tehtävään sopivista jäsenistä

saadaan partiopojille ja -tytöille johtajia, saadaan toiminta kaikkialla alkuun. Osanottajia tuskin tulee puuttumaan.

Työhön ja toimintaan — se olkoon nuorisoseuralaisten tunnussana. Kun kasvavalle polvellekin saadaan luonteen ja voimien mukaista toimintaa, säästyy se monista viettelyksistä ja kiusauksista. Ja työssä aina voimat varttuvat. Huoletta, pelkäämättä voidaan silloin yhtyä Topeliuksen sanoihin:

»Maa armas, lastes hoimahan,
sydänten nuorten voimahan
saat heittää onnes vaalinnan
ja vastaisuuden Suomen!»

NUORISOSEURAT JA KANSANOPISTOT.

Kansanopistot ovat nuorisoseurahengessä toimivia oppilaitoksia, joissa erikoista ammattivalmistusta silmämääränä pitämättä kasvatetaan ihmisiä ja kansalaisia ja joissa samoin kuin nuorisoseuroissakin pannaan pääpaino oppilaan itsekasvatusharrastuksen herättämiseen ja ohjaamiseen.

Siten onkin kansanopistotyö nuorisoseuraelämää ja -työtä täydellisimmässä muodossa. Nuorisoseuralainen, joka on jo nuorisoseurassa herännyt itsekasvatuspyrkimyksille, saa kansanopistossa näille pyrkimyksilleen tarkoituksenmukaista ohjausta ja harjoitusaikaa. Täten saadun järjestetyn opiskelun ja ihanteellisen toverielämän vieton jälkeen saattaa

kotoinen ja nuorisoseuroissa harjoitettu itsekasvatus-työkin muodostua hedelmällisemmäksi.

Kansanopistotyön kannalta on asia saman laatuinen. Oppilaat, jotka tulevat kansanopistoihin nuorisoseuraherätyksen saaneina, ovat vastaanottohaluisia ja usein myöskin henkiseen ponnisteluun tottuneita. Mutta jos nuorisoseuroilla on jo kansanopistoon valmistavina kouluina merkitystä, niin vielä tärkeämpää on, että nuorisoseurat voivat toimia kansanopistojen jatkokouluina, joissa kansanopistosta päässeille tarjoutuu ohjausta ja yllykettä jatkuvaan itsekehitykseen ja jossa hyvä toveripiiri antaa siveellistä tukea ihmisyystaistelussa. — Toisellakin tavalla on nuorisoseuratoiminta kansanopistoille tärkeä. Nuorisoseurat kasvattavat laajoissa kansalaispiireissä valistusjanoa ja valistuksen arvon tajuamista. Siten yleinen mielipide kasvaa paremmin ymmärtämään kansanopistojenkin työtä. Tämä ymmärtämys esiintyy ei vain periaatteellisena myötätuntona, mutta myöskin valmiutena aineelliseen opiston tukemiseen.

Ei kumminkaan riitä, että nuorisoseurat ja kansanopistot tuntevat luontaista sukulaisuutta ja »itsestään» vaikuttavat toisensa työtä tukien, vaan on näiden kaksoissisarusten oltava suunnitelmanmukaisessa vuorovaikutuksessa. Tässä vuorovaikutuksessa voidaan ottaa huomioon m. m. seuraavia toimenpiteitä:

Nuorisoseurain on muodostettava kansanopistotoimikuntia ajamaan seuran keskuudessa kansan-

opistoasiaa. Tämä toimikunta huolehtikoon siitä, että seuran ohjelmistossa muistetaan kansanopistoasiaa. Useissa seuroissa on tapana toimia vuosittain yksi iltama, jonka ohjelma on omistettu kansanopistoasian selvittelylle ja tulot annetaan alueen kansanopistolle.

Varsin yleinen ja suositeltava toimenpide on nuorisoseurain liittyminen kansanopistojen kannatusyhdistyksiin säännöllisillä vuosimaksuilla. Samoin on toivottavaa, että nuorisoseurat antavat apurahoja kansanopistoon pyrkiville vähävaraisille nuorille. — Keskusseurat ovat menestyksellä toimineet kansanopistoilla nuorisoseuraluentoja ja opastustilaisuuksia.

Myöskin kansanopistojen puolelta on osoitettu huomiota nuorisoseuratyölle. Muutamissa opistoissa on käyty läpi nuorisoseuraoppi käyttäen tätä opasta kurssikirjana. Samoin on kansanopistoissa kotiopintolukuja järjestäen sekä kirjanpito-opetuksella ja esiintymisharjoituksilla kasvatettu työntekijöitä nuorisoseuroille. Nuorisoseurapäivän järjestämisen kautta ovat kansanopistot myöskin kiinnittäneet oppilaiden huomiota nuorisoseura-asialle. Kun kansanopiston opettajia on käynyt puhumassa nuorisoseuratilaisuuksissa, on sen kautta nuorisoseuraa ja kansanopistoa lähennetty ja johdettu yhteisymmärrykseen. Siten onkin kansanopistoväki monessa maakunnassa nuorisoseuratyön johdossa ja nuorisoseurat tukevat puolestaan kansanopistoja.

Se mitä edellä on sanottu kansanopiston ja nuoroseuran suhteesta pitää suureksi osaksi paikkansa myöskin muihin kansalaiskasvatusta varten oleviin kouluihin nähden.

KOTI JA NUORISOSEURA.

Koti on tärkein kasvatuspesä, jonka paikkaa ei mikään muu kasvatuslaitos kykene täyttämään. Kaikkien muiden kasvattajain edeltäjänä ja toverina on kodilla korvaamaton paikkansa. Saadaksemme kasvatustyömme mahdollisimman hedelmälliseksi, pitäisi meidän saada se sopusointuun niin, että toinen kasvattaja ei repisi toisen työtä ja siten rikkoisi ristiaallokaksi kasvatin sielua. Vasta koteihin juurtumisen kautta pääsee nuoriseura-aatekin täyteen tehoisuuteensa. Jos kotona on nuoriseura-työtä tuomitseva henki, joutuvat nuoriseuraan kuuluvat nuoret sekä heidän kotinsa painostavan ristiriidan alaiseiksi. Se tekee toisista nuorista uhmaajia ja toisista lannistuneita »antaa mennä»-eläjiä. Jo lapset imevät nuoriseuroja vastustavista kodeista nuoriseuraa halveksivan hengen, ja sitten nuorukaisina toverikaipuun kannustamina seurataloille tultuaan saattavat olla siellä vaikeita kutsua järjestykseen. Jos he »kääntyvät» huomaamaan nuoriseuran merkityksen, silloin tulee ristiriita vanhempien kanssa.

On siis tärkeätä, että kodit saadaan ymmärtämään nuoriseura-aatetta. — Tämän tarkoituksen

toteuttamiseksi voivat nuorisoseurat ja seuran jäsenet toimia m. m. seuraavalla tavalla:

Vanhemmat ihmiset ovat tavallisesti kiintyneet aineellisuuteen. Kun nuorisoseuroissa on käytännölliseen elämään kasvattava ammatillinen ja yhteiskunnallinen kasvatus tehoisesti järjestetty, silloin ne harjoittavat sellaista kouraantuntuvaan hyötykasvatusta, jonka vanha väkikin tavallisesti tunnustaa. Että vanhalle väelle oltaisiin tilaisuudessa puhua nuorisoseura-asiasta, on nuorisoseurain järjestettävä yhteisiä esitelmä- ja keskustelukokouksia maamiesseurain, osuuskuntain y. m. sellaisten laistosten kanssa, joihin tavallisesti vanhoillisetkin kuuluvat. Samoin voidaan järjestää juhlatilaisuuksia, joihin vanhempia kutsutaan vieraiksi ja joissa muun ohella puhutaan nuorisoseuratarkoituksista ja kotien myötätunnon merkityksestä.

Seuran toiminnan ohella on yksityisten nuorisoseuralaisten kodeissaan suorittamalla lähetystyöllä tärkeä merkitys. He ovat niitä hedelmiä, joiden mukaan nuorisoseurapuuta arvostellaan. Kun nuorisoseuraan kuuluvat nuoret ottavat jokapäiväisen elämänsä itsekasvatuksen kannalta pyrkien työssä ja käytöksessä kunnollisuuteen, silloin vanhemmat huomaavat, että nuorisoseura on synnyttänyt nuorissa jalouteen pyrkimystä ja tämä huomio kaataa nuorisoseuraan kohdistuneet epäluulot.

Kotien nuorisoseuraa vierovain ennakkoiluulojen kaaduttua voidaan ryhtyä kotoiseen nuorisoseuratyöhön. Muodot ovat helppoja ja yksinkertaisia.

Iltaisin y. m. vapaahetkinä järjestetään yhteisiä lukuhetkiä ja keskusteluja luetun johdosta. Kasvatuskirjallisuutta luettaessa johdutaan siten esim. pohtimaan kysymyksiä vihästumis-, valehtelemis- y. m. taipumusten voittamisesta. Kun perhe tekee yhteisiä suunnitelmia ja kukin huomauttaa ja tukee toistansa, silloin jos koskaan saadaan työstä tuloksia. Yleisten kysymysten selvittely on valaisevaa, kun sinä yhtyy nuorten mielikuviin ja tulevaisuuden usko, sekä vanha kokemus ja varovaisuus.

Tärkeätä on työskentely kasvavan nuorison hyväksi. Luku, laulu, soitto, piirustus y. m. henkinen toiminta voidaan vanhempain ja sisarusten vaikutuksesta esimerkin, kehoitusten, opastuksen ja kilpailujen kautta saada nousevalle nuorisolle huvittavaksi kehitystyöksi. Jos nuoret jo myöhemmässä lapsuudessa voidaan johdattaa omaperäiseen henkiseen työhön, silloin niistä nuorukaisiassa tulee myöskin hyviä nuorisoseuralaisia.

Vanhempain kanssa tapahtuvan yhteiskasvatuksen ja nuoremista sisarista huoltamisen ohella tulee nuorisoseurain jäsenenä olevain nuorten käyttää kotona kaikki itsekasvatustilaisuudet. Tilaisuuksia onkin kotielämä kukkurallaan. Työskentely tarjoaa tilaisuuksia ahkeruuden, huolellisuuden, kestävyyyden, kärsivällisyyden, velvollisuuden, tunnollisuuden y. m. oppimiseen. Monet tehtävät kasvattavat järjestyksenpitokykyämme. Sääli, avuliaisuus ja uhrautuvaisuus ovat myöskin kotoisessa elämässä kysyttyjä ominaisuuksia. Seurain kokouksissa me sel-

vittelemme päämääriä, mahdollisuuksia ja keinoja, joita sitten kotoisen elämän vaelluksessa toteutamme.

Tärkeätä on, että nuorisoseuralaiset pysyvät nuorisoseuralaisina vielä perhetaipaleita tallustaessaankin. Muuten saattaa nuoruusihanteet maata ai-neellisuuden alle ja jälestämme tulevat nuorisoparvet jäävät ilman peränpitäjää. Perhe-elämä ja leipähuolet vievät meiltä aikaa, niin, että vain harvat voivat olla myöhemmällä iällä nuorisoseuroissa jokatietoisina tekijöinä. Mutta tykkänään ei mahdollisuudet lopu keltään, kun vain harrastus elää. Sopiva on vanhenevan nuorisoseuraväen perustaa nuorisoseuroihin erityisiä kotiväenosastoja, eli piirejä, jotka kokoontuvat omiin keskustelukokouksiinsa elämän ongelmien selvittelyyn ja samalla valvovat sekä omalta osaltaan ottavat osaa seuran toimintaan. Erityisesti on kotiväen osaston huollettava edellisessä kappaleessa puhutusta nousevan nuorison kasvatuksesta. Jatkuvan osanoton kautta nuorisoseuratoimintaan pysyvät itsékasvatuspäyrinnöt meille rak-kaina ja nuorison toiminta tutuna. Siten saatamme me oman henkemme vireilläpitämisen ohella pysyä lähempänä rinnallamme ellettävää nuorta elämää ja erityisesti lapsiamme, joten onnistumme paremmin kasvatustehtävässämme ja kotimme säilyy ehyempänä.

Koti on tärkein kasvatuspä. Kodin mehevästä maaperästä pitää itsekasvatustiloihonkin saada elinvoimaisimmat valtajuurensa.

IV.

ALUEPIIRITOIMINTA.

Kun nuorisoseuroja muodostui lähekkäin, alkoivat ne vierailla toistensa luona. Mentiin yksityisinä ja seuroina. Oli niin mielenkiintoista sekä opettavaa ja innostavaa tutustua aatetovereihin ja niiden toimiin. Tämän vuosisadan ensimmäisen kymmenen puolivälissä sai vierailu Kyrönmailla säännöstellyn luonteen. Tämän »ajanmerkin» huomioon ottaen E.-P. Nuorisoseura järjesti talvella 1908 aluepiirijaon koko alueellaan. Jaon jälkeen ovat sitten kehittyneet viljelys- ja hoitotavat. — Tässä käsittelemme aluepiiritoimintaa sen kehityshistoriaa seuraamatta, sen nykyisellä asteella.

Aluepiirin muodostavat lähekkäin olevat, sopivan liikeyhteyden ja tuttavuussuhteiden yhteen liittämät paikkakunnat, joissa on noin 10—20 nuorisoseuraa. Jos sopivalla etäisyydellä ja liikeyhtymällä on alle 10 seuraa, voi luku olla vaikka 5. Sensijaan olisi vältettävä suuria piirejä. Vain poikkeustapauksessa mentäköön 15:stä yli. Piirijaon toimittaa tavallisesti keskusseura paikallisten nuorisoseurain toivomuksia huomioonottaen.

Perustettu aluepiiri laatii itselleen säännöt (mallisääntöjä saa keskusseuroilta) sekä valitsee johtokunnan, jonka jäsenistä on yksi puheenjohtaja sekä toinen rahastonhoitaja ja sihteeri. Tavallisesti valitaan piireille erityiset urheilu- ja kotiseutu-toimikunnat. Toimintavuoden alussa syksyllä laaditaan aluepiireille työohjelma, jossa määrätään vuoden kokoontumistilaisuudet ja niiden paikat sekä muu vuoden toiminta. Tavallisesti toimivat piirit kolme kokousta vuodessa, nimittäin syys-, joulujä ja maalis- tai toukokuulla. Syys- ja toukokuun kokoukset pidetään kuun alkupuolella, koska edellisen kuun lopulla tulee usein kelirikko ja toukokuun loppu on kokouksille liian kesämen. Maaliskuun kokouksen yhteydessä tapaa olla hiihtokilpailut. Maalis- tai toukokuun kokouksen yhteydessä pannaan toimeen alueen nuorisoseuranäyttely kilpailuineen. Kokousten järjestelyssä on hiukan eri tapoja. Toisissa piireissä on kokousten ohjelmistona yksinomaan keskustelut, joko etukäteen määrätyt tai asianharrastajain vapaasti esittämät, kun toisissa piireissä taas on tapana hankkia joka kokoukseen yksi esitelmä. Yleisesti käytetty aluepiirikokousten ohjelmanumero on toimihenkilöiden opastus. Siitä puhutaan neuvontatyön yhteydessä. Kokoukset pidetään päivisin alkaen klo 2 tai 3. Illalla kokousten loputtua on iltama, jossa pääohjelma, usein ohjelma kokonaan, on seurain välistä kilpailutuotetta. Kilpailtavat alat ovat lukemattomat. Näytelmät, musiikki, luku, kerronta, puhuminen, kotiseutu-

tiedot j. n. e. ovat tavallisimpia kilpailualoja. Toimitaan myöskin iltamia, joissa ei ohjelma ole kilpailullinen.

Kesällä, useimmiten myöhemmin paikallisseurain juhlain jälkeen, toimitaan piirin kesäjuhla. Kesäjuhlan ohjelmassa on piirin seurain välisillä urheilukilpailuilla tärkeä osa. Sekä kilpailu että muu ohjelma tavallisesti määrätään etukäteen seuroille.

Iltamain ja juhlain nettotulo on tapana panna tasan piirin ja paikallisen seuran kesken.

Kokouspaikat on sopiva valita niin, että ne tulevat vuoroin alueen eri puolille; vuosikokous ja kesäjuhla tavallisesti keskukseen. Heikoimpiin piirin nuorisoseuroihin ovat piirit joskus toimineet luentokursseja. Varsinaisen piiritoimikunnan ohella ovat piirit vaikuttaneet muutenkin alueen nuorisoseurain toimintaan. M. m. on pantu toimeen iltama- ja kokouskilpailuja. Elinvoimansa mukaisesti on seurat luokiteltu eri ryhmiin, joista kukin ryhmä on toiminut erillään. Joissakin piireissä on iltama tai kokouskilpailu koskettanut jokaista seuraa samana vuotena. Toisissa piireissä on esim. iltamakilpailu pantu läpi kahtena, jopa kolmenakin vuotena. Tällaisten kilpailujen kautta toimitut mallitilaisuudet ovat erittäin kasvattavia. Samoin ovat piirit toimineet seurain välisiä Pyrkijän levitys- y. m. kilpailuja.

Kun löytyy kyvykkäitä nuorisoseuratyölle eläytyneitä henkilöitä aluepiiritoiminnan johtoon, saa-

daan aluepiirien toimesta aikaan nuorisoseuroille voimakkaita paikallisseuroihin ja niiden toimijoihin vaikuttavia yhteistilaisuuksia. Samalla on aluepiiri mukava väliaste, jossa kasvaa työntekijöitä maakuntaliitoille.

V.

KESKUSSEURAIN TOIMINTA.

Keskusseurat eli -liitot ovat maakunnallisia nuorisoseuratyöntekijäin yhdistäjiä ja johtajia. Keskusseurat vaikuttavat osaksi oman toimintansa esim. vuosikokousten ja juhlain, sekä luentojen kautta, mutta tärkeämpi on kumminkin niiden vaikutus paikallisseurain ja aluepiirien kautta. Suuriarvoinen tehtävä on keskusseuroilla kerätä, järjestää ja julkaista alaosastojensa toimintaa koskevat tiedot.

Osaksi on keskusseurain toiminta näkyvää ja kaikille tuttua. Vuosikokoukset, juhlat, luentopäivät, opastuskurssit, kiertävät neuvojat, kiertokirjeet ja vuosikirja — kellekämpä ne eivät olisi tuttuja. Mutta johtokunnan kokoukset ja sihteerin suunnittelut sekä kirjeenvaihto, ne ovat näkymätöntä hiljaisuuden työtä. Ja samalla sellaista näkyvän työn perustuksen rakentamista, jolla julkinen työskentely ja saavutukset lepäävät.

Keskusseuran ja sen kautta maakunnan nuorisoseuratyön elinvoimaisuudelle on tärkeitä millaisista henkilöistä seuran johtokunta on pantu kokoon.

Joskus pidetään keskusseurain johtokunnan jäsenyyttä entisten kansanvalistustyöntekijäin kunnia-toimena. Toisinaan tahdotaan johtokuntaan saada nimensä kaiulla ulospäin vaikuttavia henkilöitä. Joskus kokoontumisen mukavuutta silmällä pitäen valitaan johtokunta yhdeltä paikkakunnalta. — Näitä näkökohtia voi kumminkin ottaa huomioon vain määräävään näkökohtain rinnalla, jos tahdotaan saada työkuntoisia maakuntahallituksia. Työkykyisessä keskusseuran johtokunnassa täytyy olla valtajoukkona käytännöllisessä nuorisoseuratyössä mukana olevat alueen eri puolia tuntevat nuorisoseuratyöntekijät. Muuten tulee johtokunnasta kuollut virkakoneisto, joka ei kykene tahdosta huolimatta elävöittämään seudun nuorisoseuraelämää.

Jos johtokunnan vaali on tärkeä, on sihteerin valinnan onnistuminen vielä tärkeämpi. Sillä sihteeri on keskusseurassa sellainen toimitusjohtaja, joka toteuttaa johtokunnan päätökset ja alustavasti harkitsee useimmat uudet suunnitelmat. Sihteerin tehtävästä johtuu, että hänen pitää olla käytännöllinen järjestäjäkyky, joka on syventynyt ja eläytynyt nuorisoseuratyöhön. Samalla pitää sihteerillä olla aikaa elää maakunnan nuorisoseuratoiminnassa mukana. Jos sihteeri on vain »virastossa» tehtävänsä suorittava henkilö, hän vieraantuu nuorisoseurain päivän puuhista ja paikallisista nuorisoseuratyöntekijöistä. Jos näiden lisäksi tulee vielä muita avuja, on tietysti aina parempi, mutta nämä ovat välttämättömiä.

Kun keskusseuran ja sen sihteerin varsinaisena tehtävänä on maakunnan nuorisoseuratyön johto, mainitsemme tässä muutamia siinä tehtävässä huomioon otettavia seikkoja.

Kirjeenvaihto on keskusseurain sihteerin jokapäiväinen työmuoto. Siinä on otettava tavaksi, että kirjeet vastataan heti. Jos kysytty asia ei ole selvillä, ei saa odottaa sen selville tuloa, vaan on kysyjälle vastattava, mitä voidaan vastata ja luvattava lisäselvitystä, tahi kokonaankin^{*} asiallinen vastaus jälestä. Mutta vaikka sihteeri itse vastaa nopeasti kaikkiin kirjeisiin, ei samaa saa odottaa muilta, vaan on opittava kirjoittamaan niin kauan, että tulee vastaus. Suurin osa sihteerin kirjeenvaihtoa onkin pyytämättä lähestymistä. Sanomalehtiutisten, kuulemansa y. m. pohjalla saa sihteeri aiheita tehdä tiedusteluja ja ehdotuksia seuroille ja piireille. Samoin saattaa vuosikertomusten y. m. »saatavain» karhuaminen aiheuttaa lukuisia kenenkään odottamattomien kirjeiden lähetyksiä. Jos viralliset »edessä seisijat» eivät vastaa, kirjoittaa sihteeri muille seuran jäsenille tai tunteilleen paikkakuntalaisille, mutta ei koskaan helitä ennen kuin asia on selvä.

Yksityiskirjeiden ohella on kiertokirjeillä tärkeä tehtävä. Näiden suhteen on vain huomattava, että niistä ei tehdä pitkiä. Vain muutama terävästi tehty ehdotus kerrallaan. Silloin seuroissa jaksetaan niihin syventyä ja toteuttaa ehdotukset. Hyvä on muutamalla sanalla muistuttaa tuttujakin teh-

täviä, esim. syksyisin vuositilaston ja työohjelman tekoa, että toimet kaikkialla aikansa muistetaan. Henkilökohtainen neuvontatyö on tärkeä. Sen suhteen viittaamme edempänä olevaan selontekoon. Painostamme tässä vain, että sihteerin tulee ehtiä tai olla tilaisuudessa lähettämään muita äkillisesti ilmeneviin neuvonnan tarvepaikkoihin, joita silloin tällöin esiintyy.

Neuvonnan rinnalla on tärkeitä huolehtia e s i t e l m ä r e n k a a n kunnossa pysymisestä. Esitelmärens gas muodostetaan siten, että puhumaan kykeneviä kansalaisia pyydetään puhumaan nuorisoseuroissa itse määräämistään aineista puhujaa tarvitsevan seuran kanssa sopiminaan aikoina. Lupautuneista henkilöistä painatetaan luettelo, joka lähetetään seuroille kehoituksella, että seurat järjestävät renkaan jäsenille puhetilaisuuksia. Keskusseuran sihteerin on huolehdittava, että uusia alueelle tulleita tai nousseita puhekykyisiä kansalaisia vedetään renkaaseen mukaan ja että kukaan renkaan jäsen ei saa toimettomuudesta väsyä. Vuosikirjan yhteydessä julaistu esitelmärenkaan kertomus pitää yllä harrastusta sekä renkaan jäsenissä että seuroissa.

Edellä jo viitattiin, että vuositilaston julkaiseminen on keskusseurain tärkeitä tehtäviä. Sen vaikutuksen tehostamiseksi olisi tilastoon aina liitettävä vertaileva selonteko, sekä esitettävä johtopäätöksiä ja ehdotuksia vastaiselle toiminnalle. Jos jälkimmäistä puolta ei sisällytetä vuosikertomukseen, on se esitettävä seuroille muulla tavalla.

Seuran vuosikokousten järjestelyssä on otettava huomioon kaksi näkökohtaa. Niiden ohjelmistossa pitää olla työtä syventäviä ja uusia näkökantoja selvittäviä kysymyksiä, mutta samalla niissä pitää olla helppotajuista ja mielenkiintoista nuoremman kokousyleisön ravitsemiseksi. Näin järjestettynä vuosikokoukset muodostuvat vaikuttaviksi maa-kunnallisiksi valistuspäiviksi.

Juoksevan toiminnan johtamisen ohella on keskusseuran johtokunnan ja erityisesti sihteerin valvottava alueellaan esiintyviä nuorisoseuraliikettä koskevia ilmiöitä. Jokaiseen ilmenevään epäkohtaan on heti kiinnitettävä huomiota, jokainen uusi työmahdollisuus on käytettävä. Kun keskusseuran alueella jossakin seurassa nostaa päätänsä lupaava työntekijän alku, on keskusseuran taholta häntä huomattava. Luottamustehtävillä on kannustettava itseluottamusta ja yrittelyhalua. Samalla on varattava kurseille kutsumisen y. m. muodossa harjoitustilaisuutta. Vain uusien työntekijäm kasvatuksesta huolehtimisella voidaan taata nuorisoseuratoiminnan jatkuva ripeys.

Kun toiminta kysyy varoja, on huolehdittava myöskin keskusseuran talouden turvaamisesta. Keräys saattaa joskus olla merkityksellinen. Ratkaiseva merkitys on muutamille keskusseuroille kesäjuhlan ja iltamain tuloilla. Lopullinen tuki keskusseuroille on kumminkin haaraosastojen kannatus. Kun keskusseuran ja paikallisosastojen suhde on läheinen ja kannatusvero järjestetään maksukyvyyn

mukaan, silloin seurat tavallisesti suostuvat suorittamaan sellaisia kannatuseriä, että säästäväisyyttä noudattaen niillä voidaan toimintaa harjoittaa.

Keskusseurain on edustettava myöskin ulospäin liikettämme. Maakunnan yhteisissä tilaisuuksissa ja valistusyrityksissä pitäisi nuorisoseuraliikkeen olla edustettuna. Oppikoulujen ja nuoriso-opistojen toverikuntiin pitäisi joka vuosi järjestää nuorisoseuratilaisuus. Samoin on tärkeätä toimittaa päivälehtiin nuorisoseurakirjoituksia.

Keskusseura on maakunnan nuorisoseuraelämän sydän ja sihteeri on sen valtimo. Sydämen ja valtimon tulee olla niin voimakkaat, että ne saattavat koko koneistossa veren vilkkaaseen kiertoon.

VI.

SUOMEN NUORISON LIITTO.

Niinkuin ennen on jo mainittu, toimii Suomen nuorisoliikkeen keskuselimenä, liikkeen johtajana ja ohjaajana, Suomen Nuorison Liitto (kts. Nuorisoseurajärjestö). Se on keskusjärjestö, jonka muodostavat keskusseurat paikallisseuroineen.

Suomen Nuorison Liiton asioita hoitaa johtokunta, joka valitaan Liiton vuosikokouksessa keskusseurojen edustajien toimesta. Johtokunnan jäseniä valitessa on tärkeätä ottaa huomioon muutamia seikkoja.

Liiton johtokunnan tulisi yleensä olla selvillä nuorisoseuraelämästä, sen tilasta ja kehitysmahdollisuuksista kautta maan. Sentähden olisikin hyvä, että johtokunnan jäsenet tulisivat valituiksi, mikäli mahdollista, eri osista maata. Samoin olisi tarpeellista, että kaikki nuorisoseuratoiminnan eri työmuotojen (kuten kotiseututyön, kotiopintotyön, näyttämötoiminnan, leikin, laulun j. n. e.) erikoistuntijat olisivat Suomen Nuorison Liiton johtokunnassa edustettuina. Sanomattakin on selvää, että johtokunnan jäsenten pitää olla asiaan innostuneita, kokeneita nuorisoseuralaisia.

Suomen Nuorison Liiton johtokunta toimeenpanee yleisten nuorisoseurapäivien ja Liiton vuosikokousten päätökset, ohjaa kiertokirjeillä ja sanomalehtikirjoituksilla sekä neuvontaa järjestämällä keskuseurojen ja paikallisosastojen toimintaa, toimittaa vuosikirjan, julkaisee Liiton äänenkannattajaa »Pyrkijää» sekä seurojen tilaisuuksiin sopivia esitelmiä ja muuta nuorisolle sopivaa kirjallisuutta j. n. e. Näitä tehtäviä silmälläpitäen järjestää johtokunta tarpeen mukaan jaostoja, valio- ja toimikuntia sekä toimeenpanee erilaisia kursseja nuorisoseuratyöntekijäin kasvattamiseksi.

Johtokunnan kokoonkutsuu ja sen käytännöllisiä asioita hoitaa Suomen Nuorison Liiton sihteeri. Sihteerin tehtävänä on huolehtia Liiton kirjeenvaihdosta, laatia kiertokirjeet ja vuosikertomus, toimittaa vuosikirja ja muut julkaisut, pitää pöytäkirjaa Liiton ja sen johtokunnan tilaisuuksissa, hoitaa arkistoa j. n. e. Näitä tarkoituksia varten on Liitto perustanut erityisen S. N. L. toimiston, jonka hoitajana sihteeri on. Kun sihteerin tehtävänä edellämainittujen töiden lisäksi on käydä persoonallisestikin eritoten keskuseurojen työtä tarkastamassa ja ohjaamassa sekä johtaa Liiton toimeenpanemia kursseja, vaatii se oikeastaan liian paljon yhdeltä henkilöltä. Sentähden asettaakin Liiton johtokunta tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan virkailijoita ja toimihenkilöitä. Mitä monipuolisemmaksi ja syvällisemmäksi nuorisoseuratyö muodostuu, sitä enemmän täytyy myöskin keskusjärjestöllä olla työvoimia käytettävänä.

Tärkeintä näissä tehtävissä on se, että kaikki työt tulevat määräaikanaan, oikealla ajalla suoritetuiksi. Kun esim. Liiton sihteeri jakaa vuosikertomuskäyäkkeit keskusseuroille elokuulla, voivat keskusseurojen sihteerit lähettää ne (2 kpl. kullekin) paikallisseuroille syyskuun alussa ja paikallisseurat palauttaa ne lokakuulla, joten aineisto Suomen Nuorison Liiton vuosikirjaa varten saadaan varmasti aikanaan kokoon. Samoin on asiantaita muissakin tehtävissä. Pienikin laiminlyönti saattaa pilata koko asian.

Johtokunnan muista virkailijoista on mainittava Suomen Nuorison Liiton puheenjohtaja, joka valitaan erikseen Liiton vuosikokouksessa. Puheenjohtajan on johtokunnan edustavimpana henkilönä ensi sijassa valvottava, että Liiton virkailijat täyttävät tehtävänsä kunnollisesti, ja autettava heitä neuvoillaan sekä asiantuntemuksellaan. Mitä suurempi kokemus Liiton puheenjohtajalla on nuorisoseura-asioissa, sen parempi se on liikkeen menestymiselle. Myöskin ulospäin suuntautuvaa vaikutusvaltaa hän voisi käyttää Liiton tarkoitusten toteuttamiseksi, jos sitä hänellä olisi. Tänä moninaisten harrastusten aikana olisi Liiton ensimmäisten miesten kyettävä kohottamaan tämä työ kaikkien pikku pyrkimysten yläpuolelle, sillä todellisena kansanliikkeenä se sen ansaitsee.

Puheenjohtaja tietysti johtaa Liiton johtokunnan kokouksia, samoin kuin neuvottelu- ja vuosikokouksinkin.

Rahastonhoitajan tulee huolehtia Liiton taloudellisesta hyvinvoinnista ja suorittaa toimen edellyttämät tehtävät. Rahastonhoitaja niinkuin sihteerikin voidaan ottaa johtokunnan ulkopuolelta ja myöskin yhdistää nämä molemmat tehtävät saman henkilön hoidettaviksi.

Sangen huomattava merkitys nuorisoseuratoiminnalle on epäilemättä Liiton järjestämillä yleisillä nuorisoseurapäivillä, joita pannaan toimeen tavallisesti joka kesä milloin missäkin osassa maata. Näissä tilaisuuksissa saman aatteen elähtämät henkilöt yhtyvät yhteen, yhteisistä voitoista iloitsemaan, yhteisiin taisteluihin terästymään. Niiden kautta opitaan tuntemaan nuorisoseuratyötä eri osissa maata, työn menestymismahdollisuudet selvenevät, nähdään puutteet ja pyritään niitä korjaamaan. Uusia suunnitelmia tehdään, innostutaan ja lämmetään, sytyttävää voimaa ja uskoa saadaan.

Yleisten nuorisoseurapäivien yhteydessä pidetään vuosikokous, jossa keskusseurojen edustajat käsittelevät kaikki vuosikokoukselle tavallisesti kuuluvat asiat. Niistä on erityisesti mainittava seuraavan vuoden työsuunnitelma.

Muista Liiton kokouksista huomattakoon neuvottelukokous, joka pidetään elo- tai syyskuulla ja johon keskusseurat ja sen edustajat Liiton johtokunnan lisäksi osaa ottavat. Kokouksen tärkein tehtävä on keskusseurojen työsuunnitelmien tarkastus. Johtokunnan kokouksissa

Liiton johtokunta käsittelee sille kuuluvia edellämainittuja tehtäviä.

Suomen Nuorison Liitolla ei toistaiseksi ole ollut mitään varmaa keskityspaikkaa maassamme. Sihteeritoimisto, joka on ollut sijoitettuna milloin minnekin, on v:sta 1919 ollut Helsingissä. Myöskin johtokunnan kokouspaikkana on viime aikoina ollut Helsinki. Myöskin »Pyrkijä» on siellä jo jonkun aikaa ilmestynyt.

Toiminta siis näyttää keskittyvän maan pääkaupunkiin. Onko pääkaupungin ilmapäri otollinen niille ihanteellisille kasvatusharrastuksille, joita Suomen Nuorison Liitto edustaa, siitä on kyllä lausuttu epäilyksiä. Mutta kuten hermolangat ruumiissa kulkevat aivoista kaikkialle, niin myöskin johtolangat maan »päästä» on levitettävä ympäri maata. Nün on käynyt muissa liikkeissä, ja nün arvellaan olevan välttämätöntä Suomen nuorisoseuraliikkeesäkin. Kokemus näyttää, mihin tuloksiin tämän tapainen keskitys johtaa, niin että silloin kun Suomen nuoriso kerran keskusjärjestölleen kohottaa oman talon, osataan se pystyttää oikeaan paikkaan.

Vähän on vasta Suomen Nuorison Liitto voinut tehdä Suomen nuorison hyväksi. Siihen on siltä puuttunut voimia ja varoja. Mutta suuri tulevaisuus on sillä edessä, jos se vielä kerran kykenee kohoamaan tärkeimmäksi kasvatustekijäksi varsinaisen koulunkäynnin ulkopuolella olevan Suomen nuorison keskuudessa. Ja siihen on sillä edellytyksiä olemassa, sen t ä y t y y siksi kohota.

VII.

TYÖOHJELMAT JA PAIKALLISSEURAIN TOIMINTALISTAT.

Kunkin toimintakauden alussa on nuorisoseurain laadittava itselleen työohjelma, jossa määrätään mitä ja miten vuoden kuluessa toimitaan. Työohjelma on välttämätön, että toiminta tulee suunniteltua, ja että otetaan huomioon eri tehtävät ja työtavat sekä jaetaan kuorma tasan seuralaisten kannettavaksi.

Työohjelma on johtokunnan laadittava. Keskusseuran työohjelman laadintakokoukseen on hyvä kutsua aluepiirin, ja paikallisseuran työohjelman luontiin seuran alaosastojen edustajia. Piirien ja alaosastojen edustajat ovat oman alueensa ja alansa tuntijoita ja samalla he jo työohjelmaa luotaessa pääsevät syventymään vuoden tehtäviin. Paikallisseurat voivat tarkistaa johtokunnan työohjelmaehdotuksen kokouksessaan, samoin aluepiirit. Keskusseuroissa laatii työohjelman neuvottelukokous. Suomen Nuorison Liiton työohjelma on tavattu esittää kesäkokouksen tarkastettavaksi.

Työohjelman ohella tulee paikallisseuroissa olla

lyhyemmäksi ajaksi, esim. kolmeksi kuukaudeksi kerralla laadittu toimintalista, jossa yksityiskohtaisesti määrätään tuon toimintalistan aikana tulevat tilaisuudet ja niiden toimeenpanijat.

Kun työohjelman ja toimintalistain »tekniikka» parhaiten selviää esimerkeistä, otamme tähän muutamia malleja:

Karhusaaren nuorisoseuran työohjelma toimintavuodelle 1922—23.

1. Johtokunnan toiminta.

Johtokunta kokoontuu määräaikaisiin kokouksiinsa joka kuukauden ensimmäisenä perjantaina klo 7 illalla ja tarpeen vaatiessa muulloinkin. Kokouksissa järjestetään yleisten kokousten ohjelma sekä suunnitellaan ja valmistetaan niille esitettävät käytännölliset asiat, tarkastetaan alaosaistojen työohjelmat ja iltamatoimikuntien suunnitelmat, käsitellään keskusseuran kiertokirjeet j. n. e. Kokouksissa on myöskin periaatteellisia keskustelukysymyksiä. Johtokunta toimeenpanee seuran päätökset ja huolehtii seuratoiminnan eri puolten johdosta. Sitä tarkoitusta varten on johtokunnassa työnjako laulun, leikin, liikuntokasvatuksen, näytelmätoiminnan, opintotyön, kotiseututyön, raittiustyön ja siveellisyystyön vireillä pitämiseksi ja järjestämiseksi.

2. Seuran kokoukset.

Seuran yleinen kokous on joka kuukauden toisena sunnuntaina ja esteen sattuessa johtokunnan määrämänä aikana. Kokouksissa käsitellään johtokunnan ja jäsenten esittämät käytännölliset asiat ja suoritetaan henkistä ohjelmaa. Johtokunta huolehtii, että seuran nuorimmatkin jäsenet saavat ohjelmaa esittääkseen. Kokoukset aletaan klo 8 illalla. Ohjelman tulee kestää pari tuntia, jonka jälkeen leikinjohtajan johdolla on yksi tunti leikkiä.

3. Iltamat ja juhlat.

Maksullisia iltamia toimeenpanee seura noin keran kuukaudessa. Tämän lisäksi annetaan alaosastoille oikeus toimia iltamia erikoistarkoituksia varten. Iltamat järjestää niitä varten valitut iltatoimikunnat, joiden on suunnitelmansa esitettävä johtokunnalle.

Perheiltamia järjestää johtokunta kuusijuhlan ja juhannusjuhlan lisäksi tilaisuuden sattuessa mahdollisimman arvokkaalla ohjelmalla.

Varsinaisia juhlia vietetään kesäjuhla, nuorisoseurapäivä, kirjallisuusjuhla, Kalevalan päivä ja Kotimaisen työn juhla. Juhlat toimeenpanee juhlatoimikunnat johtokunnan valvonnan alaisina.

4. Seuralehti.

Seuralehti »Touhu» ilmestyy jokaiseen kuukausi-kokoukseen. Sen vastaavana toimittajana tulee olemaan maanvilj. Jussi Puro.

5. *Luento- ja keskustelutoiminta.*

Jokaiseen juhlaan ja iltamaan hankitaan puhujia ja esitelmänpitäjiä. Kokouksissa annetaan nuorille jäsenille harjoitusesitelmiä ja keskustelukysymysten alustuksia, joiden johdosta keskustellaan. Puhujaosasto järjestetään opettaja Martti Rantakallion johdolla.

6. *Kotiopinnot.*

Tutkintolukuja järjestetään kansakoulun jatkokurssin yhteyteen alueen kummassakin kansakoulussa opettajiston johdon alaisena. Lukukerho toimii nuorisoseuramerkkivaatimusten suorittamiseksi maanvilj. Jaakko Kankaan johdolla. Kirjakerhoja vanhempia jäseniä varten muodostetaan Kankaankylään, Moision kylään ja Kirkonkylään.

7. *Kotiseututyö.*

Jatketaan edellisenä vuotena keskenjäänyttä kotiseudun kuvaamista valokuvien ja tushipiirrosten avulla. Erityisesti kiinnitetään huomio vanhan kansan taiteeseen, mikä käsiteollisuudessa esiintyy. Noin viisikymmentä vuotta takaperin eläneen kyläkoulun opettaja Matti Peltokankaan elämäkerta kirjoitetaan ja kootaan muita muistelmia. Kotiseutuilta toimitaan. Työtä johtaa puuseppä Kalle Katajisto.

8. *Raittius- ja siveellisyystyö.*

Toimikunta huolehtii tältä alalta ohjelmaa seuran tilaisuuksiin toimien myöskin ainakin yhden iltaman näiden aatteiden merkeissä. Raittiusvalistustyötä tehdään sitäpaitsi persoonallisen seurustelun, retkeilyjen ja raittiuskirjallisuuden avulla. Tämän toimikunnan puheenjohtajana on opettajatar Irja Rintala.

9. *Laulu ja soitto.*

Seuran laulunjohtajana on neiti Ilmi Hela. Yksiaänistä laulua on seuran kaikissa tilaisuuksissa ja yksiaänisen laulun harjoitusta kokouksien sekä harjoitustilaisuuksien yhteydessä. Kuoroharjoitukset Kirkonkylän koululla saman johtajan johdolla ovat joka torstai-ilta. — Seuran soittokuntaa johtaa urkuri Jalmari Palo. Soittokunnalle hankitaan uudet torvet ja vanhat käytetään uusien soittajien harjoittamiseksi.

10. *Liikuntakasvatus.*

Seura työskentelee yhdessä urheiluseura Kunnan kanssa aatteen edistämiseksi. Yhteistä voimisteluseuraa johtaa asemakirjuri Kelpo Kanerva. Seuran leikinjohtajana on neiti Selma Kangas. Urheilukentän hankkiminen seuralle toteutetaan ensi työvuoden kuluessa.

11. *Taloudellinen ja yhteiskunnallinen kasvatus.*

Tätä tarkoitusta varten valittu toimikunta hankkii seuran tilaisuuksiin puheita ja esitelmiä omalta alaltansa, järjestää retkeilyjä mallitiloille, tehtaisiin ja maatalouspäiville j. n. e. Toimikunnan työtä johtaa maanvilj. Urho Mäkimaa.

12. *Käsityösasto.*

Seuralla toimii ompeluseura neiti Siiri Rinteen johdolla. Saman seuran jäsenen johtamana toimitaan kaksikuukautiset kutomakurssit kevättalvella. Miesten käsitöitä varten on toimintavuodeksi määrätty erityinen 5 esinettä sisältävä mallisarja, jotka kukin valmistaa kotonaan. Tarvittaessa antaa opettaja Rantakallio ohjeita ja neuvoja. Keväällä pidetään käsityönäyttely.

13. *Kirjastotoiminta ja kirjallisuuden levitys.*

Seuran käsikirjastoon hankitaan 100 mk kirjat ja avustetaan kunnan yhteistä kirjastolaitosta edelleen 200 mk:lla. Kirjallisuusiltoja ja kirjallisuusjuhla vietetään. Pyrkijää levitetään. Tehtävistä huolehtii toimikunta, jonka johdossa toimii kirjastonhoitaja Veikko Valkama.

14. *Partiotoiminta.*

Seura huolehtii partiotoiminnan vireillä pitämisestä alueellaan kouluuttamalla nuorista jäsenistään työn

johtajia. Partiolaisten tilaisuuksia avustetaan ja toimitaan yksi suuri lastenjuhla. Toimintaa johtavan toimikunnan puheenjohtajana on opettaja Lauri Juusola.

15. *Ravintola.*

Ravintolasta huolehtivat seuran tytöt. Emäntänä toimii neiti Hanna Penttinen ja ravintola-apulaiset valitaan aina kahdeksi kuukaudeksi kerralla eri kylistä.

16. *Järjestysmääräyksiä.*

Seuran järjestyssäännöt ovat edelleen asetettavat seuran jäsenten ja yleisön nähtäviksi seuratalon kaikkien huoneiden seinillä. Niiden noudattamista valvoo seuran taloudenhoitajan johtama toimikunta, joka pitää myöskin päiväkirjaa järjestysrikoksista. — Tilaisuuksien alkamisessa koetetaan päästä yhä parempaan täsmällisyyteen.

17. *Taloudellisia uudistuksia.*

Urheilukentän hankkiminen lopullisesti toteutetaan. Soittokunnalle hankitaan uudet torvet. Tarvittavista korjauksista huolehditaan.

18. *Suhde järjestöön ja muihin valistusseuroihin.*

Aluepiirin, keskusseuran ja Suomen Nuorison Liiton avustamana aloittaa Seura uuden toiveista

rikkaan työvuotensa. Näitä kohtaan tahtoo seura siitä syystä kiitollisena täyttää velvollisuutensa suorittamalla suoritettavansa, lähettämällä edustajia näiden seuroille varattuihin tilaisuuksiin ja toteuttamalla ne tehtävät, mihin kuuluminen yhteiseen suureen järjestöön edellyttää. Myöskin muiden hyvää tarkoittavain valistusjärjestöjen kanssa pyrkii seura yhteisymmärrykseen, mikäli kosketuskohtia niiden kanssa ilmenee.

Savolan Kirkonkylän Nuorisoseuran työohjelma toimintakaudeksi 1. 9. 1919—31. 8. 1920.

1. Juoksevain asiain hoito.

Juoksevain asiain hoito tapahtuu entiseen tapaan johtokunnan ja valittujen toimitsijain kautta.

Johtokunta pitää määräaikaisia kokouksia seuran yleisten kokousten edellä joka kuukauden toisena sunnuntaina.

Säännöissä nimitettyjen toimitsijain lisäksi valitaan erityiset nousevan nuorison kasvatusta-, raittius-, kirjallisuus- ja kotiopinto-, kotiseutu-, kyläpiiri-, musiikki- ja kansanopisto-, sekä yhteiskunnallisten ja taloudellisten harrastusten toimikunnat. — Kuhunkin toimikuntaan valitaan yksi jäsen johtokunnasta.

Kaikki seuran luottamustoimet ovat palkattomia. Vahtimestariksi otetaan palkattu henkilö.

2. Toiminnan yleiset puitteet.

Työn järjestämiseksi laaditaan aina kolmeksi kuukaudeksi kerralla työlistaa, jossa määrätään sillä ajalla tulevat kokoonkutsumistilaisuudet ohjelmoitsijoineen.

Työlistat laatii johtokunta (jossa myöskin alaosastot ovat edustettuina) hyvissä ajoin ennen vanhan työlistan ajan loppumista ja asettaa sen nähtäville kaikkiin seuran ilmoituskaappeihin.

Työlistaa laadittaessa on periaatteina pidettävä, että kunkin kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina on kotiopintokuulustelu päivällä. Ensimmäisen sunnuntain iltana on perheiltama ja kolmannen sunnuntain ilta jätetään kotona vietettäväksi.

Toisena sunnuntaina klo 3:lta on seuran kuukausikokous.

Neljäntenä sunnuntaina on eri toimikuntien työolojensa ajamiseksi järjestämiä kokouksia ja illanviettoja.

Sopivina juhlina ja paikkakunnalla lepopäivinä vietettävänä arkena toimitaan suurempia iltamia, yhteiskokouksia y. m. ja varataan tilaisuutta naapuriseurain vierailuille.

Kyläpiirien sekä eri osastojen harjoituskokouksia saavat asianomaiset järjestää sopiviksi ajoiksi huomioonottaen, etteivät yhteensatutuksilla häiritse tässä määrättyjä tilaisuuksia.

Ylläolevat säännöt koskevat vain talven aikaa.

Kesän aikana sisälläolevia tilaisuuksia vähennetään ja toimitaan ulkoilmakokouksia ja juhlia sekä opinto- ja huviretkiä.

3. *Työjako.*

Kokousten ja iltamain ohjelmat suorittavat osastot vuoroon ja yhteisesti johtokunnan määräyksen mukaan.

Säännöissä ja tämän työohjelman ensikohdassa mainitut toimikunnat ja toimihenkilöt huolehtivat kukin siitä, että heidän velvollisuuksiinsa kuuluvat tehtävät tulevat toimitetuiksi ja edustamansa aatteet valvotuiksi. Seuralehdelle valitaan koko vuotinen toimittaja.

Nousevan nuorison toimikunta järjestää opettajiston ja vanhempain johdolla, lasten suorittamalla ohjelmalla talven mittaan 2 lasten juhlaa ja hiihtokilpailut. Kesällä toimeenpannaan kyläryhmittäin useampia urheilukilpailuja sekä syyspuoleen yhdistetty henkinen ja ruumiillinen moniottelu.

4. *Tehtävät eri aloilla.*

Raittiustyötä tehdään raittiustoimikunnan kautta pitäen elossa tupakka- ja kahvilakko-osastoa. Ravintola pidetään edelleen kahvin ja teen tarjoilusta vapaana.

Kotiopinto-aineeksi otetaan Puutarhaoppi.

Lukijoille annetaan kirjain ostoon 50 % avustus.

Kirjasto uusitaan noin 200 markan arvosta. Kirjastonhoitaja toimitetaan kansanopistolle tuleville opastuskursseille. Lukuhulun herättämiseksi toimitaan m. m. vapaita ja kilpailullisia kirjaneloituksia.

Pyrkijän levittämisestä pitää seura huolen.

Samoin levitetään S. N. Liiton kirjastosarjassa ilmestyviä kirjoja.

Kotiseutuasianajoa toimitetaan siten, että S. N. Liiton maanraatajakokoelmaan toimitetaan Antti Mäntysaaren elämäkerta ja kuva, kerätään valokuvia kotiseutuvaliokunnan suunnitelman mukaan ottamalla kustakin aiheesta 2 kuvaa, joista toinen tulee omalle ja toinen keskusseuralle. Talven kuluessa toimitetaan kilpailut maakunnan kansanluonnetta kuvaavien kaskujen ja sanasutkausten keräilyssä. Kevättalvella toimitaan kotiseutuilta, jonka ohjelman kotiseututoimikunnan tulee laatia jo ennen joulua. Kesäretkeilyjä toimitaan myöskin kotiseututuntemuksen lisäämiseksi.

Taloudelliselle kasvatukselle omistetaan aivan erityistä huomiota. Siinä tarkoituksessa toimitaan m. m. käsityö- ja kasvitarhanhoito- sekä pihamaiden sustomiskilpailut. Kussakin kyläpiirissä järjestetään talvella retkeilyjä toistensa taloustöitä tarkastamaan. Kesällä toimitaan paikallisia maatalousretkeilyjä.

Kansanopiston tukemiseksi lisätään maakunnan kansanopiston kannatusosuudet viiteen.

Kansanopistoasian periaatteellisesta valaisemisesta pidetään huolta. Samoin esitetään pitäjän toisille edistysseuroille kehoitus kansanopiston tukemistyöhön ryhtymisestä.

5. Talouden järjestäminen.

Taloudenhoito tapahtuu entiseen tapaan johtokunnan, taloudenhoitajan ja vahtimestarin kautta. Varojen keräys tapahtuu kannatusjäsenten kautta, jotka kukin suorittavat seuran rahastoon 1 markan kuukaudessa eli 12 markkaa vuodessa. Ilmat pidetään maksuttomia muutamaa mahdollista poikkeusta lukuunottamatta.

Tulot ja menot on arvioitu seuraavasti:

Tulot:

Säästö edellisvuodelta	449:65
Jäsenmaksut	173:—
Kannatusmaksuja	1,480:—
Vuokria	300:—
Noin 2:sta pääsymaksullisesta tilaisuudesta	500:—
Yhteensä Smk.	2,902:65

Menot:

Juoksevat menot (verot, vakuutusmaksut, valoon y. m.)	1,000:—
Kirjastolle	400:—
Esitelmätoimintaan	200:—

Seuran edustajain matkakuluihin	200:—
Alaosastoille	300:—
Seuran puutarhan ja urheilukentän kunnos- tamiseen	200:—
Kotiseutukeräyksiin	100:—
Kannatusapua keskusseuralle	100:—
Kansanopiston avustus	100:—
Kotiopintokirjain ja Pyrkijäin tilausten maksuosuus	100:—
Säästö	202:65
Yhteensä Smk.	2,902:65

6. Järjestysmääräyksiä.

Kaikki seuran tilaisuudet aloitetaan syksyllä ja talvella klo 7, kesällä klo 8 illalla ja lopetetaan viimeistään klo 12 illalla.

Tupakoiminen ja lakkipäässä-olo on kaikissa seuran tilaisuuksissa kielletty.

Leikkejä on iltamain ja kokousten lopussa, kyläpiirikokouksissa istumaleikkejä, pienemmissä iltamissa ja kuukausikokouksissa piirileikkejä ja kansallistansseja ja vain varsinaisissa iltamissa tanssia. — Seuran talon vuokraajille ovat samat järjestys-säännöt velvoittavia.

7. Yhteistyö keskusseuran, aluepiirin ja muiden valistusjärjestöjen kanssa.

Keskusseuran ja aluepiirin päätökset katsoo seura itseänsä velvoittaviksi. Samoin lähetetään molem-

pien yllämainittujen järjestöjen tilaisuuksiin edustajia. Paikkakunnan toisten seurain ja yhdistysten kanssa ollaan yhteistyössä tilaisuuden mukaan.

Miihuniemen Nuorisoseuran työohjelmaa

1. 9. 1919—31. 8. 1920.

1. Seura toimii ilman kyläpiiri- ja osastojakoa yhte-näisenä joukkona johtokunnan johtaessa myös-kin erikoisalojen tehtäviä.
2. Että eri alat tulevat seurassa hyvin edustetuksi, on johtokunnan jäsenten jaettava tehtävät niin, että jokaiselle tulee joku erikoisala huollettavaksi. (Yksi johtaa musiikki-, toinen näytelmä-, kolmas voimistelu-, neljäs luku-, viides raittius- ja siveel-lisyysharrastuksia j. n. e.)
3. Seura kokoontuu talven aikana loka- huhtikuulla joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sun-nuntaina yhteisiin kokouksiin, joissa on aluksi puoli tuntia yhteislauluharjoituksia ja henkisen ohjelman välissä puoli tuntia voimisteluharjoi-tuksia. Kokousten keskustelu- y. m. ohjelma on johtokunnan jäsenten vuoroin järjestettävä huo-mioon ottaen kukin erikoisalansa ajamista.

Toinen ja neljäs sunnuntai on ryhmäharjoitte-lua kotiopintoja, näytelmiä y. m. varten.

Iltamia toimitaan tapaninpäivänä, laskiaisena ja pääsiäisenä. Kesäjuhla ja iltama toimitaan juhannuksena.

Kesän aikana, kesä- elokuulla, toimitaan joka kuukauden ensi sunnuntaina kokous ja kolmantena sunnuntaina retkeily.

Toukokuulla on vain kuukausi- ja syyskuulla vuosikokous.

4. Isäntäin kyläkokouksessa antaman luvan mukaan järjestää johtokunta tilaisuudet vuoroonsa eri taloihin.

Savolan Kirkonkylän Nuorisoseuran toimintalista loka- marras- ja joulukuuksi 1919.

L o k a k u u l l a:

- 5 päivänä Kotiopintokuulustelut. Illalla klo 7 iltama 1:sen piirin toimesta.
- 10 » Kirjastoiltama kirjastotoimikunnan toimesta.
- 12 » Kuukausikokous. Ohjelma 2:lta piiriltä. Keskustellaan asuntojen ja pihamaiden puhtaanapidosta. Puhuu Lauri Louhi.
- 19 » Kotiopintokuulustelut.
- 21 » Istutuspäivä seuran kentällä. Töiden järjestämisessä pyydetään ottamaan huomioon johtokunnan kutsussa mainitut seikat.
- 26 » Raittiuskokous klo 3. Ohjelma Raittiusosastolta.

M a r r a s k u u l l a:

- 2 päivänä Kotiopintokuulustelut. Illalla klo 7 iltama 4:nen piirin toimesta.

- 9 » Kuukausikokous 1:sen piirin toimesta. Keskustellaan pyhien ja joutohetkien oikeasta vietosta. Puhuu esitelmärenkaan jäsen, pastori Kalle Kajastus.
- 16 » Kotiopintokuulustelut.
- 23 » Talo tyhjä Haukkalan nuorisoseuran talolla olevan edistysseurain yhteiskokouksen takia.
- 30 » Voimisteluosaston iltama.

J o u l u k u u l l a:

7 päivänä Kotiopintokuulustelut. Illalla klo 7 iltama 2:sen piirin toimesta.

14 » Kotiopintokuulustelut klo 1 ja aluepiirin kokous klo 3. Illalla klo 7 pääsymaksullinen iltama.

21 » Joulujuhla johtokunnan järjestämällä ohjelmalla.

26 ja 27 p:nä klo 3:lta luentokurssit. Ohjelma eri ilmoituslapuissa.

27 p:vän illalla klo 7 on yleinen vapaailtama.

H u o m a u t u k s i a:

Kuukausikokoukset ja kotiopintokuulustelut alkavat klo 3, ellei muuta aikaa ole erityisesti ilmoitettu. Kirkonkylän kotiopintopiiri kokoontuu Kirkonkylän ja Saraniemen piiri Saraniemen koululle.

Iltamat ovat vain seuran jäsenten keskeisiä ja heille (sekä heidän seuran alueen ulkopuolelta

oleville tuttavilleen) vapaita, mikäli ei iltamasta ole nimenomaan toisin ilmoitettu. (Missä taasen iltamat ovat maksullisia, siellä tietysti tämä määritelmä ei käytännössä sovellu.)

Pihamaiden siistimiskilpailun toinen tarkastus on tämän toimintalistan ajalla.

Eri osastojen ja kyläpiirien erikoistoiminnan suhteen viitataan näiden omiin ilmoituksiin.

Palosaaren aluepiirin työohjelma toimintakaudeksi 1. 9. 1919—31. 1. 1920.

1. Aluepiirin tilaisuudet.

Piiri pitää vuoden ajalla kolme kokousta, joista viimeinen on vuosikokous, sekä kesäjuhlan. Kokous- ja juhlapäivän iltoina on iltama. Maaliskuun kokouspäivän aamulla on hiihtokilpailut.

Eri tilaisuudet ovat:

Maalisk. 15 p. piirikokous Halkosaaren nuorisoseuran luona.

Huom. Aamulla hiihtokilpailut.

Toukok. 10 p:nä piirikokous ja näyttely Lylyn nuorisoseuran luona.

Heinäk. 7 p:nä kesäjuhla Vallin nuorisoseuran luona ja

Syysk. 13 p:nä vuosikokous Hyypän nuorisoseuran luona.

Kokoukset ja kesäjuhla alkavat klo 3 i. p. ja illamat klo 8 illalla. Hiihtokilpailu alkaa klo 8 aamulla.

2. Ohjelmat ja niiden järjestäminen.

Kunkin piirikokouksen ohjelmaan tulee jonkun nuorisoseuratehtävän opastaminen alustuksen ja keskustelun kautta. Samoin tulee jokaiseen kokoukseen yhteiskunnallista aihetta käsittelevä esitelmä. Tämän lisäksi tulee kokoukseen kaksi periaatteellista kysymystä kuhunkin. Iltamiin tulee näytelmä, piirilehti ja erilaisia kilpailuja. Kysymysten alustajat, näyttelijät ja kilpailijat määrää piirin johtokunta eri seuroista. Piirilehden toimittaja valitaan koko vuodeksi. Opastusalustuksen ja esitelmöitsijän hankkii piirin johtokunta.

Kesäjuhlan ja iltaman ohjelman laatii ja hankkii johtokunta ja urheilutoimikunta. Hiihtokilpailut toimii urheilutoimikunta.

3. Piiriin kuuluvain seurain kohottaminen.

Piirissä olevain seurain toiminnan kohottamiseksi järjestetään kaikkia seuroja käsittävä kokouskilpailu erityisesti hyväksyttävän kilpailuohjelman mukaan. Samoin järjestetään Pyrkijän levityskilpailu.

4. Piiritoiminnan johto

on johtokunnan ja piirisihteerin huolena.

Sisämaan Nuorisoseurojen Keskusseuran työohjelma toimintakautena 1/9 1922—31/8 1923.

(Hyväksytty Sisämaan Nuorisoseurojen Keskusseuran neuvottelukokouksessa Laajajoella 20/8 1922.)

1. Johto

tapahtuu sihteeritoimiston kautta. Johtokunta suunnittelee kokonaisuudessaan toiminnan suuntaviivat. Erikoisaloja ajamaan valitsee johtokunta kotiseutu-osaston, musiikki-, käsityö-, kotiopinto- ja kirjallisuus-, raittius- ja siveellisyytyö ja urheiluvaliokunnat, joissa kussakin on vähintään 1 jäsen Keskusseuran johtokunnasta. Syysneuvottelukokoukseen tuovat valiokunnat ja aluepiirit työsuunnitelmansa. Vuosikirja ja kiertokirjeitä toimitetaan entiseen tapaan. Keskusteluaiheita selostuksineen lähetetään seuroille. Sanomalehdissä valaistetaan nuorisoseuraintoja. Pyrkijän hyväksi työskennellään. Kirjallisuutta ja varsinkin N. S. kirjallisuutta levitetään.

2. Yleiset tilaisuudet.

Vuosikokous pidetään Lahon nuorisoseuran luona tammikuun 6 ja 7 pnä.

Kesäjuhla vietetään Ylimäen nuorisoseuran luona kesä- ja heinäkuun vaihteessa.

Neuvottelukokous on Peltomaan nuorisoseuran luona elokuun lopulla.

3. *Neuvonta- ja esitelmätyö.*

Syksyn kuluessa lähetetään neuvoja aluepiirin vuosikokouksiin ja jokaisen paikallisosaston luokse.

Talven kuluessa järjestetään luentokursseja ja neuvontatilaisuuksia mahdollisuuksien mukaan. Nuorisoseurakursseja toimitaan marraskuun 1—7 p:nä Lapin kirkolla, marraskuun 8—14 p:nä Päränteellä ja joulukuun 27 p:stä tammikuun 2 p:ään Kurejoella.

4. *Kotiopinnot.*

Kotiopintotyössä noudatetaan S. N. Liiton hyväksymää kotiopinto-ohjelmaa. Lukuaineeksi otetaan suomensukuiset kansat.

5. *Kotiseututyö.*

Kotiseututyön alalla kehoitetaan paikallisseuroja järjestämään kotiseututoimikuntia. Päähuomio kohdistetaan valokuvain ja puumerkkien sekä aikaisempaa kansanopetusta koskevien tietojen keräykseen.

Kunkin seuran on talven kuluessa toimittava kotiseutuohjelmaisen juhlatilaisuus.

Johtokunnan on kuvastojen järjestelyssä annettava seuroille yksityiskohtaisia ohjeita.

6. *Nousevan nuorison kasvat.*

Nousevan (13—16 vuotisen) nuorison keskuuteen yritetään saada aikaan järjestettyä kasvatustoi-

mintaa siten, että seurat valitsevat tätä asiaa ajamaan etupäässä opettajista ja lasten vanhemmista muodostettuja toimikuntia, jotka tukevat paikkakunnan toivonliitto- ja partiotoimintaa tai järjestävät muuten vastaavaa toimintaa nousevalle nuorisolle. — Maaseudulla olevaa partiotoimintaa ja sen kokemuksia tehdään tunnetuksi. Seuroja kehoitetaan syksyn kuluessa toimimaan nuorille jäsenilleen valistuskursseja.

7. *Raittiustyö.*

Raittiustyössä kiinnitetään erikoista huomiota salapolton ja tupakoimisen västustamiseen. Syksyn kuluessa järjestetään jokaisen paikallisosaston luokse raittiisuusneuvontaa. Kieltolakiliiton avustuksella toimitaan voimakkaita raittiuskokouksia. Raittiisuusvaatimuksen noudattamista seuran jäsenistön keskuudessa valvotaan. Samoin seurain tilaisuuksiin saapuvan yleisön raittiutta. Muiden raittiustyöntekijäm kanssa yritetään yhteistyöhön.

Raittiusasian yhteydessä ajetaan muutenkin siveellisiä harrastuksia.

8. *Asevelvollisten kasvatuksen ohjaaminen.*

Asevelvollisen nuorison kanssa kehoitetaan seuroja olemaan vuorovaikutuksessa, järjestämään heille lähtö-iltamia ja kirjeenvaihtoa, levittämään heidän keskuuteensa Pyrkijää ja kasvatus-

kirjallisuutta sekä toimimalla lomallaoleville tovereille vierailuiltoja. Sotilaskoteihin tilataan Pyrkijää.

9. *Musiikki.*

Laulun ja soiton kehittämiseksi, laulukuorojen ja soittokuntien elvyttämiseksi ja perustamiseksi toimitaan tämän alan valiokunnan kautta. Jousisoittokuntien perustamiseen kiinnitetään erikoishuomio. Yksiaänistä laulutaitoa koetetaan kohottaa. Laulu-, soitto- ja urheilujuhlat vietetään kesällä entiseen tapaan. Piirien ja seurojen tilaisuuksiin koetetaan saada laulua runsaammin.

10. *Liikuntakasvatus.*

Liikuntovaliokunta tukee ja opastaa yksityisiä seuroja voimistelu- ja urheiluharrastuksen herättämisessä ja edistämisessä. Voimistelujohtajien kasvattamiseksi ja urheilukenttien perustamiseksi koetetaan päästä yhteistoimintaan urheilujärjestöjen kanssa.

11. *Seuranäyttelijäin kasvattaminen.*

Keskusseura pitää edelleen palveluksessaan näyttelemisen opettajan, joka pitää seuroittain yksi- ja kaksiviikkoisia opastuskursseja.

12. *Yhteiskunnallinen ja taloudellinen kasvatus.*

Nuorison herättämiseksi yhteiskunnallisia ja taloudellisia kysymyksiä harrastamaan on paikallisseurain ja aluepiirien järjestettävä näiltä aloilta esitelmiä ja keskusteluja, sekä seuralehdessä ja kirjallisuuden esittelyssä muistettava yhteiskunnalliset ja taloudelliset kysymykset.

13. *Kirjastoasia.*

Seuroja kehoitetaan järjestämään itselleen tarkoitustaan vastaava käsikirjasto, jonka muodostamiseen antaa ohjeita S. N. L. käsikirjasto-opas. Yleisten kunnallisten kansankirjastojen aikaansaamiseksi ja tukemiseksi on nuorisoseurojen myöskin työskenneltävä.

14. *Nuorisoseuramerkki.*

Nuorisoseuramerkkivaatimusten suorittamista ja merkkiharrastusta edistetään Suomen Nuorison Liiton antamien ohjeiden mukaan.

15. *Alaosastotyö.*

Alaosastojen muodostumista koettaa Keskuseura edistää antamalla ohjeita niiden järjestelyssä ja johdossa.

16. *Nuorisoseurapäivä.*

Nuorisoseurapäivän vietto järjestetään entiseen tapaan.

17. *Esitelmärengas.*

Nuorisoseuroille lähetetään erityinen luettelo esitelmärenkaan jäsenistä ja pyydetään niitä käyttämään renkaan jäsenten tarjoamaa palvelusta puhujatarpeensa tyydyttämiseksi.

18. *Kansanopiston tukeminen.*

Kansanopistossa käyntiä ja avustusta koetetaan edistää. M. m. kehoitetaan paikallisosastoja säännölliseen kansanopiston kannattamiseen.

19. *Aluepiiritoiminta.*

Aluepiiritoimintaa edistetään lähettämällä näiden kokouksiin ja piiripäiville Keskusseuran edustaja, avustamalla niiden järjestämiä kursseja ja toimimalla läheisessä vuorovaikutuksessa aluepiirien sihteerien kanssa.

20. *Suhde Suomen Nuorison Liittoon.*

Liiton kokouksiin lähetetään edustajia. Samoin huolehditaan Liiton päätösten toteuttamisesta ja yleensä järjestötoiminnan kehittämisestä.

21. *Vuorovaikutus toisten järjestöjen kanssa.*

Sisämaan Nuorisoseurojen Keskusseuran alueella toimivien toisten valistusjärjestöjen kanssa pyritään yhteistoimintaan. Amerikan suomalaisten valistusjärjestöille lähetetään keskusseuran julkaisut, kiertokirjeet sekä selostukset seuran tilaisuuksista y. m. ja toivotaan niiden puolestaan tekevän samoin Sisämaan Nuorisoseurojen Keskusseuralle.

Suomen Nuorison Liiton työohjelma esiintyy vuosittain julaistavassa Suomen Nuorison Liiton vuosikirjassa.

Edelläolevat mallit eivät ole tarkoitettut kopioitaviksi kaavoiksi, vaan esimerkeiksi, jotka helpottavat työohjelman laatimista.

VIII.

NEUVONTATYÖ.

Kaikkeen työhön tarvitaan oppimista. »Kyllä työ tekijänsä neuvo», sanoo sananlasku, mutta kokemuksen kautta saatu oppi on usein liian kallis. Kokeillessa kuluu kallista aikaa ja työtarpeita. Siksi on perustettu ammattikouluja ihmisten kasvattamiseksi eri työaloilla.

Nuorisoseuratyö on tärkeätä ja johtohenkilöiden kannalta vaikeasti osattavaa työtä. Kyetä innostamaan nuoret vapaaehtoiseen valistustyöhön ja osata järjestää heidät sopivasti kehittävään työhön, se ei ole pieni eikä vähäpätöinen taito. Mutta kumminkin nuorisoseurain johto on pääasiassa jäänyt nuorten kasvatustehtävään valmistumattomain ihmisten käsiin. Kun kokemuksen kautta ehditään saada hiukan työtaitoa, kutsuvat »elättävät» elinkeino- ja yhteiskuntatehtävät useimmat pois nuorisoseuratyön tekijäin riveistä. — Mutta vaikka muutamat seurat ovatkin siinä onnellisessa asemassa, että saavat pitemmän ajan pitää vaihtamattomia johtajia, on silloinkin työtä opetettava yhä uudelleen, sillä nuorisoseuratyö kehittyy lakkaamatta ja nuorison

vapaaehtoisen mielenkiinnon ylläpitämiseksi on keksittävä yhä uusia muotoja.

Näistä syistä on nuorisoseuratyön neuvonta menestyksellisen nuorisoseuratyön ehto. On muutamia paikkakuntia, jotka eivät ole sysäysten tai opetus-ten tarpeessa, mutta tuhannesta nuorisoseurastamme on tällaisella pohjalla vain muutama kymmen seuraa. Ja sielläkin, missä asiat ovat parhaiten, on neuvojilla kotoisilla voimilla tehtyjen suunnitelmain ja saavutusten todistajina kannustava merkitys.

Neuvontatyö onkin alunpitäin käsitetty niin tärkeäksi, että se on ollut keskusseurain tärkeimpiä tehtäviä. Neuvontaa on harjoitettu monissa eri muodoissa. Kiertokirjeet, sanomalehtikirjoitukset, yksityiskirjeet, kiertävät neuvojat, luento- ja opastuskurssit y. m. keinot ovat olleet käytännössä.

Eri aloilla ovat tavat ja muodot aikain kuluessa kehittyneet. Niinpä esim. kiertävä neuvonta on nykyään aivan toisenlaista kuin alkuaikoina. Samoin ovat opastuskurssit kehittyneet. Seuraamatta neuvontamuotojen kehitystä, esitämme seuraavassa muutamia piirtein eri neuvontamuotoja sellaisina, kuin ne nyt katsotaan parhaimmiksi.

Kiertokirjeistä on jo puhuttu keskusseurain sihteerin tehtäviä käsiteltäessä. Samoin viitattiin sanomalehtikirjoituksiin. Emme siis ryhdy tässä näiden neuvonantomuotojen kertauskäsittelyyn.

Nuorisoseuraliikkeen äänenkannattaja Pyrkijä on säännöllisesti saapuva kotineuvoja, joten neuvontaa ajateltaessa sen levittämistä ei saa koskaan unohtaa.

Persoonallisesta neuvonnasta on etualalle asetettava kiertävä seuroissa liikkuminen. Siksi puhumme siitä ensiksi.

Kun keskusseura järjestää haaraosastoihinsa kiertävää neuvontaa, on ensimmäisenä ratkaistava neuvonta-aika. Jos vain kerran vuodessa järjestetään neuvontaa, on se silloin yleensä toimitettava syksyllä toimintavuoden alussa. Poikkeuksen tekevät vain ne seudut, joissa syksyllä ei voida kulku-neuvojen puutteessa saapua kokouksiin. Jos toinen neuvontakierto pannaan toimeen, riippuu sen aika neuvonnan tarkoituksesta. Mutta jos ilman erikoistarkoitusta järjestetään kertausneuvontaa, on sille sopiva aika talvi, jolloinka on vielä tilaisuus vaikuttaa jäljellä olevan työkauden toimintaan.

Yleensä on neuvontatilaisuudet paras järjestää yksipäiväisiksi siten, että iltapäivällä on toimihenkilöiden kanssa neuvottelukokous ja illalla esitelmä yleisölle. Neuvontatilaisuuteen ei pidä yhdistää muita tarkoituksia. Jos on esim. iltama, joutuvat toimihenkilöt olemaan sen puuhissa niin, että huomiota ei ehditä keskittää neuvontaan. Sen sijaan on sopivaa, että neuvojan esitelmän ohella on hiukan muutakin ohjelmaa, esim. laulua ja soittoa.

Neuvontatilaisuudet on etukäteen huolellisesti valmistettava. Keskusseuran puolesta on jokaisen kierron edellä lähetettävä haaraosastoille ohjeet neuvontatilaisuuksien järjestämisestä. Tässä ei saa tyytyä toivomuksiin, vaan on monissa kohdin määrättävä. Siten on esim. määrättävä, ketä toimihen-

kilöitä pitää neuvotteluihin saapua ja miten aikaisin. Samoin mitä asiakirjoja ja suunnitelmaehdotuksia on neuvottelutilaisuuteen tuotava. Kokousten paikallisen ilmoittelun helpottamiseksi painetaan helposti täydennettäviä seinäilmoituslomakkeita. Nämä neuvojan tuloa koskevat tiedot, ohjeet ja pyynnöt lähetetään seuroille noin 3—2 viikkoa ennen neuvojan saapumista. On nimittäin sattunut, että aikaisemmin lähetetyt kirjelmät, joita ei ole tarvinnut heti käydä toteuttamaan, on pantu syrjään ja unohdettu. Lyhemmässä ajassa ei neuvontatilaisuutta taas ehditä järjestää. — Paikallisseurain puolesta on neuvontatilaisuuksien valmistelussa edellämäinnettujen tehtävien, toimihenkilöiden ja yleisön keräämisen sekä suunnitelman laatimisen y. m. ohella harkittava etukäteen, mitkä kysymykset kaipaisivat erikoista selvittelyä. Seuran pöytä-tili y. m. kirjat on varattava neuvojalle asuntoon etukäteen tarkastettavaksi.

Lopuksi muutamia ohjeita neuvojille:

Neuvojan tulee käyttäytyä vaatimattomasti ja ystävällisesti. Jos hän on töykeä ja ylpeän näköinen, tulee suhde neuvottavien kanssa vieraaksi. Ja neuvonnan onnistumisen ensi ehto on siinä, että suhteet ovat avonaiset, niin että seuran toimihenkilöt kiertelemättä esittävät seuransa ja paikkakunnan elämän ilmiöitä. — Seuraan saavuttuaan on neuvojan tehtävä huomioita. Talon siisteys, kaluston eheys ja paikoillaan olo y. m. sellaiset on huomattava. Kirjanpitokirjat ja kirjasto sekä arkisto ovat erityisesti

tarkastettavat. Epäkohtiin on esitettävä parannusta. Arvosteluissa on oltava niin hienotuntoinen, että siitä ei voida loukkaantua. Jos jostakin toimintapuolesta voi lausua tunnustuksen, keitetään arvostelu ja opastus paremmin. — Neuvojan pitää olla käytännöllinen. Milloinkaan ei saa tyrkyttää yleisten kaavain mukaisia paikkakunnan oloihin soveltumattomia tai toteuttamismahdollisuuksien yläpuolelle meneviä suunnitelmia. Vain sopivan ja mahdollisen tavotteluun on ohjattava.

Kun neuvoja neuvottelukokouksen kautta on tutustunut seuran ja seudun elämään, voi hän esitelmässään liikkua paikallisissa oloissa arvostellen niiden korjattavia ja selvittellen suunnitelmiin otettuja korjauskeinoja. Tämä »liikkuminen», mitä arvosteluihin tulee, pitää kumminkin tapahtua nim yleisluontoisesti, että nimitetystä paikkakunnasta ei anneta mainetodistusta. Paikkakuntalaiset kyllä osaavat sovittaa sanat itseensä.

Neuvonnan ohella on neuvojan oltava opinto-matkailija. Jokapäiväisten ilmiöiden ohella voi silloin tällöin huomata jotakin erikoistakin. Milloin löytää uuden työtavan tai menetelmän, on siitä otettava tarkka selvä ja Pyrkijän kautta kerrottava se »kaikkeen maailmaan».

Toimihenkilöiden kasvattamiseksi on toimittava erityisiä kurssveja. Tässä tulee kysymykseen niin monenlaiset alat ja kurssimuodot, että niiden ohjelmamallien esittäminen tulisi liian pitkäksi. Se yleinen ohje vain sanottakoon, että opastuskurssien

tekona on harjoittelu. Siten syntyy mielenkiintoa ja itse tekemisen taitoa. Lomahetkinä ei saa unohtaa leikkejä. — Varsinaisten kurssien ohella voidaan toimihenkilöiden kasvattamiseksi menestyksellä käyttää muutamia muita keinoja. Tällaisia keinoja ovat m. m. toimihenkilöiden neuvottelukokoukset ja toimihenkilöiden neuvonta aluepiirien kokouksissa. Selostamme muutamalla sanalla kumppaakin:

Toimihenkilöiden neuvottelukokouksissa selvitelään edessä olevia tehtäviä ja niiden tekotapoja. Kunakin kesänä pitäisi jokaisessa keskusseurassa olla keskusseuran johtokunnan ja aluepiirien edustajain neuvottelukokous, jossa laadittaisiin keskusseuran työohjelma, ja selvitettäisiin työohjelmaan otettujen tehtävain tekotapoja. Sen jälkeen olisi pitäjittäin tai alueittain toimittava paikallisten nuorisoseurain neuvottelukokouksia. Runsaan osanoton saamiseksi olisi, jos kokousten johtoon vain voidaan käyttää suuremman joukon voimat, niitä toimittava useampia samoina sunnuntaina, jolloinka niistä voitaisiin tehdä voimakkaampaa reklaamia. Samasta syystä olisi, jos se on henkilötuntemuksen vuoksi mahdollista, jokaisesta seurasta kutsuttava neuvottelukokouksiin muutamia toimihenkilöitä yksityisesti. Paikallisseurain edussajain kokouksiin on alustukset, ainakin useimmat, pyydettävä paikallisseurain työntekijöiltä. Se ei haittaa, jos alustukset joskus tulevatkin heikompia. Sillä kun keskustelun kautta asiaa kehitetään vähitellen, silloin

pienemmällä ennakotuntemuksellakin voidaan paremmin asiaan syventyä. Keskusseuran puolesta tulee kussakin tilaisuudessa olla pari henkilöä, jotka keskusteluun osanoton kautta valaisevat asioita ja johtavat neuvottelut keskusseuran työohjelman kanssa yhtäpitävään lopputulokseen. — Muinakin vuoden aikoina tietysti voidaan joitakin erikoiskysymyksiä silmällä pitäen toimia samanlaisia neuvottelukokouksia.

Aluepiirien kokouksissa tapahtuu opastus siten, että kussakin kokouksessa esitetään alustus josta-kin tehtävästä. (Yhdellä kertaa esimies-, toisella kirjuri-, kolmannella järjestysmiestehtävät j. n. e.) Alustuksen pohjalla seuraa yleinen keskustelu. Kukin seura lähettää piirikokoukseen juuri sen tai ne toimihenkilöt, joiden tehtäviä kulloinkin selvittelään.

Muutamassa tapauksessa ovat paikalliset harjoittajat tärkeitä. Erityisesti taiteen harjoittelussa ovat ne sopivia. Voidaan tietysti toimia erityisiä kursseja soittajille, näyttelijöille j. n. e., joihin eri seurain edustajat kokoontuvat. Tämä käy kummin-kin suurten ryhmäosastojen kasvattamisessa kalliiksi. Ja kaikilla ei ole toimensa takia tilaisuutta-kaan matkustaa kursseille. Mutta jos seura hankkii näytelmäin tai soiton johtajan tai lausunnon opettajan t. m. s., silloin voi harjoitus tapahtua illoin ja pyhisin ja kukin harjoitteli sa oia työssään ja kotonaan. Että myöskin opastajan palkkauskustannukset tulisivat mahdollisimman pieniksi, voivat

useammat seurat yhtyä palkkaamaan yhteisiä opastajia.

Siinä muutamalla sanalla selvitettyinä tärkeimmät nuorisoseuratyön neuvonnan ja opastuksen muodot tällä hetkellä.

—

IX.

NUORISOSEURATYÖ JA MUUT EDISTYSLIIKKEET.

Kun nuorisoseurat työskentelevät jäsentensä kaikinpuoliseksi kasvattamiseksi, joutuvat ne tietysti sangen paljon kosketuksiin erikoisia kasvatustehtäviä varten perustettujen yhdistysten ja laitosten kanssa. Mainittakoon niistä muutamia.

Voimistelusta ja urheilusta on jo ennen puhuttu ja selvitetty nuorisoseurojen suhdetta ruumiilliseen kasvatukseen (kts. Liikuntokasvatus). Samassa yhteydessä huomautettiin, miten voimailuharrastukset pyrkivät kulkemaan omia teitään heikontaen siten sitä yhteistä valistusrintamaa, jonka nuorisoseuraliike tahtoo muodostaa. Kehitys tähän suuntaan ei ole suinkaan toivottavaa. Epäilemättä olisi sekä nuorisoseuraliikkeelle että myöskin voimistelu- ja urheiluharrastuksille eduksi, että ne toimisivat hyvin läheisessä yhteydessä auttaen ja tukien toistaan. Nuorisoseura ei kasvatuslaitos olekaan, ellei se edistä ruumiillistakin kasvatusta, ja voimailuseurat tekisivät varmasti paljon laajakantoisempaa ja parempaa työtä ollessaan mitä kiin-

teimmässä yhteydessä nuorisoseuratoiminnan kanssa. Jos jompikumpi näistä liikkeistä taisteluhansikkaan heittää, ryhtyy se taistelemaan omaa varjoaan vastaan, ja silloin varmasti lihanpala suusta putoaa virran vietäväksi. Yhteistoiminta Suomen Nuorison Liiton ja Suomen Voimistelu- ja Urheiluliiton välillä on välttämätöntä molemminpuoliseksi hyödyksi.

Ra it ti u s a a t e on aina myöskin elähyttänyt nuorisoseurojen toimihenkilöitä. Mitenkä muuten voisi ollakaan, sillä eihän todellisesta sivistyksestä ja itsekasvatuksesta voida puhuakaan ilman raittiutta. Ra it ti u s nuorisoseuroissa on aina ollut ihan teena, mutta vasta 1919 Laihian kokouksessa määräsi S. N. L. ehdottoman raittiuden nuorisoseuroille jäsenvaatimukseksi. Vielä silloinkin pelkäsivät jotkut sen tuottavan haittaa nuorisoseurojen muille kasvatuspyrkimyksille. • Kieltolakimaassa täytyy tuollaiset ennakkoluulot voittaa, joten nuorisoseuratyö on tästä lähtien myöskin raittiustyötä sanan täydessä merkityksessä.

Tästä on luonnollisena seurauksena, että raittiuseurojen ja nuorisoseurojen työ saa entistä kiinteämpiä kosketuskohtia. Nuorisoseurat ovat oikeastaan raittiuseuroja, ja raittiuseurojen, jos ne mielivät tarkoituksensa toteuttaa, täytyy omaksua samat harrastukset ja toimintamuodot, jotka nuorisoseuraliike on valinnut. Siitä johtuu, että näiden liikkeiden keskusjärjestöt tulevat myöskin olemaan läheisessä yhteydessä keskenään.

Myöskin maatalousharrastukset vaativat nuorisoseurojen huomiota ainakin maaseudulla. Useissa nuorisoseuroissa onkin valittu erityinen maataloustoimikunta pitämään vireillä maatalouskysymyksiä seurojen tilaisuuksissa. Toimikunta hankkii omalta alaltaan esitelmiä ja keskustelukysymyksiä sekä kirjoituksia seuralehteen. Täten tulee se tehneeksi samaa työtä, jota maamies- ja maanviljelysseurat maaseudulla tekevät. Hyvin usein toimitaan myöskin maamiesseurojen kanssa yhteisiä tilaisuuksia, kuten kesäjuhlia, iltamia, luentoja j. n. e. Ja auliisti aina luovutetaan seuratalot maamiesseurojen käytettäväksi. Myöskin syvempää maatalouskasvatusta on koetettu edistää järjestämällä maatalousaineita kotiopintotehtäviksi.

Maatalouselämän kohottaminen ja kehittäminen on ala, josta yksikään edistysliike ei saa pysyä syrjässä. Maataloustuotannon ja maalaissivistyksen kohoaminen on suorastaan kansamme elinehto. Mutta näiden asiain esiinvetäminen nuorisoseuratoimintaan on senkin vuoksi tärkeää, että ne pitävät sivistysharrastukset terveellä pohjalla. Maanviljelysseurat luonnollisesti ymmärtävät nuorisoseurojen niiden työlle tarjoaman avun eivätkä sitä halveksi.

Mitä muita puhtaasti kasvatuksellisia edistysliikkeitä Suomessa onkin, on nuorisoseuratoiminnan asetettava niiden kanssa yhteisymmärrykseen. Kun nuorisoseurat tahtovat kasvattaa jäseniään kaikin puolin kunnon kansalaisiksi, eivät ne tietysti voi

hylätä erikoisia kasvatustarkoituksia varten perustettujen yhdistysten niille suomaa apua. Mutta myöskin viimeainittujen etujen mukaista on käydä yhteistyöhön Suomen Nuorison Liiton kanssa.

Tämän ohessa on kuitenkin painostettava sitä, että nuorisoseurat pysyvät erillään kaikesta puolue-toiminnasta. Nuorisoseuratyön kasvatusliikkeenä t ä y t y y kohota puolueiden yläpuolelle. Minkäänlaiset puoluetarkoituksissa perustetut nuorisoyhdistykset ja muut puolueiden päämääriä palvelevat seurat eivät saa päästä nuorisoseuratoimintaan vaikuttamaan. Nuorisoseurat tahtovat kasvattaa ihmistä ja kansalaista ihmisessä, eikä suinkaan sokeaa puolueihmistä.

Kaikki taikka ainakin useimmat yhteisistä harrastuksista tarkoittavat hyvää ja pyrkivät paremmuuteen. Mutta käsitys hyvästä saattaa olla niin erilainen. Nuorisoseuraliike koettaa kasvattaa jäseniään erottamaan hyvän pahasta ja pitämään sen, mikä hyvä on.

NUORISOSEURALIIKKEEN VASTAISET TEHTÄVÄT.

Hyvin usein on kirjallisuudessa kuvauksia nuorisoseuratoiminnasta, kuvauksia, jotka eivät suinkaan ole innostavia eikä kehottavia. Ja mikä pahinta: tämäntapaiset kuvaukset ovat usein totuudenmukaisia. Kun nuorisoseura jää kokemattomien nuorten haltuun, pääsevät siinä helposti kaikenmoiset huliikaaniaineekset valtaan, ja sanomattakin on selvää, mihin silloin mennään. Tanssitilaisuus toisensa perästä järjestetään seurahuoneelle, seuran kalusto särjetään, seuratalo jää siistimättä ja saukassa tomupilvessä survovat parit kuin sääsket ilta-auringon valossa. Silloin nuorisoseuralla ei enää ole minkäänlaista kasvatuksellista arvoa, ja keskusseurojen, vieläpä viranomaistenkin, olisi sekaannuttava seuran asioihin.

Keskusseurojen — kunpa ne siihen kykenisivätkin! Mutta onnettomuutemme on juuri siinä, että järjestömme on aivan liian höllä. Nuorisoseuraliikkeen vastaisista tehtävistä kaikkein ensimmäinen on saada järjestö voimakkaammaksi ja lujemmaksi — kiinteämmäksi.

Toistaiseksi ei ole liikkeen keskusjärjestöihinkään,

Suomen Nuorison Liittoon ja sen keskusseuroihin, voitu kiinnittää vakinaisia työntekijöitä. Vapaan harrastuksen varassa ei työ kuitenkaan tänä materialistisena aikana menesty, se vaatii liian paljon aikaa ja voimia, vaikka olisi siihen haluakin. Tällaisia työntekijöitä ei voida velvoittaakaan siinä määrässä kuin olisi tarpeellista.

Nuorisoseuraliikettä täytyy yhteiskunnan käydä aineellisesti tukemaan siinä määrässä, että ei ainoastaan johtava järjestö, Suomen Nuorison Liitto, mutta myöskin kaikki maakuntaliitot eli keskusseurat saavat omat vakinaiset työntekijänsä. Liiton palvelukseen aiotaankin ensi tilassa saada kaksi henkilöä kirjallisia ja kansliatehtäviä sekä neuvontaa ja tarkastusta varten. Jokaiseen keskusseuraan on lähimmässä tulevaisuudessa saatava myöskin vakinaista palkkaa nauttiva, asiaan innostunut ja työhön perehtynyt sihteeri, joka johtaa oman maakuntaliittonsa asioita Suomen Nuorison Liiton antamien ohjeiden mukaisesti, jolle hän on myöskin vastuuvollinen. Keskusseurojen sihteerien apulaisina pitäisi ainakin suuremmissa maakuntaliitoissa olla lisäksi aluepiirien sihteerit, jotka toimisivat samalla neuvojina ja tarkastajina kukin alueellaan. Jos niin pitkälle päästäisiin, kuten monet valistus-työntekijät ovat uneksineet, että jokaiseen kuntaan saataisiin erityinen valistuspäällikkö, kuten suojeluskunnilla on paikallispäällikkö, olisi aluepiirien sihteerien tehtävä verrattain helppo, he kun monissa asioissa voisivat kääntyä paikallisten valistuspääl-

likköjen puoleen. Jonkinlainen palkkio ja korvaus matkakuluista ja neuvontapäiviltä olisi aluepiirien sihteereillekin maksettava.

Tämä järjestelmä edellyttäisi, että Liiton palveluksessa pitäisi olla verrattain paljon tehtävänsä perehtyneitä voimia. Näitä täytyisi **k a s v a t t a a**. Kysymyksenalaiseksi tulisi jonkinlaisen nuorisoseuraopiston perustaminen. Se voisi olla yksivuotinen oppilaitos, mutta määrätty pohjasivistys ja todistus perehtymisestä käytännölliseen nuorisoseuratyöhön siihen pyrkiviltä olisi vaadittava.¹

Jos mielitään nuorisoseuratyössä eteenpäin päästä ja parempia tuloksia saavuttaa, olisi edellä viitattuun suuntaan nuorisoseurajärjestöä kehitettävä.

Mitä taas paikalliseen nuorisoseuratoimintaan tulee, asettaa tulevaisuus sillekin verrattain suuria vaatimuksia. Ellei se **kykene** näitä vaatimuksia täyttämään, häviää se luonnonlain välttämättömyydellä pois ja joku toinen liike täyttää sen paikan. Mutta jos **liikkeemme** vain tajuaa etsikkoaikansa, tekee sen sopeutumis- ja mukautumiskyky kunkin aikakauden erikoisharrastuksiin sen ikuisiksi.

Tässä kirjassa on useassa kohdassa osoitettu, miten välttämätöntä on saada jokaiseen nuorisoseuraan johtajia eri tehtäviä varten. Nuorisoseuran pitää olla kuin **komppania**, joka on jaettu ryhmiin ja joukkueihin. Kullakin alaosastolla täytyy olla **päällikkö**, joka on tehtävänsä tasalla. Minkäänlainen joukkoja koskeva kasvatustoiminta ei ole

¹ Nuorisopisto onkin jo aloittanut toimintansa.

mahdollinen ilman ohjausta ja johtoa. Sitä tarvitsee myöskin itsekasvatus.

Ennen on jo myöskin mainittu, mikä ainoa keino on olemassa johtajien hankkimiseksi eri tehtäviä varten nuorisoseuroissa: niitä täytyy kasvattaa. Samoin kuin suojeluskunta järjestää kursseja ryhmä- ja joukkuepääällikköiden kasvattamiseksi, samoin kuin Voimistelu- ja Urheiluliitto järjestää kursseja voimistelun ja leikin johtajia varten, samoin kuin Raittiuden Ystävät järjestävät kursseja Toivonliiton työtä varten j. n. e., samoin täytyy Suomen Nuorison Liitonkin ryhtyä kasvattamaan työmiehiä viinimäkeensä. Työ kyllä kysyy varoja ja voimia, mutta molempia niitä löydetään kykenee hankkimaan vaim perusteellisen toiminnan kautta.

Huomioon on otettava, että tämä johtajien kasvattamiskysymys täytyy olla aina vireillä t. s., että tämä kurssien pitäminen täytyy muuttua säännölliseksi, järjestelmälliseksi työmuodoksi. Samoin kuin yhteiskunta kasvattaa itselleen yhä uusia työvoimia, samoin täytyy nuorisoseurojenkin tehdä.

Nuorisoseurojen tulevaisuudenkysymys ei kuitenkaan tule ratkaistuksi, jos johtajakysymys voitaisiinkin onnellisesti järjestää. Täytyy olla myöskin johdettavia.

Nuorisoseuraan liittymistä ei voida tehdä pakolliseksi siinä merkityksessä kuin esim. lapsille asetettu oppivelvollisuus, sotapalvelus j. n. e. Nuorisoseuraliikkeen täytyy olla vastedes, niinkuin se on ollut tähänkin asti, vapaa valistusliike.

Vapaa se ei kuitenkaan ole eikä saa olla sillä tavalla, että se suo jäsenilleen kaikki mahdolliset vapaudet, mitä yleensä taivaan ja maan välillä saattaa olla. Sellaiseksi vapaa valistusliike kuitenkin monesti käsitetään.

Vapaus ei koskaan ole vällattomuutta. Yhteiskuntakin voi todellisen vapauden jäsenilleen taata vain viisaasti harkittujen lakien avulla, ja yhteiskunnan jäsenet vapauden omistaa näitä lakeja noudattamalla. Obedience to law is liberty (kuullisuus laille on vapaus). -

Samoin kuin suojeluskunta asettaa jäsenilleen määrättyjä e h d o t t o m a s t i noudatettavia velvollisuuksia, tulisi nuorisoseurojenkin tehdä. Useimmat ulkomaalaiset jäsentensä kasvatusta tarkoittavat yhdistykset ovat perustetut juuri tälle pohjalle. Niinpä meilläkin koteutuneessa partioliikkeessä nuorten pyrkijäin on suoritettava ensiksikin jäseneksipääsyvaatimukset ja sitten kaikki ne velvollisuudet, jotka jäsenille asetetaan ja jotka johtajat määräävät.

Kysymys nuorisoseuravaatimuksista tulee varmasti lähimmän tulevaisuuden kysymykseksi. Ei voitane olla eri mieltä siitä, että nuorisoseuran jäsenten raittiuteen nähden keiltolakimaassa voi olla ainoastaan yksi määräys: ehdottomuus. Yhtä jyrkkä vaatimus voidaan asettaa jäsenten siveelliseen elämään nähden, sillä eihän todistettavasti epäsiiveellisuuden vaipuneella voine olla nuorisoseuran jäsenen oikeuksia ennenkuin hän on osoittanut nousseensa ja parantaneensa elämänsä.

Voidaanko ja missä määrin varsinaisia opiskelua ja tehtävävelvollisuuksia seurojen jäsenille asettaa, siihen on vaikea tällä hetkellä varmaa vastausta antaa. Mahdolliselta kuitenkin näyttäisi esim. seuraava järjestelmä:

Kun nuoret siinä 16—17 tietämissä ilmoittautuvat nuorisoseuran jäseniksi, määrätään heidät työskentelemään johonkin alaosastoon nimitetyn johtajan johdon alaisiksi. Sen työkauden siinä harjoittuaan pääsisivät he seuraavana vuonna johtakin toista tehtävää suorittamaan. Tehtäviä määrätessä olisi myöskin pyrkijäm oma halu ja taipumukset huomioon otettava ja useampaa kuin kaksi tehtävää rinnakkain ei samalle henkilölle saisi antaa. Vaatimukset kussakin toimessa eivät luonnollisesti saisi olla suurempia kuin että kuka tahansa voisi ne helposti täyttää. Kun sitten nuori jäsen esim. kahtena vuotena tällä tavalla on mukana seuran toiminnassa, saa hän täydet jäsenoikeudet. Senjälkeen saa hän vapaasti työskennellä missä joukossa tahansa. Kuitenkin tulee seuran johtokunnan katsoa, että hän toiminnassa mukana on, kunnes elämän muut velvollisuudet vievät hänet toisia tehtäviä suorittamaan.

Että tämäntapainen toiminta johtaisi vakavaan, tarkoituksenmukaiseen kasvatustyöhön, sitä tuskin kukaan vastaan väittänee. Epäilemättä se myöskin kohottaisi nuorisoseuraliikkeen arvoa sivullistenkin silmissä. Epäilyksiä sensijaan saattaisi olla toiminnan onnistumisesta tällä tavalla. Mutta jos

se kerran onnistuu partioliikkeessä y. m., miksei se menisi nuorisoseuratoiminnassakin. Seurojen jäsenluku kyllä kaiketi supistuisi jonkun verran, mutta parempi on pyy pivossa kuin kymmenen oksalla. Suureen yleisöön voisivat seurat vaikuttaa aivan samaan tapaan kuin ennenkin julkisten tilaisuuksiensa, kuten kokoustensa, iltamiensa, luentojen y. m. avulla.

Kiinteämmän, järjestelmällisen toiminnan kautta voitaisiin epäilemättä jonkun verran vähentää sitä surkeaa velvollisuudentunnon ja täsmällisyyden puutetta, joka kaiken yhteistoiminnan nykyään pilaa. Se tarttuu kuin rutto toisesta toiseen. Vanhat vetelehtimään tottuneet seuralaiset pilaavat ama heti nuoret jäsenet. Vain työ, josta tietää olevansa vastuunalainen, tehdään huolella ja täsmällisesti.

Kuitenkin kaikitenkin olisi kätettava äkkikään-teitä nuorisoseuratoiminnassa. Mutta niinkuin koeviljelyksen avulla päästään parhaiten selville parhaista viljelystavoista, niin olisi kasvatustoiminnassakin kokeiluja tehtävä. Silmät ummessa ei saa omistaa sitä taikka tätä teoriaa, vaan täytyy se tehdä tarkan harkinnan, kokemusten ja kokeilujen perusteella.

Itsenäisen, vapaan Suomen kansa tarvitsee kunnollisia kansalaisia ja kunnollisia ihmisiä. Sellaisia pyrkii Suomen nuorisoseuraliikekin osaltansa tähän maahan kasvattamaan.

XI.

NUORISOSEURAMERKKI.

Jo aivan nuorisoseuraliikkeen alkuaikoina herätettiin kysymys yhteisestä nuorisoseuramerkistä, joka olisi ollut yhdyssiteenä maan kaikkien nuorisoseuralaisten välillä. Kerta toisensa perästä kysymys kuitenkin raukesi, kun epäiltiin, ettei merkki aina tuottaisi liikkeelle arvonnantoa eikä kunniaa.

Tästä syystä ryhdyttiin suunnittelemaan erityistä nuorisoseuratyön harrastusmerkkiä, jonka saamiseen vaadittaisiin määrättyjä ehtoja. Ja v. 1922 Harjavallassa pidetyt Suomen yleiset nuorisoseurapäivät päättivätkin ottaa tällaisen nuorisoseuramerkkijärjestelmän käytäntöön.

Tällaisen merkin tarkoitus on kahtalainen. Se on ensinnäkin tunnusmerkki, lippu, joka osoittaa kantajansa kuuluvan — ainakin jonkinlaisena tekijänä — Suomen suurimpaan valistusjärjestöön, nuorisoseuraliikkeeseen. Sen toinen tarkoitus on syventää nuorissa nuorisoseuralaisissa nuorisoseuratietoisuutta ja siten herättää heissä nuorisoseuraharrastusta. Näin tulisi se osaltaan elvyttämään ja virkistämään nuorisoseuratyötä.

Nuorisoseuramerkkivaatimuksia ja niiden suorituksia varten on S. N. L. laatinut seuraavat ehdot ja ohjeet:

E h d o t.

1. Nuorisoseuramerkki annetaan vanhemmille ja muuten n.seuratyössä ansioituneille jäsenille ilman minkäänlaisia ehtoja, mutta nuoremmat ja nuhteetomasti käyttäytyneet jäsenet saavat sen suoritettuaan seuraavat ehdot:

a. on luettava kotiopintolukuina »Nuorisoseuratyön opas»;

b. on kerättävä seuran kotiseutukokoelmiin yhteensä 6 keräilytuotetta;

c. on kirjoitettava seuran sanomalehteen 2 eri kirjoitusta;

d. on suoritettava 2 ohjelmanumeroa.

2. Merkin antaa paikallisseuran johtokunta yhdessä Keskusseuran johtokunnan kanssa.

3. Henkilö, joka käyttäytyy n.seuratoimintaa alentavasti, menettää merkin kantamisoikeuden joko lyhemmäksi ajaksi tai ainiaaksi paikallisseuran ja Keskusseuran johtokunnan harkinnan mukaan.

O h j e e t.

1. Jokaisen n.seuran jäsenen on, sen jälkeen kuin hän vähin erin on suorittanut merkin saamiseksi vaaditut ehdot saatava todistus:

a. seuran kotiopintojen ohjaajalta siitä, että hän on suorittanut vaaditut opinnot,

b. seuran arkiston- ja kotisentukokoelmien hoitajalta siitä, että hän on koonnut seuran kokoelmiin vaaditut keräilytuotteet,

c. seuralahden toimittajalta siitä, että hän on kirjoittanut vaaditut kirjoitukset, ja

d. seuran puheenjohtajalta tai kirjurilta siitä, että hän on suorittanut vaaditut ohjelmanumerot.

2. Saamansa todistukset on hänen jätettävä seuran johtokunnalle, joka tekee Keskusseuran johtokunnalle esityksen merkin antamisesta.

3. Keskusseuran johtokunnan tulee, hankittuaan varmuuden todistusten luotettavuudesta, myöntää merkit, merkitä niiden saajat ja heidän suoritussensa luetteloihinsa ja lähettää merkit seuran välityksellä suorittajille.

4. Sellaisista n.seuran jäsenistä, joille merkki voidaan antaa ilman ehtojen suoritusta, tulee seurojen johtokuntien lähettää Keskusseuran johtokunnalle mahdollisimman tarkat selostukset niistä seikoista, jotka vaikuttavat merkin saamiseen.

5. Keskusseuran johtokunnan on nämä ehdotukset saatuaan meneteltävä kuin 3 kohdassa on sanottu.

6. Ne toimihenkilöt, joiden tehtäviin 1 kohdassa mainittujen todistusten antaminen kuuluu, on valittava seuran vuosikokouksessa.

7. Seuran johtokunnan on valvottava jäsentensä

Käyttäytymistä ja tarpeen vaatiessa tehtävä Keskus-seuran johtokunnalle esityksiä niistä jäsenistä, jotka sen mielestä ovat kadottaneet oikeuden merkin käyttämiseen.

8. Keskusseuran johtokunnan on tutkittava tarkoin asia ja tehtävä sen nojalla päätöksensä, jonka toimeenpano jätetään paikallisen seuran johtokunnalle.

Merkkiehtojen suorituksen hyväksyjäin on otettava huomioon seuraavaa:

Kotiopinnoissa on suoritettava »Nuorisoseuratyön opas» vähin erin tai yhdellä kertaa niin hyvin, että suoritus voidaan vähintään tyydyttävästi arvostella.

Kotiseutukeräilyssä pidetään erillisenä (yhtenä) keräilytuotteena:

1. Valokuvaa, joka esittää määrättyä paikkaa (paikkakunnalta) rakennusta, henkilöä tai tausta.

2. Henkilön tai talon puumerkkiä laadittuna sellaiseen kokoon ja asuun, että se voidaan arkistoon antaa.

3. Sananlaskua, sanansutkausta, sanontatapaa (hokemaa), joita paikkakunnalla esiintyy. Niihin on liitettävä selitys niiden synnystä ja yhteydestä.

4. Kansanrunoa, laulua tai sävelmää.

5. Kertomusta tai kuvausta sekä entisistä että nykyisistä tavoista.

6. Jonkun huomattavamman henkilön elämäkerta.

7. Asutus- ja viljelyshistoriaa esittäviä kertomuksia tai kuvauksia.

8. Historiallista tapausta tai aikakausikuvasta.

Huom.! 5, 6, 7, 8 kohdan keräilyjen voidaan katsoa vastaavan useampia kuin yhtä numeroa, jos ovat laajempia ja suuritöisempiä.

Seuralehtikirjoituksena pidetään itsenäistä kertomusta tai sen huomattavan erillistä osaa, kuvausta tai runoa.

Ohjelmanumerona pidetään puheen, esitelmän, keskustelukysymyksen alustuksen, runon, kertomuksen, selostuksen (teoksen, retkeilyn tai kokouksen) yksinlaulun, soiton ja näytelmäosan (huomattavamman) esittämistä.

Merkkisuoritukset todistetaan kaavakkeilla, joita on saatavana keskusseurojen sihteereiltä.

XII.

MUUTAMIA ERI KUUKAUSINA MUISTETTAVIA NUORISOSEURATEHTÄVIÄ.

Tammikuulla.

Keskusseurain vuosikokoukset.

Paikallisseuroissa tarkastetaan Pyrkijän levityksen tulos.

Helmikuulla.

Paikallisseurain hiihtokilpailuja.

Maaliskuulla.

Keskusseurat lähettävät vuosikertomuksensa S.N. Liitolle. Paikallisseurain kotiseutuiltama, huhti-, touko-, kesä- ja heinäkuun toimintalistan laatiminen, sekä Nuorisoseurapäivä 25 p:nä.

Aluepiirit jakavat paikallisseuroille paikallisseurain kesäjuhla-aikataulun sekä toimivat talvikisat ja piirin nuorisoseurapäivän.

Huhtikuulla.

Pääsiäisen pyhät sopivia luento- ja edistysseurain yhteiskokouspäiviä. Kotiopintojen lopputentit.

Toukokuu 11 a.

Paikallisseuroilla kotiopintoiltama ja isänmaallinen juhla (sopiva pitäjän nuorisoseuroille yhteisesti) 12 tai 16 p:vän tienoille sattuvana pyhänä, sekä kesäjuhlan ja kesäretkeilyjen valmistelut aletaan.

Aluepiirien kevätkokoukset ja piiripäivät.

Kesä-, heinäkuu 11 a.

Paikallisseurain, aluepiirien ja keskusseurain kesäjuhlat.

Paikallisseurain kesäretkeilyt ja elo-, syyskuun toimintalistain laatiminen.

Suomen Nuorison Liiton yleinen kokous ja työohjelman laatiminen.

Elokuu 11 a.

Keskusseurain ja Suomen Nuorison Liiton neuvottelukokoukset. Keskusseurat laativat seuraavan vuoden työohjelman. — Suomen Nuorison Liitto jakaa vuosikertomuskaavakkeet keskusseuroille.

Keskusseurat jakavat paikallisosastoille vuosipäätöstä ja alkavaa toimintakautta selvittävät kiertokirjeensä sekä vuosikertomuskaavakkeet.

Syyskuu 11 a.

Paikallisseurain ja aluepiirien vuosikokoukset ja työohjelman laatiminen sekä vuosikertomuksen ja kannatusveron lähettäminen keskusseuroille.

Samoin paikallisseurain loka-, marras- ja joulukuun toimintalistan laatiminen.

Keskusseurat aloittavat syysneuvontansa.

L o k a k u u l l a.

Paikallisseurain kotiopintojen valmistelut, kirjakerhojen järjestely, kirjastopäivän toimiminen 10:nen päivän lähimpänä pyhänä sekä kirjaston uusiminen.

Keskusseurain syysneuvojat liikkeellä.

M a r r a s k u u l l a.

Paikallisseurat järjestävät joulunaikaiset luentokurssit sekä Pyrkijän ja joulukirjallisuuden levityksen ja ilmoittavat esittämänsä kysymykset keskusseuran vuosikokoukseen.

J o u l u k u u l l a.

Paikallisseuroilla luentokursseja sekä tammi-, helmi- ja maaliskuun toimintalistan laatiminen.

Huomautus!

Muutamain tehtäväm, kuten kotiseutu- ja kotiopintojuhlan ei tarvitse ehdottomasti olla sillä kuukaudella, jonka »muistettavissa» ne yllä esitetään, mutta kun nämä ajat ovat tavallisimpia ja yleensä sopivimpia, ovat ne edellämäinnittujen kuukausien tehtäväluetteloissa mainitut. Toisia asioita, kuten esim. nuorisoseurakursseja ei taas ole ollenkaan mainittu, koska niitä toimitaan pitkin talvikautta.

NUORISOSEURAKIRJALLISUUTTA.

- Santeri Alkion Kootut Teokset** 13 osana (6 osaa jo ilmestynyt). Yhteensä sidottuna vaatekans. .... 360: —.
- Nuoriso ja elämä**, Santeri Alkion voimakashenkisiä ja jalotyylisiä kirjoitelmia kansamme nuorison korkeimpien henkisten tarpeiden ja harrastusten alalta. 17: —, sid. 27: —.
- Johannes Linnankoski nuorisoseuramiehensä**. Uudenmaan nuorisoseuran julkaisu. toim. maisteri Tyyne Salminen. Kuvitettu. Sisältää myöskin ennen julkaisemattoman Linnankosken novellin „Rippinjuttu“. Uutuus. 10: —.
- Juhana Henriikki Erkko**. Nuoriso-opistonjoht. Aukusti Ripsaluoman piirelmiä Erkon runouden merkityksestä. .... 3:50.
- Kansalaiselämäkertoja I: Maanraivajia**. Kirjailija Jaakko Mikkinen toimittama elämäkerta kokoelma Suomen korpien perkaajista muutokuvineen. .... 7:70.
-

- Nuorten Liitto XIV—XV**. Suomen Nuorison Liiton vuosikirja v.v. 1921—1922. Runsaasti kuvitettu. Uutuus. 21: —.
- Alku III**. Pohjanmaan Nuorisoseuran kirjallisia kokeita. .... 20: —, sid. 30: —.
- Nuori Keski-Suomi**. Keski-Suomen Nuorisoseuran 25-vuotisjulkaisu. Runsaasti kuvitettu. .... 15: —, sid. 25: —.
- Karjalohja I**. Karjalohjan Nuorisoseuran toimittama arvokas kotiseutujulkaisu. Runsaasti kuvitettu. .... 10: —.
- 40 vuotta nuorisoseuraelämää**. Muistojulkaisu Suomen nuorisoseurojen 40-vuotisen toiminnan johdosta v.v. 1881-1921. .... 12: —, sid. 20: —.
- Kansanopisto ja vapaustaistelu**. Johtaja Rope Kojosen toimittama esitys kansanopisto-nuorisomme osanotosta Suomen vapaustaisteluun. Kuvitettu. 12:50, sid. 25: —.
- Olympia**. Urheilijan säkeitä. Klaus U. Suomelehten reippaita runoja. .... 10: —, sid. 18: —.
- Suomen Nuorison Laulukirja**. Nuorisoseuramiesten P. Puhakan, J. Laineen ja J. H. Hakulisen toimittama isokokoinen, suosittu laulukirja. 6:s, uudistettu sana- ja nuottipainos. .... sid. 12: —.
- Edistysseurojen laulukirja**. Toim. op. Eemeli Kunnas. .... sid. 5: —.

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ.

Hinta 15 mk.